Lietuvos Nacionalinė Mažvydo Biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 43 (1394) 1976 SPALIS - OCTOBER 21 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275 - 4672

Gera diena

Kanados Lietuvių Diena ir šiais metais buvo gera, nors mažesnio masto kaip pernykštė, kuri buvo sujungta su tautinių šokių ir dainų švente Hamiltone. Tiesa, oras buvo blogas — lietingas, šaltas, tačiau stambiesiems renginiams labai nepakenkė. Montrealiečių ir kitų ryžtas nugalėjo visas kliūtis — visa programa buvo atlikta sėkmingai ir vieningai. Sprendžiant iš kuklios informacijos apie Kanados Lietuvių Dienos ruošą ir gana vėlyvą reklamą, atrodė, kad šiais metais tradicinė Lietuvių Diena gali būti silpnoka ir nesutraukti pakankamai dalyvių. Ši tyli abejonė betgi nepasitvirtino — ji pavyko net geriau nei buvo tikėtasi. Visų pirma galbūt dėlto, kad rengėjai montrealiečiai jau turi nemažą patirtį plataus masto renginių srityje. Ir šį kartą jie užsimojo plačiai, niekur nesismulkino. Visiems didiesiems renginiams jie parinko geras, erdvias patalpas. Niekam nereikėjo grūstis į barakinius pastatus. Tiek didžiajam baliui, tiek koncertui, tiek pamaldoms buvo parinktos tikrai geros patalpos. Ypač visų nuotaiką kėlė garsioji piligrimų šventovė — Šv. Juozapo bazilika, kuri imponavo savo didumu, šventiškumu, monumentalumu. Joje didingai skambėjo jungtinio choro giesmės, džiugino širdį tūkstantinė lietuvių maldininkų minia ir bendra lietuviška malda. Koncerto salė taip pat buvo erdvi, teatrinė, tinkama pasirodyti ansambliams.

* * *

Patalpos, žinoma, tėra išorinė pusė. Ji viena renginių sėkmės nulemti negali. Tai išorinis apdaras, kuris gali kartais dengti vidinę mizeriją. Šį kartą prie gerų patalpų derinosi ir gera programa. Apie šeštadienio vakarą-balių nedaug ką tegalima pasakyti — tai pramoginė dalis, kuri paprastai duoda progos atnaujinti asmeninius ryšius, pagyventi nekasdienine nuotaika. Bendros pamaldos vienoje šventovėje buvo labai gera idėja. Rengėjai, matyt, prisiminė 1972 m. Lietuvių Dieną Montrealyje, kurioje pamaldos buvo laikomos tik parapijų šventovėse. Tai išsklaidė lietuvių pajėgas ir nesudarė pakankamai iškilios, šventiškos, gaivinančios nuotaikos. Šį sykį pamaldos buvo didingos, dvasią augštyn keliančios. Taip pat visi gėrėjosi sekmadienio koncertu, kuris buvo ir gerai suplanuotos, ir sklandžiai įvykdytas, ir nenuobodus, ir turiningas. Jis apėmė tautinius šokius, sakytinį žodį, solistų ir chorų dainas, duetus. Pirmą kartą pasirodė jungtinis abiejų Montrealio chorų vienetas. Žodžiu, programoje atsispindėjo pagrindinės Kanados lietuvių scenos meno pajėgos. Tautiniai šokiai, nors dažnai matomi mūsų scenose, čia padvelkė naujumu — šoko ne paskiros grupės viena po Ritos, bet buvo sudaryti bendri jungtiniai. Taip buvo sudaryta ištisa pynė, kuri žėrėjo įvairiomis spalvomis, vingiavo raštais, dinamišku ritmu, švietė jaunais veidais, reiškėsi prasmingais judesiais, mirgėjo įvairumu dviejų orkestrų palydoje.

* * *

Minėtieji renginiai yra tradiciniai. Visi žino, kad jaunimo ansambliai, orkestrai ir chorai yra Lietuvių Dienų stiprybė. Ją reikia ir toliau palaikyti. Tuo betgi negalima pasitenkinti, nes yra sričių, kurios prašosi didesnio dėmesio. Visų pirma mūsų dailė — individualioji tautiečių kūryba. Ji tūno dailininkų kambariuose ir labai retai teišvysta platesnę šviesą. Veržlesnieji dailininkai surengia savo kūrinių parodas, betgi daugelis jų mažai teturi progų pasidalinti savo kūryba su visuomene. Dėlto Lietuvių Dienos proga reikėtų rengti plataus masto dailės parodas, kuriose atsispindėtų visos Kanados lietuvių dailė. Galėtų būti net du skyriai — profesijonalų ir mėgėjų. Pastarųjų tarpe yra talentingų kūrėjų, kurių darbus turėtų pamatyti plačioji visuomenė. Jiems reikia sudaryti sąlygas ir išvesti dienos švieson. Taip pat platesnio dėmesio laukia ir mūsų teatrai, kurių tėra du ar trys (kartais vaidina ir montrealiečiai). Dar nė viena Lietuvių Diena neišdrįso surengti dramos spektaklio. Tai atsiliepia neigamai į mūsų teatralus — jie negauna didesnio paskatinimo iš visuomenės kaip kiti ansamblai ar vienetai. Tiesa, rizikinga būtų įtraukti kurį nors vaidinimą į centrinę LD programą, bet pvz. penktadienio vakaras, ypač didesnėse kolonijose, galėtų tikti teatrinei ir literatūrinei programai. Jei pvz. šiemet galėjo būti surengtas LD simpoziumas, juo labiau galėtų būti surengtas teatrinis spektaklis. Tai prisidėtų prie kultūrinio LD veido. Tikėkimės, būsimieji LD rengėjai atkreips į tai dėmesį.

Spaudos konferencijoje Niujorke VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūno rezidencijoje: Simas Kudirka, Algirdas Brazinskas, Bernadeta Brazinskienė-Miliauskaitė, Pranas Brazinskas. Nuotr. L. Tamošaičio

PRANEŠIMAS Š EUROPOS

Lietuviai, nekelkit galvų!

Taip grasino sovietinis saugumietis majoras Leščenka pavergtoje Lietuvoje

Londone leidžiamas sovietinių klausimų biuletenis "Soviet Analyst" kaikada prisimena ir Lietuvos reikalus. Viename naujausiųjų numerių (Vol. 5:19) paskelbtas nemažas straipsnis, kuriame naudojamasi "LKB Kronikos" 21 ir 22 numerių medžiaga. Čia pateikiame kaikurių straipsnio minčių atpasakojimą.

Viltis iš Vakarų

Baimė, jog KGB nuslopins pogrindžio spaudą Lietuvoje, pasak "Soviet Analyst", pasirodė nepagrįsta. Slopinimo pastangos sukėlė priešingų padarinių. Per tą laiką Vakarus pasiekė du nauji "LKB Kronikos" numeriai (straipsnis, matyt, rašytas anksčiau, negu sužinota apie 23 nr.). Patirta, jog pasirodė trys nauji neoficialūs leidiniai: "Aušra", "Varpas", "Dievui ir Tėvynei".

Pastarieji lietuviškosios kronikos numeriai, anglų biuletenio nuomone, pakartotinai pabrėžė lietuvių viltis, kad jų bylą parems viešoji Vakarų nuomonė ir bus galima sujungti jėgas su kitais disidentiniais sąjūdžiais Sov. Sąjungoje. Sergiejaus Kovaliovo teismas Vilniuje labiau suartinęs lietuvius su rusų disidentais. Joks Lietuvos respublikos teisėjas nenorėjęs pirmininkauti S. Kovaliovo teismui, todėl toji pareiga atitekusi pačiam augščiausiojo teismo partinės organizacijos sekretoriui Ignotui.

Advokato pareiškimas

Straipsnyje pateikiama ištrauka iš pareiškimo, kurį šį pavasarį padarė neseniai Izraelyje apsigyvenęs advokatas Rožanskis. Jis buvo sutikęs ginti teisme Kovaliovą ir buvo gerai susipažinęs su jo byla. Remdamasis pačių sovietų įstatymais, adv. Rožanskis teigia, kad nagrinėjant S. Kovaliovo bylą Vilniuje būta grubių teisės pažeidimų.

"Soviet Analyst" atpasakoja "LKB Kronikos" 21 nr. paskelbtus faktus, kaip KGB pernai lapkričio mėnesį, prieš pat S. Kovaliovo teismą, mėgino įtikinėjimais ir bauginimais paveikti kaikuriuos Vilniaus disidentus nedalyvauti teisme. Antanas Terleckas, Valerijus Smolkinas ir Viktoras Petkus buvo sulaikyti Vilniaus geležinkelio stotyje. Jiems buvo grasinama, kad su jais ir kitais Lietuvos disidentais esą lengva susidoroti, nes, girdi, pasaulis mažai apie juos žino. Su tais, kurie vistiek mėgino dalyvauti teisme, buvo žiauriai elgiamasi. Virgilijus Jaugelis, apie kurį tas pats anglų biuletenis yra jau anksčiau rašęs, buvo jėga ištemptas iš teismo salės ir nubaustas 15 parų neva už priešinimąsi milicijai ir jos įžeidimą. Nobelio taikos premijos laureatas, akademikas A. Sacharovas, specialiai atvykęs į Vilnių stebėti bylos, o taip pat ir vilnietis Antanas Terleckas gatvėje buvo užpulti chuliganų. Šiaulietis Mečislovas Jurevičius buvo saugumiečių sulaikytas, ištardytas ir priverstas sugrįžti į Šiaulius. Ir vistiek, pastebi "Soviet Analyst", — dar užteko lietuvių, kurie ryžtingai protestavo prieš neteisingą teismo nuosprendį S. Kovaliovui.

Lietuva — kaip blusa . . .

Straipsnyje primenamas "LK B Kronikos" 21 nr. išspausdintas A. Terlecko atviras laiškas sovietinio saugumo viršininkui Andropovui. Iš šio dokumento, kuriame atsispindi visa pokarinė lietuvių kova su KGB, cituojami saugumo majoro Leščenkos žodžiai, kaip jis supranta garsinamą "tarybinių tautų sulydinimą": "Jūs nematėte, kaip mes sutriuškinome Vengrijos kontrrevoliuciją. Jeigu būtumėte matę, jūs, lietuviai, nekeltumėte savo galvų. Lietuva! Jūsų Lietuva, kaip blusa, štai kaip (didžiojo piršto nagu padarė atitinkamą mostą), ir nėra jos!"

"Soviet Analyst" primena K. Bendrijos persekiojimus Lietuvoje. Iš Vilniaus į Žagarę nutremtas vyskupas J. Steponavičius yra pakartotinai prašęs sugrąžinti jį į pareigas. Vilniaus arkivyskupijos kunigai taip pat to prašė. "LKB Kronika" 22 nr. pranešė, kad viename partiniame susirinkime Vilniuje šiemet vasario pradžioje vyskupas Steponavičius buvo kaltinamas redaguojąs Kroniką ir siunčiąs ją per Lenkiją į Vakarus. Sovietinė valdžia, pasak anglų biuletenio, jau seniai pastebėjusi stiprius ryšius tarp religijos ir tautinio sąmoningumo, todėl dažnai mėgino suduoti smūgį abiem.

A. Lembergas

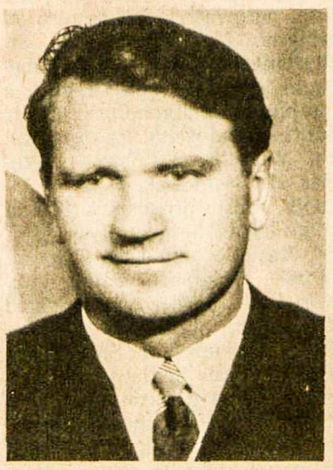

ANTANAS TERLECKAS, sovietų persekiojamas okupuotoje Lietuvoje už lietuvišką veiklą

Lietuviai ir prancūzai Kvebeke

Svarstybos Montrealyje, kuriose lietuviai susitiko su valdžios atstovais

Svarstybos apie etninių grupių dalyvavimą Kvebeko provincijos gyvenime buvo surengtos spalio 7 d. Montrealyje kaip Kanados Lietuvių Dienos programos dalis. Jos buvo labai sėkmingos.

Visų pirma temą gvildeno Kvebeko imigracijos ministerio pavaduotojas Marcel Cloutier, paskui valstybės sekretoriato įstaigos direktorius Montrealyje Jean Denis Cadieux, McGill ekonomikos prof. dr. A. Vičas ir Kanados Lietuvių Bendruomenės atstovė Irena Lukoševičienė. Pirmininkavo dr. Ir. Pavilanienė

Po kiekvieno kalbėtojo sekė gyvos diskusijos su kaikuriom nelabai mandagiom pastabom. Dalyvavo 42 asmenys, kurių 22 kalbėjo prancūziškai (federacinė vyriausybė, skirdama finansinę paramą, pageidavo, kad šios svarstybos vyktų prancūzų kalba).

Lietuvių atstovai iškėlė keletą svarbių klausimų bei susirūpinimą Kvebeko politika mažumų atžvilgiu. Ir. Lukoševičienė pareiškė, jog lietuviai nėra linkę asimiliuotis arba ištirpti vienos ar kitos daugumos masėje, tačiau jie mielai dalyvauja Kvebeko gyvenime daugiakultūriškumo dvasioje. Lietuviams kelia rūpestį naujos kvebekiečių prancūzų nuotaikos, bandančios etnines grupes priversti įstatymais pasirinkti vieną ar kitą kalbą bei kultūrą. Tai prievartiniai metodai, kurie pažeidžia pagrindines žmogaus teises. Ji pageidavo, kad etnines grupes liečianti politika tiek federacinėje, tiek provincinėje plotmėje būtų nustatoma pasitarus su etninių grupių atstovais. Pabrėžė planingos ir vientisos paramos svarbą, jei abi valdžios pripažįsta daugiakultūriškumą.

Kiti kalbėtojai pabrėžė, jog prievarta sukelia didesnį pasipriešinimą, kuris ir pačiai valdžiai nėra naudingas.

Įdomu, kad Kvebeko imigracijos ministerio pavaduotojas pripažino, jog Kvebeko provin-

(Nukelta į 9-tą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Sudėtingos problemos

Federacinis Kanados parlamentas naują darbo sesiją pradėjo tradicine sosto kalba, kurią paruošia vyriausybė, o perskaito karalienės Elzbietos vietininkas generalinis gubernatorius. Šias pareigas einantis J. Leger skaitė tik kalbos pradžią ir užbaigą, visą likusią jos dalį perduodamas savo žmonai. Taip pirmą kartą Kanados istorijoje į sosto kalbos skaitymą buvo įjungta moteris, tačiau šis žingsnis buvo padarytas ne dėl noro įsiteikti šovinistinio plauko kovotojoms už moterų teises. Prieš dvejus metus gubernatorius J. Leger yra turėjęs širdies smūgį ir dar nėra pilnai atgavęs savo iškalbos.

Liberalų populiarumo kritimas privertė premjerą P. E. Trudeau grįžti į atsargesnį vidurio kelią. Sosto kalba vėl pabrėžė ekonominį laisvos rinkos principą, kurį anksčiau P. E. Trudeau jau buvo pasmerkęs kaip nepraktišką ir neveiksmingą Kanados gyvenime. Kainų ir atlyginimų kontrolės atšaukimo reikalaujančioms darbo unijoms buvo pažadėta laikytis kolektyvinių derybų principo ir net įsteigti informacinį centrą, teikiantį ekonominius faktus derybas dėl atlyginimų didinimo vedantiems darbdaviams ir unijų atstovams.

Kadangi Kanadą vis dar kankina didelis nedarbas, premjero P. E. Trudeau vyriausybė pasižadėjo imtis nuolatinių pastovių priemonių darbų skaičiui padidinti, nesiriboti vien tik laikinėmis programomis. Viena tokių priemonių bus nedarbo draudos reforma, leidžianti finansuoti darbininkų paruošimus kitom specialybėm darbovietėse, remti tokias darbovietes, kurios atsisakys laikinio darbininkų atleidimo. Mažinant valdžios išlaidas, žadama metinį valdinių įstaigų tarnautojų skaičiaus didinimą riboti 1%. Planuojama taip pat siekti socialinės gerovės paslaugų tobulinimo, susitarus su provincinėmis vyriausybėmis bei kitomis šios srities institucijomis. Norima pakeisti Kanados pensijos įstatymą, kad juo galėtų pilnai pasinaudoti niekur kitur nedirbančios namų šeimininkės.

Nemažas dėmesys sosto kalboje teko ir Kanados dvikalbiškumo problemoms. Premjeras P. E. Trudeau dvikalbiškumą laiko esminiu Kanados ramsčiu,

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

KOMUNISTINĖJE KINIJOJE IŠRYŠKĖJO PLATESNIO MASTO KOVA dėl valdžios partiečių viršūnėje. Laimėtoju tapo premjeras Hua Kuo-fengas, po Mao mirties perėmęs kompartijos vadovybę. Jam opoziciją bandė reikšti vadinamoji Šanghajaus grupė — ketvirtoji Mao žmona Čiang Čing, kompartijos vicepirm. Wang Hung-wen, vicepremjeras Čang Čun-čiao ir propagandistas Yao Wen-yuan. Šie keturi kompartijos vienybės skaldytojai jau yra pasmerkti plakatais Šanghajuje ir Pekinge. Spėjama, kad jie suimti ar galbūt net ir sulikviduoti. Kalbama, kad Mao našlė Čing Čing, buvusi aktorė, organizavo sukilimą prieš premjerą H. Kuo-fengą, kreipdamasi į karinį Pekingo komendantą, kuris apie šį sąmokslą painformavo kompartijos politbiurą. Talkos ji nesėkmingai jieškojo ir pas karo laivyno vadus. Keturi suimtieji priklauso radikaliam kompartijos sparnui. Jie iškilo "kultūrinės" revoliucijos laikotarpyje ir, matyt, šios linijos norėjo laikytis po Mao mirties. Naujasis kompartijos vadas H. Kuo-fengas yra nuosaikesnių pažiūrų žmogus, vengiantis revoliucinių šūkių. Su juo turėjo progą tris valandas pasikalbėti buvęs JAV krašto apsaugos sekretorius J. Schlesingeris, kurio nuomone, H. Kuo-fengas sudaro rimto politiko įspūdį. Jis taip pat yra jau antrosios partiečių kartos žmogus, turinti 55-60 metų amžiaus, nedalyvavęs pradiniuose Kinijos komunistų žygiuose. Apie H. Kuo-fengo praeitį žinoma tik tiek, kad iki 1947 m. buvo kompartijos sekretoriumi Šansio provincijoje ir kad 1955 m. yra parašęs straipsnį ideologiniam komunistų žurnalui kaip Hunano provincijos kompartijos sekretorius. Šioje provincijoje yra velionies Mao gimtinė Šaošanas. Spėjama, jog H. Kuo-fengas susipažino su Mao 1959 m., kai pastarasis lankėsi Šaošane. 1971 m. Mao pasikvietė H. Kuo-fengą Pekingan ir 1973 m. padarė kompartijos politbiuro nariu. 1975 m. pradžioje jis buvo paskirtas vicepremjeru ir viešojo saugumo ministeriu, o šių metų pavasarį — laikiniu premjeru. Nuolatiniu premjeru H. Kuo-fengas tapo po vicepremjero T. Hsiao-pingo pašalinimo iš valdžios.

PRISIPAŽINO KLAIDĄ

JAV prez. G. Fordas, televizijos debatuose su demokratų kandidatu J. Carteriu paneigęs Sovietų Sąjungos vyravimą R. Europoje, po savaitės pakeitė savo nuomonę. Pasikvietęs į Baltuosius Rūmus iš R. Europos kilusių tautybių vadus, jiems pareiškė, kad JAV niekada nepripažins tokio Sovietų Sąjungos vyravimo. Pirmasis jo pareiškimas buvęs klaidingas — Sovietų Sąjungos dominavimą liudija daugiau kaip 30 sovietų divizijų R. Europoje. Jeigu ne tos divizijos, R. Europa jau seniai būtų buvusi laisva. Spaudos pranešimu, tautinių grupių vadai buvo patenkinti prez. G. Fordo pasiaiškinimu, bet jį gali skeptiškai sutikti tų grupių amerikiečiai prezidento rinkimuose. Pirmiausia jiems sunku patikėti, kad prez. G. Fordas suklupo tik žodžių painiavoje, nes savo absurdišką teiginį jis bandė remti "laisvos" Lenkijos ir "laisvos" Rumunijos pavyzdžiais. Be to, tokią klaidą, jeigu ji iš tikrųjų buvo padaryta, reikėjo atitaisyti tuojau pat, nelaukiant ištisos savaitės ir plačiai nuskambėjusios reakcijos. Dabargi susidaro įspūdis, kad jam daugiau už Rytų Europą rūpėjo rinkėjų balsai.

GINKLAI IZRAELIUI

Po susitikimo su etninių grupių vadais prez. G. Fordas išskrido į Niujorką medžioti žydų kilmės amerikiečių balsų. Juos jis tikisi užsitikrinti naujomis ginklų siuntomis Izraeliui. Iš tų naujųjų ginklų minėtina "CBU-55" bomba, sprogimo metu išvystanti nepaprastai didelį spaudimą 400 jardų spinduliu. Ji buvo naudojama Vietnamo kare džiunglėse paruošti nusileidimo aikšteles malūnsparniams, o P. Vietnamas ją yra panaudojęs ir prieš Š. Vietnamo karius, kurie sprogimo metu uždusdavo dėl staigios deguonies stokos dideliame plote. Spėjama, kad ši bomba gali būti labai veiksmingas ginklas prieš tankų telkinius. Prieštankinėms Izraelio raketoms bus nusiųsti infraraudonųjų spindulių taikikliai nakties kautynėms. Izraeliui numatyta parūpinti amerikietiškų ginklų už $1,5 bilijono ir $800 milijonų ekonominės paramos.

GRĄŽINA NAIKINTUVĄ

Japonija sutiko grąžinti Sovietų Sąjungai pabėgusio ltn. V. Belenkos atskraidintą naikintuvą "MIG-25", kai jį jau buvo išardę ir su visomis detalėmis susipažino amerikiečių specialistai. Lėktuvas dabar supakuotas į 13 medinių dėžių, kurias turės pasiimti sovietų laivas. Sovietų Sąjunga, darydama spaudimą lėktuvui susigrąžinti, buvo sulaikiusi apie 10 japonų žvejybos laivų dėl tariamo teritorinių vandenų pažeidimo. Tokį pat likimas Britanijos pakrantėse ištiko ir sovietų žvejybos laivą "Dzūkija" iš Klaipėdos uosto. Karo laivas "Andromeda" lietuvišką vardą turinčią "Dzūkiją" nutempė į Plymouth uostą, kur Sovietų Sąjungai teks sumokėti nemažą baudą už nelegalią žvejybą.

DRĄSUS PLAUKIKAS

R. Vokietijos komunistų pastatytą Berlyno sieną ir pasienio užtvaras vis dar įveikia politiniai bėgliai, surandantys kompartijos nepastebėtų spragų. Baltijos jūra V. Vokietijon pabėgo gydytojas M. Kastenas, šį žygį planavęs net aštuonerius metus. Ištepęs kūną vazelinu ir apsivilkęs guminiu naro drabužiu, nakties metu jis nėrė į Baltijos bangas Mecklenburgo apylinkėje, tikėdamasis nuplaukti 23 mylias ir pasiekti Neustadtą. Po 18 valandų plaukimo jį iš vandens ištraukė Švedų laivas "Svealand", kai iki V. Vokietijos krantų dar buvo 9 mylios, ir nuvežė į Luebecko uostą. Ruošdamasis šiam plaukimui, dr. M. Kastenas kasdien grūdinosi kelių mylių bėgimais. V. Vokietijoje jis planuoja gilinti studijas ir tapti chirurgu.

PANAIKINO SUTARTĮ

Kubos diktatorius F. Castro panaikino su JAV pasirašytą sutartį, abu kraštus įpareigojusią grąžinti lėktuvų grobėjus arba juos nubausti. Panaikinimo priežastis — bombos sprogimas keleiviniame kubiečių lėktuve prie Barbados salos, pareikalavęs 78 gyvybių. Šį amerikiečių gamybos lėktuvą Kubai buvo išnuomojusi "Air Canada" bendrovė. Pasak F. Castro, sabotažą atliko kubiečiai pabėgėliai, gyvenantys JAV, su amerikiečių žvalgybos CIA organizacijos parama. Šią versiją griežtai paneigė valstybės sekr. H. Kissingeris — amerikiečių žvalgyba prie lėktuvo nelaimės nebuvo prikišusi pirštų. Kadangi sutarčiai nutraukti reikia pusės metų pranešimo, jos galiojimas pasibaigs 1977 m. balandžio 15 d. 1961-73 m. Kubon buvo nuskraidinti 145 pagrobti lėktuvai, kurių 72 buvo amerikiečių. Sutartis užbaigė šį kvailiojimą. Per pastaruosius dvejus metus niekas nebandė nukreipti lėktuvo į Kubą. F. Castro betgi paliko atviras duris sutarčiai atnaujinti po JAV prezidento rinkimų.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $10.00, pusmetinė—$6.00. Rėmėjo prenumerata $15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $10.00 per year, $6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ **TARPTAUTINĖ KATALIKŲ - ANGLIKONŲ KOMISIJA** padarė žymią pažangą savo pokalbiuose apie krikščionių Bendrijos autoritetą ir popiežiaus vietą. Aštuntajame suvažiavime, kuris įvyko Venecijos mieste, Italijoje, jie atidžiai nagrinėjo popiežystės ir santarybų autoriteto sąveiką ir sutarė, kad Bendrijos autoritetas turi remtis primato principais. Visdėlto visa eilė priekaištų iš anglikonų pusės pasilieka Romos primato atžvilgiu. Oficialūs šių svarstymų dokumentai dabar bus pateikti abiejų Bendrijų vadovybėm. Sekantis komisijos suvažiavimas numatytas ateinančiais metais Chichester mieste, Anglijoje. Tada svarstymai ta pačia tema bus tęsiami toliau.

★ **VISI 75 LENKIJOS VYSKUPAI** bendru raštu pasisakė prieš komunistinės Lenkijos valdžios eigseną su vasaros pradžioje streikavusiais darbininkais. Vyskupai pareikalavo, kad streikavusiems darbininkams visos jų teisės ir užimtos socialinės bei profesinės vietos būtų grąžintos ir kad jiems būtų atlyginta už visus turėtus nuostolius. Taipgi vyskupai pareikalavo, kad visi dėl streiko nuteisti kalėjimu būtų amnestuoti ir tuojau paleisti. Pasak vyskupų, valstybės gerovė reikalauja iš piliečių taikos ir vidinės tvarkos, tačiau valdžia iš savo pusės taipgi turi pilnai gerbti savo piliečių teises ir vesti nuoširdų dialogą su jais. Šis vyskupų pasisakymas buvo padarytas kaip tik tada, kai komunistinė valdžia buvo pradėjusi kalbinti Lenkijos hierarchiją pagelbėt atstatyt ramybę krašte.

★ **KATALIKIŠKOJO ŠVIETIMO KONGREGACIJA IR PASAULIEČIŲ TARYBA** išleido bendrą, 5 metus ruoštą dokumentą "Sielovadinė veikla universiteto aplinkoje". Katalikiškieji universitetai, pasak šio dokumento, nėra vien tik evangelizavimo laukas, bet ir sielovadinis K. Bendrijos instrumentas. Nekatalikiškieji universitetai esanti vieta, kur K. Bendrijos nariai turi imtis sielovados darbo. Rūpestis sielovada turi apimti visus universitete esančius katalikus — profesorius, tyrinėtojus, sutdentus, administracijos narius, taipgi darbotvarkes, darbo struktūrą, temų parinkimą ir pan. Pasak dokumento, ligšiolinis universitetų kapelionavimas bei katalikiškieji studentų sąjūdžiai nepajėgė duoti tai, ko studentams šiais laikais reikia.

★ **VIESOS MIŠIOS UŽ MIRUSIUS NEKATALIKUS KRIKŠČIONIS** iki šiol, pagal K. Bendrijos įstatymus, buvo draudžiamos. Žinoma, buvo galima atnašauti privačias Mišias už tokius asmenis. Dabar, keičiantis krikščionių laikysenai vieni kitų atžvilgiu, Tikėjimo ir Doktrinos Kongregacija nusprendė: dabartiniai K. Bendrijos įstatymai viešų Mišių už mirusius nekatalikus galioja ir toliau, kol bus paruošti ir patvirtinti naujieji Bendrijos įstatai (pagrindinė priežastis — pagarba sąžinei mirusio, kuris pilnai neišpažino katalikiškojo tikėjimo). Išimtys darytinos, jeigu išpildomos šios sąlygos: 1. viešos Mišios yra prašomos mirusiojo giminių, draugų ar bendradarbių bei valdinių grynai religiniais sumetimais, 2. vietos vyskupo nuožiūra jokio papiktinimo tikintiesiems nesukels. Šios dvi sąlygos daug lengviau gali būti išpildytos ortodoksų mirusiųjų atveju, nes su jais katalikų ryšiai žymiai artimesni. Tokiais atvejais viešos Mišios gali būti atnašaujamos neminint mirusiojo vardo eucharistinėje maldoje (kanone), nes paminėjimas reikštų, kad velionis buvo pilnoje vienybėje su K. Bendrija. Jeigu tose Mišiose dalyvauja kiti nekatalikai tikintieji, II Vatikano santarybos ir Šv. Sosto nuostatai Komunijos priėmimo atžvilgiu turi būti griežtai užlaikomi.

★ **ANGLIKONŲ - KATALIKŲ KOMISIJA** santuokos teologijai ir mišrių santuokų studijai savo galutiniame pareiškime tvirtina, kad nesą jokių pagrindinių doktrinos skirtumų tarp abiejų Bendrijų santuokos prigimties ir paskirties sampratos aiškinimų. Komisija rekomenduoja, kad K. Bendrija išbrauktų savo reikalavimą žodinio pažado iš katalikiškosios pusės krikštyti ir auklėti vaikus katalikiškai. Užtektų, kad katalikas tokį reikalavimą iš savo pusės tik žinotų. Taipgi rekomenduojama, kad reikalavimas, jog su anglikonu besituokianti katalikiškoji pusė turi tai padaryti katalikų kunigo akivaizdoje arba gauti vyskupo dispensą, būtų išbrauktas. Kitaip sakant, kad be jokių specialių leidimų jaunieji galėtų tuoktis arba katalikų, arba anglikonų šventovėje, vienos ar kitos tikybos dvasiškių akivaizdoje. Šie komisijos studijų vaisiai dabar perduoti abiejų Bendrijų vadovybei peržiūrėti.

★ **DR. SIEGFRIED ERNST,** liuteronas gydytojas, parašė labai puikų veikalą, ginantį "Humanae vitae" enciklikos mintis. Knygos pavadinimas — "The Greatest of Miracles: An Answer to the Sexual Counter-Evolution" (The Lithurgical Press, Collegeville, Minn.). Autorius tvirtina, kad žmoguje vyrauja troškimas prasmės. Kadangi žmogus neranda pilnos prasmės lytiniame džiaugsme, atsiribojusiame nuo naujos gyvybės kūrimo, tampa pasimetusiu ir susikrimtusiu. Dr. Ernst pateikia visą eilę mokslinių liudijimų, patvirtinančių katalikiškąją pažiūrą į lytinius santykius bei vedybinį gyvenimą. Jis pramato nepaprastą žmonijos nuosmūkį, jei ji laikysis kontraceptinės piliulės logikos. Ši logika, jo manymu, ardo šeimos pagrindą. Žmonės, aborto ir piliulės "išlaisvinti" nuo atsakomybės, tampa savanaudžiais, silpnais, bailiais, save apgaudinėjančiais asmenimis. Trumpai suglaudus, dabartinio pasaulio pažiūra į lytį nėra natūralus reiškinys, bet visuomenės moralę užkrečianti liga, kuri ardo šeimas ir žlugdo kultūras. Visiška skaistybė yra vienintelis dėsnis sveikai augštesnės gyvybės plėtotei. Net ir žemo laipsnio gyvių tarpe juo labiau organizmo struktūra bei veiksmai apvalomi, juo gyvis sveikesnis.

★ **ARKIV. MARCEL LEFEBVRE,** suspenduotas dėl 13 kunigų įšventinimo ne pagal K. Bendrijos nuostatus, susitiko su pop. Pauliumi VI Castelgandolfe, popiežiaus vasarvietėje, ir kalbėjosi apie valandą laiko. Vėliau arkivyskupas laikraštininkams pareiškė, kad jo susitikimas su popiežiumi buvo dialogui užmegzti, tačiau daug dar dalykų esą neišspręstų. Vatikano informacija pranešė, kad popiežius skatinęs arkivyskupą labai tėviškai kreipti dėmesį į susidariusią padėtį, kuri kenkianti K. Bendrijai, o taipgi atsižvelgt į asmeninę savo atsakomybę už kitus žmones, kurie jo klauso ir juo seka. Arkivyskupas pats laikraštininkams prisipažino, kad buvo labai popiežiaus paveiktas ir sujaudintas. Kai jis klaupęsis bučiuoti popiežiui rankos, tas jį sulaikęs ir apkabinęs. Po audiencijos arkivyskupas nuvyko į netoliese esančią savo gyvenvietę prie Albano ežero. Iki šiol arkivyskupas norėjo prasiveržti pro popiežiaus patarėjų užtvarą ir asmeniškai su popiežium išsikalbėti, nes buvo įsitikinęs, jog patarėjai popiežiui perteikia iškreiptą informaciją apie jį.

KUN. J. STS.

Mohawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

★ Elektros reikmenys
★ Televizijos aparatai
★ Skalbimo mašinos
★ Vaikų baldai
★ Įvairūs kilimai
★ Šaldytuvai
★ Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
★ Siuvamos mašinos
★ Rašomos mašinėlės

KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Vyskupo raštas ir lietuvių atsakymas

Kovos dėl lietuviškų pamaldų Seinų šventovėje nesibaigia ir po 30 metų

Suvalkų trikampyje, kuris šiuo metu priklauso Lenkijai, gyvena daug lietuvių. Daugiausia vargo jie turi Seinuose, kurių šventovėje — bazilikoje neleidžiama laikyti lietuviškų pamaldų. Po II D. karo Seinų par. klebono prel. Zlotkowskio iniciatyva buvo suorganizuotas parapijiečių surašinėjimas, bet tada lietuviai, bijodami teroro, represijų, deportacijų, vengė užsirašyti lietuviais. Tuo remdamasis klebonas panaikino lietuviškas pamaldas, nors lietuviai jas gausiai lankė.

Prablaivėjus pokario nuotaikoms, lietuviai pradėjo reikalauti lietuviškų pamaldų, nes tai jų, kaip parapijiečių, teisė. Tačiau Lomžos vyskupai, kurių žinioje yra ir Seinai, atsisakė jas leisti. Pagaliau, lietuviams spaudžiant, lietuviams buvo leista naudotis antrąja šventove, buvusiu liuteronų dievnamiu, kuriame telpa tik apie 100 asmenų. Lietuviai, būdami nepatenkinti tokiu sprendimu, renkasi į Seinų baziliką po lenkiškų pamaldų ir gieda lietuviškas giesmes. Tai labai nepatinka lenkams kunigams bei jų tautybės parapijiečiams ir dėlto nekartą įvyko nemalonių incidentų.

Lietuviai įvairiais raštais yra kreipęsi į Lomžos vyskupą, taipgi siuntę delegacijas, tačiau sprendimas iki šiol nebuvo pakeistas. Pastaruoju metu jie kreipėsi į lenkų istoriką ir meno istorijos magistrą Zbigniew Rewskį Varšuvoje, atkreipdami jo dėmesį į nenormalią būklę Seinuose. Pastarasis parašė raštą Lomžos vyskupui ir labai greitai gavo ilgą atsakymą, kuriame išdėstyta kurijos laikysena Seinų problemoje. Rašto nuorašas buvo nusiųstas ir lietuvių atstovams.

Seinų kurijos raštas

Tame rašte Lomžos vyskupijos kurija išdėstė visą bylą, remdamasi lenkų kunigų pranešimais ir lenkų parapijiečių memorandumais. Esą pradžioje norėta atnaujinti Žagarių koplyčią ir ją pavesti lietuviams, vėliau planuota perkelti ją į Krasnovą ar Vidugirius. Tam planui pritarė tik dalis lietuvių. Įvedus lietuviškas pamaldas buvusiame protestantų dievnamyje Seinuose, lietuviai jas "boikotavo".

Kurijos rašte cituojamas ilgas lenkų memorandumas Lomžos vyskupui, kuriame labai aštriai pasisakoma prieš lietuvius, primenama politinė praeitis ir antilenkiškas lietuvių nusiteikimas. Lietuvių giedojimai sekmadieniais po lenkiškos Sumos Seinų bazilikoje esanti provokacija, neturinti nieko bendro su religija. Lietuvių atstovo St. Marcinkevičiaus raštas esąs melagingas, pilnas neapykantos, o jis pats esąs alkoholikas. Jis ir kiti lietuviai įžeidę vyskupą. Kai Šv. Metų proga Lomžos vyskupas M. Sasinowski lankėsi Romoje, turėjo progos susitikti su augštaisiais lietuvių dvasiškiais Šv. Kazimiero kolegijoje. Jie atsiprašę vyskupą už Seinų lietuvių išsišokimus ir pareiškę, kad tai padarę nureligėję lietuviai. Dėlto vyskupas M. Sasinowski, lankydamasis Seinuose 1975 m. gruodžio 10 d., kreipęsi į lojalius lietuvius katalikus atsiriboti nuo drumstėjų. Lietuviškų pamaldų reikalas pilnai būsiąs išspręstas baigus remontuoti Žagarių šventovę ir eventualiai pastačius naują šventovę Vidugiriuose. Lietuvius "giedorius" vyskupas kvietęs sustabdyti "provokacines maldas". Aplamai, vyskupas, kaip visų tos srities ganytojas, esą, stengiasi būti objektyvus. Dabartinis lietuviškų pamaldų sutvarkymas Seinuose esąs labai teisingas sielovadiniu požiūriu, o į politinę sritį nei vyskupas, nei kurija esą nesikiša.

Raštą pasirašė Lomžos vyskupo gen. vikaras — vyskupas sufraganas (pavardė neišskaitoma).

Seinų lietuvių atsakymas

Susipažinęs su Lomžos vyskupijos kurijos raštu š.m. vasario 16 d. nr. 359/76 ponui Magistrui, noriu pareikšti ir aš savo nuomonę.

Jau pačioje pradžioje vertėtų pažymėti, kad kurija, palyginti, greitai (po 26 dienų) davė Jums "paaiškinimus" raštu. Tuo tarpu jau daugiau kaip 26 metai į daugumą mūsų raštų nėra atsakymų. (Kaikuriais atvejais kurijos sprendimai buvo perduodami per kleboną žodžiu). Tad šie santykiai kalba patys už save.

Kurijos rašte daug vietos skiriama sunkumams, kurie atsirado Seinų parapijoje ryšium su Žagarių kaimo koplyčios remontu. Tie sunkumai tariamai pateisina kurijos pastangas išspręsti nesantaiką tarp lietuvių katalikų ir klebono. Tačiau tvirtinu, kad ši nesantaika kilo ir įsiaštrino ne dėl to klausimo. Net ir spartus šios koplytėlės užbaigimas nepatenkins lietuviškos pusės. Užbaigimas nesusipratimų Seinų parapijos ribose davimu lietuviams koplyčios Žagariuose ar pastatymu šventovės Vidugirių apylinkėje buvo suprojektuotas kurijoje. Jeigu mes, lietuviai, sutikome su bažnytinės vyriausybės noru atnaujinti minėtą koplyčią, tai tik vadovaudamiesi katalikiškais jausmais ir pilietinėm pareigom. Juk pilnai suprantama, kad negalima prileisti prie sunaikinimo senų architektūrinių paminklų. Tuo tarpu, kai įsitikinome, kad atnaujinimas ir atidavimas minėtos koplyčios Žagariuose ar perkėlimas jos į Krasnovą prives prie atskyrimo mūsų nuo Seinų parapijos, faktiškai atsisakėme nuo koplyčios darbų rėmimo.

Nesantaikos priežastis Seinų parapijoje yra už Žagarių koplyčios ribų. Štai kas yra pažymėta kurijos rašte: "Po karo, ryšium su Lenkijos gyventojų imigracija, buvo įvykdytas gyventojų surašymas, nustatant ir jų tautybę. Kaip tvirtino buvęs Seinų klebonas a.a. prel. Zlotkowski, surašymo metu lietuviai neužsirašė lietuviais. Kodėl? Galimos įvairios interpretacijos" (II. 3). Taip, galimos, tačiau kurija jų nepadarė. O kad statistika buvo tolima nuo tikrovės, nenoromis pripažįsta ir kurija savo rašte: "Kiek mums žinoma, lietuviai nebuvo atgabenami iš už mūsų tėvynės ribų ir apgyvendinami Seinų parapijoje. Tačiau iš kur jie vėliau atsirado, mūsų visiškai nedomina". Taigi, kas neparanku, tas ir nedomina... Tokiu atveju, ar kurija turi pagrindo tikėti statistikai, nors ją atliko prel. Zlotkowski? Štai jos pasekmės: "Tokiu būdu buvęs klebonas panaikino pamaldas lietuvių kalba" (raštas 1976 m. vasario 3 d.). Padaryta "ad majorem Dei gloriam".

Klausiame, ar įmanoma įžvelgti tikrą, objektyvią tiesą, jeigu kas nors dega neapykanta daliai savų parapijiečių" (žiūr. 1976 m. vasario 8 d. kurijos raštą)? Nežinome kokio dydžio yra tas būrelis, pasivadinęs lenkų tautybės gyventojais bei atstovaujamas savos "delegacijos", reiškiančios nuomonę apie gyvenančius buvusioje Seinų apskrityje lietuvius.

Manome, kad nei mes, nei kurija ar Seinų klebonas, juo labiau "delegacija", nesame pašaukti vertinti 1919 m. istorinių įvykių, nežiūrint kokia būtų istorinė tiesa. Ir štai dėl ko: a. 1919 m. kovose dalyvavo mūsų tėvai (tai liečia lietuvių ir lenkų pusę); b. tai tarptautiniai reikalai; kad sprendimas nebūtų šališkas, jis turi būti atliekamas tarptautinio teismo; c. jis neturi nieko bendro su tikyba ir nesusipratimais Seinų parapijoje. Vienintelį ir priimtiną pasitarimų kelią siūlome mes, kaimo liaudis. Manome taip pat, kad turime moralinę teisę reikalauti to paties ir iš kurijos. Ne mūsų reikalas supažindinti "lenkų gyventojus". Tuo turi pasirūpinti kurija, prieš tai pati gerai susipažindama su visu reikalu.

Kurijos rašte pabrėžiamas "priešiškas nusistatymas lenkams, lenkiškumui, liaudies Lenkijai". Žinomas mums yra šios rūšies "apsigynimas", nes jis, palyginti, lengvai įtikina eilinį lenką. Tačiau galima nurodyti eilę faktų, kad lenkai, kurių vardu savo rašte kurija kalba apie 1919 ir 1939-40 m.m. įvykius, davė mums mokyklas su dėstomąja lietuvių kalba. Jos veikė taip pat Seinų parapijoje tais metais, kai a.a. prel. Zlotkowskio statistika lietuvių "nepastebėjo". Liaudies Lenkija amžiams palaidojo neapykantą ir tautybių antagonizmą, įvesdama lygias teises ir pareigas savo piliečiams. Vadovaujantis Lenkijos liaudies respublikos konstitucija, Seinuose veikia Lietuvių Visuomeninė ir Kultūros Dr-ja. Lietuviai turi savo laikraštį "Aušra", kurios redakcija yra Seinuose. Čia jau nuo 1906 m. vyko stiprus spausdinto žodžio darbas. Lietuviai renkami atstovais į valsčių ir vaivadijos tarybas. Gražus lietuvių skaičius yra nariais Jungtinėje Lenkijos Darbininkų Partijoje, kuri internacionalizmo dvasioje stato mūsų valstybės ateitį. Ir ten lietuviai eina atsakingas pareigas. Liaudies Lenkija yra vienintelė Lenkija, kuriai lietuvis reiškia pasitikėjimą, nes iš jos pusės jam negresia joks pavojus.

Palankiai apie mus atsiliepdavo buvę apskrities ir valstybinės partijos pareigūnai. Tokiu pavyzdžiu gali būti Seinų apskr. milicijos komendanto pasakyti žodžiai: "Lietuvių dėka turime vaivadijoje ir visame krašte mažiausią nusikaltimų rodiklį. Pvz. pernai buvo 15 nusikaltimų, jų tarpe trys vagystės. Jas padarė žmonės ne iš mūsų apskrities. Taip, lietuviai yra išimtinai rami tauta" (savaitraštis "Wiadomosci", Vroclavas, 1972 m. spalio 12 d.).

Šia proga norime taip pat pareikšti, kad Jungtinės Lenkijos Darbininkų Partijos tautybių politika plačiau atidarė mums akis, įgalindama plačiau pažvelgti į savo teises Seinų parapijos šventovėje.

Atsižvelgiant į visa tai, mes, lietuviai katalikai, norime būti lygūs ir Seinų bazilikoje. Siuntimas mūsų maldai į Žagarių koplyčią ar evangelikų šventovę Seinuose yra labai nerimtas mostas, panašiai kaip nerimta buvo pokarinių laikų "statistika". Jeigu kas nors bent kartą lankėsi bazilikoje ir evangelikų šventovėje, to nereikės įtikinėti, kurios vidus palenkia žmogų į jautresnį bei stipresnį estetinį pergyvenimą. Evangelikų šventovė nepritaikyta visoms tikybinėms apeigoms, todėl niekas joje nenori priimti krikšto ar santuokos sakramentų. Nėra ten vargonų nei kitų įrengimų. Neišaiškinta ir teisinė tos šventovės padėtis, tad ilgainiui ji gali būti vėl sugrąžinta evangelikams. Mūsų protėviai kadaise prisidėjo savo darbu prie bazilikos statybos. Čia nuo neatmenamų laikų mūsų senoliai dalyvaudavo pamaldose. Pernai valstybės iždo lėšomis ji buvo atnaujinta ir papuošta dar iškilmingesniu drabužiu. Lietuviai, kaip ir lenkai, moka valstybinius mokesčius ir vykdo visus įpareigojimus. Dėlto jaučiame, kad ir mes turime teisę įžengti į baziliką, juo labiau, kad ir bazilikos poaugštis nėra be reikšmės. Manome, kad savo giedojimu ir malda bazilikoje nejžeidžiame Švenčiausios Mergelės Marijos. O jeigu tai erzina "lenkus" ar lenkų dvasiškiją, tai yra tų žmonių išauklėjimo klausimas arba jų nuteikimas prieš lietuvius iš kurijos pusės. Kodėl tų "žmonių" neerzino pamaldos lietuvių kalba Seinų bazilikoje 1975 m., apie kurias taip išdidžiai kalbama kurijos rašte? Juk tuomet taip pat buvo giedamos tos "provokacinės" giesmės.

Nenoriu minėti visų kurijos kanceliarijos išpuolių mūsų adresu, tačiau kaikurių negalima nutylėti. Bus daugiau

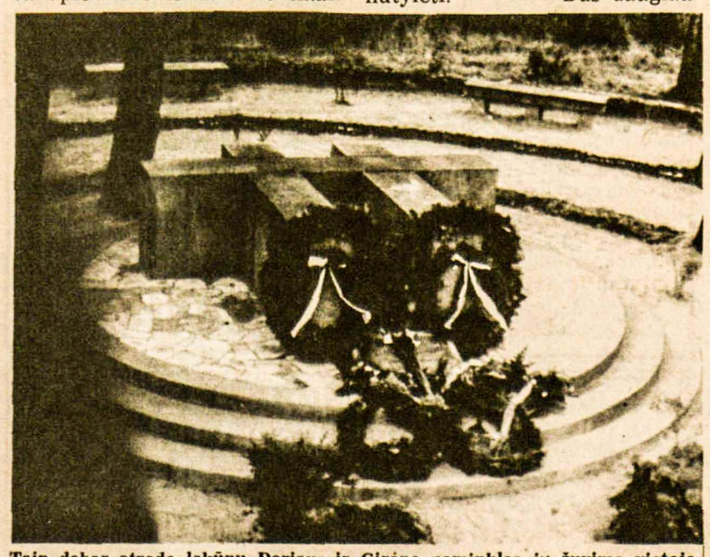

Taip dabar atrodo lakūnų Dariaus ir Girėno paminklas jų žuvimo vietoje Soldino miške. Lenkijoje gyvenančių lietuvių pastangomis buvo atnaujintas

A†A
kunigo
Petro Totoraičio

trejų metų mirties sukaktį minint, prašome draugus, pažįstamus ir gimines prisiminti jį savo maldose.

Pamaldos už a.a. kun. P. Totoraitį bus spalio 30, šeštadienį, 10 v. r., Anapilio koplyčioje. Po to bus šventinamas paminklas. Pamaldos bus laikomos taip pat Plokščių, Alytaus ir Sudargų parapijose, Lietuvoje, ir Švč. Trejybės parapijoje Newark, N.J., JAV-se.

Nuliūdę: broliai Jonas ir Antanas su šeimomis,
sesuo Saliomėja Lietuvoje,
sesuo Marcelė Totoraitytė ir
brolis Alfonsas su šeima Kanadoje

PADĖKA

Gimė amžinybei — mirė mums . . .
a†a Julija Racevičienė,
motina, sesuo, uošvė ir senelė
1976 m. rugpjūčio 26 d. Detroite, Mich.

Nuoširdžiai dėkojame visiems — buvusiems ir liūdėjusiems kartu su mumis: kun. Viktorui Kriščiūnevičiui už šv. Mišių auką, maldas ir palydėjimą į kapines, laidotuvių direktorei Jolandai Baužienei už rūpestingą ir mielą patarnavimą. Ačiū karsto nešėjams, Pauliui Vytui už vargonavimą, organizacijoms ir visiems už dalyvavimą laidotuvėse, gausias šv. Mišias ir aukas Dievo Apvaizdos parapijos statybos fondui.

Ačiū visiems už žodžiu, raštu ar per spaudą pareikštą mums užuojautą.

Dukros: Birutė Čepaitienė, Danutė Jankienė,
sesuo Ona Juodišienė, brolis Juozas Kondrotas
ir jų šeimos, marti Nijolė Racevičienė

PADĖKA

Mūsų mylimam vyrui ir tėvui
A†A
Matui Guobai
1976 m. rugpjūčio 30 d. mirus,

sunkioje valandoje sulaukėm daug pagalbos bei užuojautos iš giminių, draugų ir pažįstamų.

Reiškiame nuoširdžią padėką Tėvam pranciškonam už atlaikytas šv. Mišias, maldas laidotuvių namuose ir palydėjimą į kapus. Dėkojame solistui V. Verikaičiui už giedojimą šv. Mišių metu. Dėkojame visiems už velionies lankymą koplyčioje, už užprašytas šv. Mišias, gėles, pareikštas užuojautas raštu ir žodžiu. Taip pat tariame ačiū karsto nešėjams.

Dėkojame už paruoštus pusryčius ir ponioms už pyragus. Nuoširdus ačiū visiems.

Nuliūdę — žmona Ona ir sūnus Jonas

Vienerių metų mirties sukakties proga už
a.a. Onos Grušienės

vėlę spalio 23 d. Wawoje, Ont., bus laikomos šv. Mišios, o po jų — šventinamas paminklas.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose bei paminklo šventinime.

Wawa, Ont.

Nuliūdę — vyras, vaikai,
sesuo ir broliai

JURGĮ DEMENTAVIČIŲ ir jo šeimą,
broliui IZIDORIUI
Lietuvoje mirus,
skaudžiose nuolatinio atsiskyrimo valandose
nuoširdžiai užjaučia —

Monika ir Jonas Žėkai su šeima
Janina ir Kazys Kaknevičiai su šeima

A†A
Gertrūdai Lumbienei

mirus, jos vyrui VYTAUTUI, sūnums — VIRGINIJUI ir GEDIMINUI nuoširdžią užuojautą reiškia —

Erna ir Justinas Šimkai

Toronto, Ontario

A†A
Gertrūdai Lumbienei

mirus, jos vyrui VYTAUTUI, sūnums — GEDIMINUI ir VIRGINIJUI su šeima reiškia nuoširdžią užuojautą —

A. Žilėnas

A†A
Gertrūdai Lumbienei

mirus, jos vyrui VYTAUTUI, sūnums — VIRGINIJUI su žmona ir GEDIMINUI reiškiame gilią užuojautą —

J. B. Stankai

Sudbury, Ont.

Balsingoji kanadiečių "Aušra" Britanijoje

Keturios lakštingalos buvo nepaprastai nuoširdžiai priimtos

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba labai norėjo, kad Windsoro "Aušros" kvartetas aplankytų visas Europos lietuvių bendruomens, bet, deja, vasaros laikas tam netinka: vienų atostogos prasideda, kitų pasibaigia. Dėlto "Aušros" koncertai negalėjo įvykti Vokietijoje. Tad liko tik Britanija, kuri neatsisakė, bet buvo iškilęs klausimas, ar verta siųsti "Aušros" kvartetą vien Britanijon. Pagaliau PLB valdyba nutarė: tebūnie laimingi Britanijos lietuviai su sąlyga, kad koncertai bus keliose vietose.

Buvo rengta ketvertas koncertų skirtingose vietovėse: Derby, Londone, Mančesteryje ir Bellshill, Glasgovo priemiestyje, kur gyvena labai daug senosios išeivijos lietuvių.

Kai lėktuvas vėluoja

Derby koncertas įvyko šeštadienį, rugpjūčio 21 d. Lėktuvui pasivėlinus 12 valandų, aušrietės turėjo vos pusantros valandos iki koncerto pradžios po ilgos kelionės. Nežiūrint kelionės nuovargio, scenos uždangai pakilus, salėje išaušo tikra lietuviška "Aušra".

Kadangi koncertas buvo rengtas *susitarus su vietinėmis organizacijomis*, tad Derby koncerto rengėjai buvo Anglijos Lietuvių Katalikų Bendrijos vietinė taryba ir vietinis DB Lietuvių Sąjungos skyrius.

Įvadinį žodį tarė LKB sielovados vadovas kun. dr. S. Matulis, MIC, pasveikindamas dainininkes ir jų vadovę V. Tautkevičienę.

Aušrietės tuoj pat pavergė salėje esančius klausytojus, kurių buvo apie 300. Po kiekvienos dainos plojimai smarkėjo bei ilgėjo, ir dainininkės buvo priverstos *gerokai papildyti* numatytą programą. Nuskambėjus paskutinės dainos garsams, plojimas buvo toks, kad atrodė nukels salės lubas.

Po koncerto padėkos žodį tarė J. Levinskas ir apdovanojo didžiule puokšte gėlių. Vytenis Zinkus "Aušrą" sveikino Anglijos skautų rajono ir jaunimo vardu, linkėdamas jaunoms dainininkėms sėkmės keliaujant vingiuotais Britanijos keliais. S. Kasparas sveikino "Aušrą", nugalėjusią Atlantą ir atvykusią į Britų Bendruomenės centrą.

Po koncerto įvyko susipažinimo vakaras su dainininkėmis, grojant labai gerai Kazio Venckaus kapelai.

Kai koncertavo "Grandinėlė" ir "Aidas", vidurio Anglijos lietuviai skundėsi, kad jiems nepatogu ir brangu važiuoti į Londoną arba Mančesterį, o dabar, kai koncertas buvo prie jų slenksčio, vistiek nepasinaudo*jo proga išgirsti to, ko iki šiol* jie Anglijoje negirdėjo.

Sekmadienį, rugpjūčio 22 d., "Aušra" aplankė Robin Hood miestą Nottingham. Per pamaldas Tėvų marijonų Židinyje jos vargonininkavo ir giedojo Židinio koplyčioje, o po pamaldų jos padainavo daug dainų tiems Nottinghamo lietuviams, kurie negalėjo būti Derby mieste. Popietinėmis valandomis "Aušros" kvarteto dalyviai buvo supažindinti su istorinėmis Robin Hood vietomis ir garsiuoju vandens sporto stadijonu, kuris yra vienas *geriausių visame pasaulyje*. Vakare aušrietės išvyko į britų salos sostinę Londoną.

Britų sostinėje

Londono autobusų stotyje dainininkes pasitiko inž. R. Baublys, prof. K. K. Baublys ir nugabeno į Londono universiteto bendrabutį "International" pačiame Londono centre. Iš jo dainininkės galėjo pasiekti visas įdomias vietoves. Pirmadienį K. K. Baublys "Aušros" kvarteto nares supažindino su istorinėmis Londono vietovėmis. Vienai dienai jos buvo išvykusios į pietų Anglijos vasarvietę Brighton.

Penktadienio vakarą Londone įvyko koncertas Londono ir visos pietų Anglijos lietuviams, į kurį atsilankė apie 300 lietuvių ir 50 kviestų svečių. Iš pastarųjų buvo Tower Hamlets burmistro pavaduotojas John Branagan, Greater London tarybos narys, Lietuvos ir Estijos atstovai, Ukrainiečių Studentų Sąjungos pirmininkas ir kitų etninių grupių atstovai.

Įvadinį žodį tarė krašto valdybos visuomeninių reikalų vicepirm. prof. K. K. Baublys, abiem kalbom supažindindamas su "Aušros" kvartetu. Publika labai šiltai priėmė žavingas dainininkes. Naujos lietuviškos dainos visus sudomino ir patraukė.

Trumpą padėkos žodį tarė Tower Hamlets burmistro pavaduotojas, pasidžiaugdamas, kad jo miesto ribose vyksta toks puikus Kanados lietuvaičių koncertas, išreiškė viltį, kad jos dar kartą aplankys Londono lietuvius. V. Tautkevičienė buvo apdovanota gėlėmis.

Po koncerto ilgesnį pasikalbėjimą turėjo koncerte dalyvavęs Ontario Agent General pavaduotojas W. Rolfe. Jo žmona prašė, kad kai tik Aušros plokštelė bus išleista, atsiųsti jai bent dvi.

Vietinis anglų laikraštis "Halkney Gazette" rugsėjo 3 d. laidoje įdėjo didelę nuotrauką "Aušros", dainuojančios York Hall. Ten rašoma, kad didelė minia (big crowd) džiaugėsi talentingomis Kanados lietuvaitėmis ir kad Bethnal Green buvo gera vieta tokiam koncertui.

Vos tilpo salėje

Rugpjūčio 28 d. rytą "Aušra" skubėjo į šiaurės vakarų Anglijos sostinę Mančesterį. Čia koncerto rengėjas buvo DBL Sąjungos skyrius su kitų organizacijų parama.

Kaip visuomet, ir šį kartą į Mančesterį privažiavo labai daug žmonių — vos tilpo salėje. Čia įvadinį žodį tarė A. Jaloveckas, siedamas koncertą su Tautos šventės minėjimu ir supažindindamas su aušrietėmis. Ypač šiltai buvo sutikta Irena Čerškienė, kuri savo vaikystę *praleido Mančesteryje. Po to* A. Jaloveckas pakvietė S. Kasparą tarti žodį Tautos šventės proga. Jis betgi nekalbėjo, pareikšdamas, kad šiandieną tegu kalba lietuviška daina. Po koncerto dainininkės buvo apdovanotos gėlėmis. Renginys baigtas susipažinimo vakaru, grojant švel*niai muzikai*.

Sekmadienį "Aušros" kvartetas giedojo lietuvių pamaldose Notre Dame seselių vienuolyne. Kun. V. Kamaitis pasakė labai gražų pamokslą, iškeldamas Kanados lietuviško jaunimo reikšmę ateities lietuvių gyvenime.

Po pamaldų buvo suruošti pietūs Mančesterio lietuvių klube, kuriuose daylvavo apie 50 asmenų.

Mančesterio filmo mėgėjai nufilmavo ir užrekordavo koncertą.

Trečiadienio vakarą klubo baro vedėjai A. B. Remeikiai suruošė šaunią vakarienę dainininkėms.

Mančesteryje būdamos aušrietės aplankė indų pramonės miestą Stoke-on Trent, labai populiarią vasarvietę Blackpool.

Ankstyvoji išeivija

Paskutinis koncertas įvyko Bellshille, prie Glasgovo Skotijoje. Prieš koncertą aušrietės *lankė Glasgovą, kaikurios* pasiekė net Skotijos sostinę Edinburgh.

Čia koncertas buvo visai kitoks. Prasidėjo vakariene Lietuvių Institute, buvo pasikeista kalbomis vakarienės metu. Kalbėjo J. Bliūdžius, Šv. Cecilijos choro vedėjas P. Dzidolikas, M. *Peškauskas, S. Kasparas, prel. J.* Gutauskas. Susirinko labai daug senosios išeivijos lietuvių ir jų jaunimas, kurio kituose koncertuose perdaug nesimatė.

Koncertui prasidėjus, buvo fantastiška nuotaika — klausovai ne tik plojo, šaukė, bet ir kojomis trypė, norėdami daugiau dainų išgirsti. *Pertraukos metu* Šv. Cecilijos choras, vadovaujamas P. Dzidoliko, padainavo 4 dainas. Tuo būdu buvo sujungta programa dviejų skirtingų kraštų. Senosios išeivijos mergaitės apsupo dainininkes, linkėdamos sėkmės ateities gyvenime.

* * *

Rugsėjo 4 d. rytą ilga automobilių vilkstinė palydėjo dainininkes į Prestwick aerodromą kelionei į Klevo lapo šalį.

Visi keturi koncertai buvo rengti susitarus su vietinėmis organizacijomis, kurios rodė norą bendradarbiauti. Atrodo, kad tikslas buvo pasiektas.

Britanijos lietuviai, kurie dalyvavo koncertuose, yra labai dėkingi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybei Čikagoje už progą išgirsti iškilųjį Windsoro lietuvaičių "Aušros" kvartetą. Didžiausia padėka tenka tom lakštingalom ir jų vadovei V. Tautkevičienei bei muzikos palydai, kuriem teko gerokai pavargti keliaujant vingiuotais Britanijos keliais. Jais nukeliauta 1250 mylių, neskaitant Atlanto kelionės.

S. Medžiokalnis

Pavargę torontiečiai laukia tautinių šokių šventės pradžios Tarptautiniame Čikagos Amfiteatre Nuotr. O. Burzdžiaus

Kanados lietuvaičių kvartetas "Aušra", koncertavęs P. Amerikoje ir Britanijoje. Ši nuotrauka daryta "Tėviškės Žiburių" spaudos vakaro metu Nuotr. St. Dabkaus

SENSACINGI FAKTAI

Brazilijos lietuvių penkiasdešimtmetis

A. SAULAITIS

Šiaurės rytų Brazilijoje kokų palmėmis apsodintoje saloje stovi Orange tvirtovė, kurios laiko ir audrų išversti akmenys vėl sustatomi vieton, kaip jie atrodė 1629 m. Statybai ir salos gynybai vadovavo lenkas Kristupas Arciševskis, tarnavęs Kristupo Radvilos kariuomenėje ir vėliau užsienyje jo šelpiamas. Ar šioje 1625-1655 m. olandų okupuotoje srityje buvo lietuvių, tegalima sužinoti iš testamentų Haagos archyve. Tuo pačiu metu lietuvis mokytojas su ta pačia olandų prekybos bendrove gyveno Naujajame Amsterdame. Buvo lietuvių ir tarp latvių Tobago saloje prieš 350 metų.

Paragvajaus kare 1867 m. pirmasis P. Amerikoje balionu priešo stovyklų stebėti pakilo Brazilijos karo inžinerijos pulkininkas A. Chodasevičius, vėliau tarnavęs sąjungininkės Argentinos kariuomenėje.

1869 m. spalio mėn. Čikagoje klebonauti pradėjo pirmas miesto lietuvis kun. Juozas Juškevičius, po 1863 m. sukilimo Sibiro tremties pasiekęs Braziliją. 1886 m. aušrininkas Andrius Vištelis su šeima apsigyveno Brazilijoje ir vėliau persikėlė Argentinon. 1888 m. pirmoji didesnė šeimų grupė atplaukė į pietų Braziliją.

1890 m. palikę žmonas su vaikais italų kolonijoje, 25 lietuviai įsibrovė 120 kilometrų miškų gilumon ir įsteigė Ijui vietovę, šiandien 90.000 gyventojų miestą. 1900 m. Kalėdų-Naujųjų Metų laikotarpy Guaporė lietuviai susirinko pirmosioms lietuviškoms pamaldoms Brazilijoje. Lietuvoje išmokęs kalbos ir Brazilijoje aptarnavęs tautines *mažumas vokiečių imigrantų* tarpe, kun. Juozas von Lassberg, SJ, pasakoja: "Kokios gražios lietuvių giesmės ir dainos, dvelkiančios savitu grožiu, užburiančios kiekvieną."

* * *

Ši žila ir įdomi Brazilijos lietuvių praeitis — kartu ir lietuvių *tautos istorijos dalis* — nesugrąžinamai dingusi. Net nėra žinoma, kada krašte apsigyveno pirmasis lietuvis, nebėra ryšių su seniausios imigracijos palikuonimis, nors dar šiais metais pas vieną lietuvaitę seselę ambulatorijon Pietų Brazilijoje įėjo 75-rių metų senelis lietu*vis, jau Brazilijoje gimęs*.

Todėl 1976 m. Brazilijos lietuviai mini didžiosios arba pagrindinės imigracijos penkiasdešimtmetį, nes, pagal Brazilijos duomenis, 1925 m. gale buvo tik 8.000 lietuvių, o 1930 m. jau 40.000.

1926-1929 m. lietuviai imi*grantai buvo (49%) jauni ir*, kaip senieji pasakoja, "pats gražiausias Lietuvos jaunimas"; moterys — 20-24, vyrai 25-29 metų amžiaus. Dar neatvykus pirmajam lietuviui kunigui Jeronimui Valaičiui (mirė Lietuvoje 1970), 1928 m. lietuviai pradėjo steigti parapiją, 1929 m. atidarė pirmąją lietuvišką mokyklą Pietų Amerikoje, 1936 m. pašventino pirmąją žemyno lietuvių šventovę. Iki II D. karo penkias lietuviškas mokyklas kasmet lankė per 500 vaikų. Sporto sąjunga "Lituania" turėjo 200 veiklių narių. 1932 m. Lietuva ir Brazilija pasirašė prekybos sutartį. Tie metai iš tikrųjų buvo kolonijos žydėjimo laikotarpis, pradėjęs atgyti tik 1947 m., kai svetimšalius varžą įstatymai sušvelnėjo ir kartu atvyko keli šimtai tremtinių iš Europos.

* * *

1975 m. buvo skirti III pasaulio lietuvių jaunimo kongreso darbams, todėl ir imigracijos *penkiasdešimtmečio komiteto* savanoriai tesusibūrė kovo mėnesį. Bet jau III PLJK šokių šventė sausio 7 pradėjo imigracijos sukakties minėjimą, nes įvyko jau po kongreso užbaigos.

Pirmasis auksinės sukakties žygis po jaunimo kongreso buvo penkiasdešimtmečio ženkliuko konkursas, kurio premija teko Algimantui Saldžiui, nupiešusiam trispalviais s p a r n a i s paukštį virš dviejų pasaulio skritulių, sudarančių skaičių "50". Taip pat organizatoriai pradėjo rinkti medžiagą sukaktuviniam leidiniui, kuris pasirodys šių metų pabaigoje su 120 psl. straipsnių ir 350 istorinių fotografijų.

Gegužės 30 d. Sao Paulo scenoje keturių dainų dainuoti sustojo 75-ių asmenų jungtinis choras, apėmęs dešimtmečius muzikinio gyvenimo. Trečios kartos šokėjai 1926 m. imigrantų būriui (60) įteikė auksinį ženkliuką ir atliko jiems pagerbti šokių, dainų ir poezijos programą. Prieš tai pamaldose Šv. Juozapo šventovėje dalyvavo net daugiau žmonių kaip per Velykas.

Šeštosios metinės baltiečių parodos lietuvių skyrius buvo skirtas imigracijos penkiasdešimtmečiui paminėti. Ten buvo išstatytos 75 padidintos istorinės nuotraukos, kuriose beveik kiekvienas lietuvis lankytojas galėjo save ar savo gimines bei draugus rasti. Penkiasdešimtmečio proga liepos 3 koncertavo Roma Mastienė iš Čikagos.

Liepos 15 Brazilijoje nuo senų laikų *lietuvių minimama* kaip Išeivių Diena, primenanti Dariaus ir Girėno skrydį. Tą dieną Sao Paulo miesto taryba pakeitė lietuvių šventovės septynių gatvių sankryžą į "Lietuvos respublikos" aikštę.

* * *

1892 m. Kazimieras Guraina įsteigė Rio de Janeiro lietuvių koloniją, antrą savo skaičiumi Brazilijoje. Kun. M. Valiukevičiaus pirmininkaujamas komitetas rugsėjo 10-12 d.d. surengė iškilmingiausią sukakties šventę. Rugsėjo 10, Brazilijos "Tėvynės savaitės" pabaigoje, laivyno orkestras palydėjo trijų kartų lietuvių atstovus, kurie tarp pavergtų tautų vėliavų ir kolonijos žiūrovų padėjo vainiką prie II D. karo paminklo.

Rugsėjo 11 kitoje Guanabaros įlankos pusėje suvažiavo per 250 lietuvių iš Sao Paulo antroms apeigoms su vainiku prie indėno Arariboia paminklo, pagerbiančio pirmuosius šio krašto gyventojus. Rugsėjo 12 istorinėje Candelaria šventovėje šeši kunigai su arkivyskupu koncelebravo Mišias, kuriose giedojo Liet. Katalikų Bendruomenės choras iš Sao Paulo. Popiet karinio laivyno duotu laivu visa 400 asmenų grupė nuvyko iki Flores (Gėlių) salos, kur imigrantai pirmą kartą išlipdavo Brazilijoje.

Šiais metais, be leidinio "Penkiasdešimtmetis", išeis dar specialus savaitraščio "Mūsų Lietuva" numeris. Pagrindinės imigracijos sukakties minėjimus manoma pratęsti iki 1979 metų, kad kiekvienų metų ateiviai galėtų savo auksinę sukaktį atšvęsti. Per tą laiką Penkiasdešimtmečio komitetas rūpinsis pastatyti lietuvių paminklą ir įsteigti Brazilijos lietuvių archyvą (bei muzėjų.

200 psl. leidinį "Penkiasdešimtmetis" galima iš anksto užsisakyti per "Mūsų Lietuvą", Caixa Postal 4421, 01000 Sao Paulo — SP, Brasil.

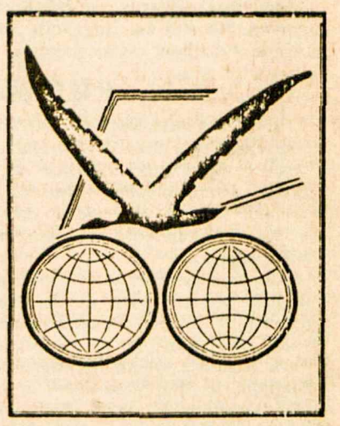

Brazilijos lietuvių imigracijos ženklas, nupieštas penkiasdešimtmečiui paminėti. Jo autorius — Algimantas Saldys, laimėjęs premiją konkurse. Lėšas paskyrė pramonininkas Stasys Meliūnas. A. Saldys laimėjo ir II premiją, o III pasidalino Silenė Silickienė ir Rikardas Bendoraitis

Žmogus, kuris buvo prezidentu

M. STONYS

Apie priverstą atsistatydinti JAV prezidentą Ričardą Niksoną yra išleista keletas knygų. Jos parašytos autorių, kurie nekentė Niksono, o ir dabar nori jam įgelti. Niksonas tyli. Jo draugai ir gerbėjai taip pat tyli. Gal ir gera taktika leisti priešams pasakyti viską, kas jiems knietėjo.

Bet šiais metais išleista knyga "The Final Days" (Paskutinės dienos) pretenduoja būti objektyvi ir tiesi. Jos autoriai — Bob Woodward ir Carl Bernstein, dienraščio "The Washington Post" reporteriai, kurie padėjo surasti Watergate kaltininkus ir kartu už faktų slėpimą apkaltino prez. Niksoną. Knyga didelė, 476 psl., išleista "Simon and Schuster" leidyklos Niujorke. Kaina — $11.95.

Autorių pastabos

Autoriai sako, kad knygai rinko *medžiagą labai kruopščiai*, aplankė ir apklausinėjo arti 400 žmonių, kurie ką nors žinojo apie prez. Niksoną, Watergate ir Baltųjų Rūmų veiklą. Sakosi medžiagą labai sijoję, tikrinę, kad knyga nebūtų tendencinga.

Autoriai tvirtina, kad knygoje nėra nieko, kas buvo anuo *metu laikraščiuose skelbta*, kad viskas nauja, gerai patikrinta, persvarstyta ir rūpestingai pavaizduotas tikrasis Niksonas. Paskutinės Niksono prezidentavimo dienos — tikra drama, pilna kančios, abejonių, vilčių ir nusivylimo. Kad toji drama būtų dramatiškesnė, vaizduojama visa šeima įvairiose aplinkybėse: namie, įstaigoje, svečiuose, poilsio valandomis, svarstymuose, pokalbiuose su draugais, giminėmis, advokatais, įstaigų tarnautojais, laikraštininkais. Nepamirštos ir įkalbėtos juostos, kurios siutino tardytojus ir kongresą.

Skaitytojas, kuris sekė ano meto periodinę spaudą ir tuo Watergate domėjosi, "The Final Days" knygoje randa beveik viską, ką anksčiau skaitė, per radiją ar televiziją girdėjo. Žinoma, knygoje nėra įdėtų ištisų laikraščio straipsnių ar jų gabalų. Knygai tie patys skaityti dalykai iš naujo perrašyti, taikant mokytesniam skaitytojui. Žinoma, nepataikyta, nes visa knyga parašyta tuo pačiu publicistiniu stiliumi. Tas reportinis stilius ir primena visus anksčiau skaitytus laikraščių straipsnius.

Niksono antisemitizmas

Bet knygoje yra ir naujų dalykų, kurių nei anksčiau, nei dabar laikraščiuose neradome. Pirmas naujas dalykas — antisemitizmas. Sakoma, kad prez. Niksonas nekentęs žydų, todėl negalėjęs būti prezidentu. Knygos 169 psl. sakoma, esą Kissingeris buvo įtikintas, kad prezidentas buvo "anti-Semitic", rodęs žydams savo antagonizmą ir laikęs juos savo priešais, Kissingerį vadinęs "Jewish cabal". Arthur F. Burns, federacinių rezervų valdybos pirmininkas, *pats būdamas žydas, sakė, kad* Niksonas nesąs antisemitas, tik turįs bjaurų prieššydišką nusistatymą, todėl nenuostabu, jog prezidento įkalbėtose juostose yra antisemitiškų išsireiškimų. Burns dažnai sakydavęs, jog prez. Niksonas labai rūpinosi Izraeliu. Be to, Niksono administracijos įstaigose dirbo daug žydų. Burns taip pat aiškina nelaikąs antisemitizmu prezidento elgesio, kuris jam labai nepatinka, būtent: jei Niksonui atsistos skersai kelio žydas ar Izra*elis, jis juos sutryps* (170 p.). Skaitydami Niksono įkalbėtas juostas surado pareiškimą, esą nesanti jo politika įsodinti žydą į augščiausiojo teismo kėdę (171 p.).

Prez. Niksonas žinojęs, kodėl jis puolamas. Kai pas jį atėjo rabinas Korff ir ragino nepasiduoti, kovoti, nugalėti Watergate, Niksonas pareiškė nesąs toks naivus ir suprantąs, jei ne Watergate, būtų buvusi kita priekabė (173 p.).

Gausūs priešai

Adv. Fred J. Buzhardt, teisinis Baltųjų Rūmų patarėjas Watergate reikalu, kartą pasakė, kad senato Watergate komitetas niekad nebūtų buvęs sudarytas, kad tardymai ir tyrinėjimai būtų nutraukti, kad Atstovų Rūmų teisminis komitetas niekad nebūtų pradėjęs apklausinėjimų prezidentui apkaltinti, jei respublikininkų partija būtų turėjusi daugumą kongrese. *Spaudos puolimai irgi būtų su*mažėję, nors laikraščių leidėjai prez. Niksono nemėgo (434 p.).

1968 m., kai Niksonas buvo išrinktas prezidentu, Kissingeris sakė savo draugams, kad Niksonas netinka prezidento vietai, kad jis perdaug pavojingas, kad greitai gali sukelti atominį karą. *Trim savaitėm praėjus*, Niksonas pakvietė Kissingerį savo patarėju valstybės saugumo reikalams (187 p.). Matyt, Niksonas norėjo savo priešą prisijaukinti. Nepavyko. Vėliau Niksonas priekaištavo Kissingeriui, kad nerodo jokio dėkingumo už tai, kad jį išaugštino, paskirdamas *augščiausioms* kabineto pareigoms.

Prezidento būdas

Toje knygoje nauja ir tai,

(Nukelta į 9-tą psl.)

Canadian Art Memorials Ltd.
176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757
LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

TALKINA STUDENTAI

Didžiąją dalį savo vasaros atostogų studentai yra priversti praleisti darbo ir poilsio stovyklose, poilsiui skirdami tik nuo darbo atliekamas valandas. Dirbama daugiausia žemės ūkyje ir prie statybų, dažnai net Rusijos plotuose. Pastaraisiais metais ši darbo prievolė studentus užgriūva ir rudenį. Kolchozininkai ir sovchozininkai niekaip neįstengia savo jėgomis nuimti derliaus, nors žemdirbių, proporcingai imant, Lietuvoje vis dar yra gerokai daugiau, negu pvz. JAV ar Kanadoje. Iš spaudos puslapių matyti, kad net 300 būsimųjų Vilniaus universiteto teisininkų šį rudenį dirbo devyniuose Utenos rajono ūkiuose, o kitų specialybių studentai talkino Panevėžio, Ukmergės, Varėnos, Zarasų, Širvintų rajonų žemdirbiams. Kaišiadorių sodininkystės sovchoze darbavosi 250 Kauno politechnikos instituto mechanikos ir automatikos fakulteto antrakursių. Iš viso šiame rajone į darbus įjungta 700 studentų. Vilniaus inžinerinis institutas apie 100 studentų buvo nusiuntęs į Dūkšto sodininkystės sovchozą. Kažkodėl niekam į galvą neateina mintis į tokias talkas įjungti kompartijos propagandistų armiją, neproduktingai eikvojančią laiką žemdirbiams nereikalingų p a t a r i m ų skelbimu spaudoje, statistinių duomenų telkimu. Jiems labiau už studentus būtų pravartu susipažinti su praktiniu darbu Lietuvos laukuose ir soduose.

LIAUDIES UNIVERSITETAI

Masiniam švietimui, susietam su kompartijos propaganda, praėjusiais mokslo metais Lietuvoje veikė 56 vadinamieji liaudies universitetai su 646 fakultetais, turėjusiais beveik 3.500 skyrių. Naujųjų mokslo metų problemos buvo aptartos Vilniuje rugsėjo 27 d. įvykusiame respublikiniame liaudies universitetų aktyvo pasitarime. Pranešimus padarė respublikinės tų universitetų tarybos pirm. H. Zabulis ir iš Maskvos atsiųstas centrinės tarybos pirmininko pavaduotojas A. Vladislavlevas. Pasitarimo aprašyme pabrėžiama, kad svarbiausioji vieta tuose liaudies universitetuose tenka XXV-jo sovietų kompartijos suvažiavimo medžiagos nagrinėjimui. Ji praėjusiais mokslo metais buvo studijuojama visuose fakultetuose, o kaikurios įmonės įsteigė net specialius fakultetus vien tik šiai medžiagai nagrinėti. Juos planuojama steigti ir šiais mokslo metais.

KOMUNISTINĖ MORALĖ

Trečiajame Lietuvos kompartijos centro komiteto visumos posėdyje rugsėjo 22 d. Vilniuje buvo svarstomos komunistinės moralės problemos. Posėdžio tema: "Respublikos partinės organizacijos uždaviniai, gerinant gyventojų dorovinį auklėjimą, sutinkamai su XXV-jo sovietų kompartijos suvažiavimo nutarimais". Pagrindinį pranešimą padarė naujasis centro komiteto sekr. L. Šepetys. Kaip jis supranta komunistinę moralę bei dorovingumą, atskleidžia kad ir ši citata iš "Komjaunimo Tiesos" rugsėjo 23 d. laidos: "Komunistinio idėjiškumo pagrindu žmogus įsisąmonina moralės principus ir kiekvieną savo žingsnį derina su jais. Dar daugiau, jo aukštas idėjiškumas, pasireikšdamas kasdieninėje veikloje, tampa dorovinėmis kokybėmis. Ši idėjinių įsitikinimų ir dorovės vienybė padaro tarybinį žmogų nepalenkiamu kovotoju už partijos siekius, karštu patriotu ir nuosekliu internacionalistu. Tai komunistinės dorovės išskirtinis pamatas. Štai dėl ko, rūpinantis dorovinio auklėjimo veiksmingumu — diegiant didį dorovingumą ir užkertant visas landas jo antipodams, visų uždavinių uždavinys yra apginkluoti mūsų žmones revoliucine teorija bei komunistinės statybos praktine patirtimi..." Uždavinys, be abejonės, nėra lengvas, nes juk tai praktinei patirčiai priklauso ir didysis komunistinio dorovingumo apaštalas Stalinas, savo žiaurumu bei aukų skaičiumi pralenkęs Hitlerį. Centro komiteto posėdyje žodį tarė ir I sekr. P. Griškevičius, o visą eigą stebėjo prievaizdas iš Maskvos — atsakingasis sovietų kompartijos centro komiteto darbuotojas L. Onikovas. Respublikinė Vilniaus biblioteka surengė specialią parodą "Komunistinė moralė", rašytojų, dailininkų ir kompozitorių kūriniais atspindėjusią lietuviams brukamą sovietinės kompartijos "dorovingumą".

MUGĖ VILNIUJE

Respublikinė meno dirbinių mugė rugsėjo 25 d. įvyko Kutuzovo aikštėje, sutraukusi gausų liaudies meistrų būrį iš visos Lietuvos. Vilniečius viliojo Merkinės puodžių darbai, šiauliečių meninio pynimo kūriniai, audinių skyrius. Žemaitiškais kupletais juos linksmino kretingiškiai liaudies meistrai B. Puškonienė ir B. Žymantas, žaidimais — etnografinis Vilniaus universiteto ansamblis.

VENERINĖS LIGOS

Šią komunistinei spaudai visiškai neįprastą temą savo straipsniu "Tas nelemtas atsitiktinumas", paskelbtu "Komjaunimo Tiesos" 161 nr., palietė Valentina Daunoraitė, apsilankiusi respublikiniame odos ir venerinių ligų dispanseryje. Penki pateiktі pavyzdžiai liudija, kad V. Daunoraitę labiausiai jaudino dispanserin patekę jaunimo atstovai. Ji ten rado: sifiliu sergančius — šešiolikametę moksleivę Valdą N., 24 metų amžiaus statybininką Zenoną L., to paties amžiaus inžinierių Vladą R., šlifuotoją Vladimirą S., 22 metų, ir gonorėja susirgusią devyniolikametę muzikos moksleivę Loretą K. Autorė pasakoja: "Mergaitės t o k i o s jaunos, gražios, jei ne margos ligonės pižamos, nepatikėtum, kad jos — ligonės. Tik visų žvilgsniuose — sunkus klausimas: kas bus toliau? Kaip pažvelgti į akis tėvams, draugams? Kaip viską paaiškinti jiems ir... sau?" Gydytojo V. Anikevičiaus duomenimis, pagrindinė kaltė tenka girtavimui. Sistemingai geria net 95% venerinėmis ligomis užsikrėtusių vyrų ir 76% moterų.

NAFTOS RATILAI

Kaunietis inž. A. Micpovilis tokia antrašte atsiuntė laišką "Tiesos" redakcijai. Dienraščio rugsėjo 10 d. laidoje jis skundžiasi: "... pasižiūrėkime į Nemuną tarp Kauno hidroelektrinės ir Panemunės tilto. Dar taip neseniai Panemunės paplūdimys buvo pagrindinė kauniečių vasaros poilsio vieta. Tai buvo anksčiau, o šiandien upė priaugusi žolių, pakrantės nešvarios... Sančių pusėje vaizdas dar liūdnesnis. Vanduo vieną dieną būna rudas, o kitą — įvairių spalvų nuo paviršium plaukiančių naftos produktų ar kitokių atliekų. Poilsis šioje vietoje sunkiai įsivaizduojamas. Pavyzdžiui, vieną pavakarę Nemune, ties kuro sandėliais Švenčionių gatvėje, iki paties vidurio upės paviršius buvo apsitraukęs nešvarumais. Kas upę teršė tądien? "Bituko", "Nemuno" gamyklos ar Janonio popieriaus fabrikas? Būtina kuo skubiau Nemune išnaikinti žolynus. Pasitelkime žemsiurbes, "amfibijas" ar paprasčiausias akėčias."

V. Kst.

PUTNAM, Conn.

M. GALDIKIENEI 85 METAI. Rugsėjo 26 d., Nekaltai Pr. Marijos seselių vienuolyne Putname buvo gražiai paminėta mūsų veteranės — visuomenininkės Magdalenos Draugelytės - Galdikienės 85 metų amžiaus sukaktis.

Jau bene penkeri metai, kai Galdikienė po savo vyro mirties apsigyveno Putname. Sukaktuvininkė, pagal savo amžių, dar gana gerai laikosi. Ji ne tik domisi šių dienų aktualijom, bet ir įvykdė didelį darbą, išleisdama savo vyro dailininko puošnias monografijas anglų ir lietuvių kalbomis.

Sukaties proga Putname susirinko nemažas būrelis jos gerbėjų: iš Bostono, Niujorko, Worcesterio ir artimesnės apylinkės. Padėkos Mišias aukojo: kun. L. Andriekus, OFM, kun. dr. J. Vaišnora, MIC, iš Romos ir kun. prof. St. Yla, kuris savo pamoksle pažymėjo, kad svarbu ne išgyventas amžius, bet asmens atlikti darbai.

Po to buvo akademija, kurią pradėjo A. Šlepetytė - Jančienė. Marytė Lušienė davė trumpą sukaktuvininkės gyvenimo apybraižą. Žodžiu sveikino seselė Margarita, Stasys Lušys, kun. L. Andriekus ir meno žmonių vardu — dail. Vitkauskaitė - Merker. Buvo sveikinimų raštu ir telefonais. Iš jų ypač paminėtini: vysk. V. Brizgio, Čikagos giedrininkių, Niujorko moterų sąjungiečių ir kt.

Sol. G. Čapkauskienės koncertas gražiai apvainikavo šį įvykį. Kaip pati solistė pareiškė, koncertas yra speciali jos dovana mūsų žymiajai visuomenininkei. Pabaigoj buvo labai skoningos vaišės, kurias paruošė kelios niujorkiškės ponios, M. Galdikienės bičiulės — p.p. Pakalkienė, Karečkienė ir, rodos, dar trečia, kurios pavardė iškrito iš atminties.

R. P.

Klevelando lietuvių Šv. Jurgio šventovėje ir parapijos salėje buvo surengtas Tautos šventės ir Šiluvos Marijos minėjimas. Nuotraukoje — dalis programos atlikėjų su dvasiškiais. Iš kairės: dijakonas J. Bacevičius, klebonas kun. B. Ivanauskas, vysk. V. Brizgys, kun. A. Goldikovskis. V. Bacevičius

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į

šokių vakarą

su įdomia programa, kurią atliks viešnia iš Čikagos *JULIJA ŠVABAITĖ - GYLIENĖ* *ir jaunesnioji "Gyvataro" šokėjų grupė.* *Gros Vaičiaus orkestras.* Bus bufetas ir šilti užkandžiai bei kitos įdomybės.

Rengia K. L. K. Moterų Draugijos Hamiltono skyrius

Šis vakaras įvyks **spalio 23, šeštadienį, 7 val. vakaro, Jaunimo Centre, Hamiltone**

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyrius maloniai kviečia visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti

VAJAUS UŽBAIGIMO BALIUJE

PROGRAMOJE:
- Abiturientų pagerbimas
- Solistai V. Verikaitis ir R. Strimaitis
- Choras "Aidas" (akomponuoja muzikas J. Govėdas)
- Loterija bei laimės staliukai
- Puikus orkestras, vad. J. Vaičiaus
- Turtingas bufetas, įvairūs gėrimai

lapkričio 6, šeštadienį, Jaunimo Centre, 58 Dundurn St. N.

Pradžia — 7.30 v.v.

Įėjimas — $3.50, studentams ir pensininkams — $2.00

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyrius

Visi kviečiami į Andriaus Norimo 3 v. komediją

"Klevų alėja"

režisuotą Elenos Dauguvietytės-Kudabienės,

ir į Romo Spalio 1 v. nutikimą **"Batai"** *režisuotą Algio Ulbino.*

Spektaklis bus Hamiltono Jaunimo Centre, 58 Dundurn St. N., **spalio 31, sekmadienį, 6 v. vakaro**

Įėjimas: $3 asmeniui, pensininkams ir moksleiviams — $2

Hamiltono Dramos Teatras "Aukuras"

HAMILTON, ONT

SALPOS FONDO vajaus užbaigimo baliaus paruošiamieji darbai vyksta sklandžiai. Komitetas tikisi, kad hamiltoniečiai ir apylinkių lietuviai šį jų darbą parems savo gausiu dalyvavimu lapkričio 6 d. Programoje išgirsime iškiliuosius solistus V. Verikaitį ir R. Strimaitį, kurie savo duetais publiką žavės. Taip pat girdėsime "Aidą", kuris savo jaunatviška nuotaika besiklausantį nukels į jaunystės dienas. Bus smagūs šokiai, grojant orkestrui, vad. J. Vaičiaus. Laimei išmėginti bus loterija ir laimės staliukai. Vieną staliuką aukojo "Knight TV and Appliances Ltd." savininkas A. Pylipaitis. Tai vienintelis verslininkas, kuris niekad neatsisako paremti lietuviškos veiklos. Jo krautuvė yra 168 Locke St., S. Antrą staliuką aukojo statybinės firmos "Algo" savininkas A. Šilinskas. Jis irgi yra vienas tų verslininkų, kuris neatsisako paremti lietuviškos veiklos. Trečią staliuką aukojo mūsų kolonijoje žinomas vestuvinių vaišių bei įvairių balių ruošėjas E. Galinis. Jiems visiems KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyriaus komitetas reiškia nuoširdžią padėką. Smulkių laimikių loterijų organizuoja Šalpos komiteto narys Br. Grajauskas. Turį laimikių prašomi paskambinti telefonu 544-4829.

ABITURIENTŲ PRISTATYMAS įvyks lapkričio 6 d. Jaunimo Centre Šalpos Fondo metiniame parengime. Visi abiturientai, baigę XII gimnazijos klasę, prašomi registruotis iki lapkričio 2 d. pas J. Pleinį tel. 549-5372. Ta proga kiekvienas abiturientas prisiminimui gaus po knygą.

KLEVELANDO "RAMOVĖNŲ" CHORO koncertas įvyks š.m. lapkričio 27 d. Jaunimo Centre. Chorą kviečia "Aido" rėmėjų komitetas ir veteranų skyrius. Ta proga bus paminėta ir kariuomenės šventė. Pelnas skiriamas "Aido" kelionei į P. Ameriką.

SKULPT. PR. BALTUONIO medžio šaknų paroda įvyks š.m. spalio 30-31 d.d. Jaunimo Centre. Parodoje bus išstatyta įvairių skulptūrų. Atidarymas įvyks šeštadienį, spalio 30 d., 5 v.p.p. Paroda bus atidaryta iki 8 v.v. Atidaryme apie skulpt. Pr. Baltuonį ir jo kūrybą kalbės KLB kultūros komisijos pirm. E. Kudabienė. Spalio 31, sekmadienį, paroda bus atidaryta nuo 9 v.r. iki 2 v. p.p. Visi kviečiami dalyvauti parodos atidaryme ir ją aplankyti. Parodą globoja "Aido" rėmėjų komitetas. **J. P.**

PO ILGOKOS PERTRAUKOS vėl turėsite progos pamatyti "Aukurą" su dviem linksmais nutikimais — komedijomis. Pirmą kartą vaidinama Andriaus Norimo "Klevų alėja", 3 v. komedija, parodanti nuotykius, jieškant gyvenimo draugės per laikraštį. Reikalai taip susipainioja, kad nukenčia ir visai nekalti žmonės. Kaip dalykai išsinarplioja, pamatysite atėję. Vaidina daugiausia jaunimas, režisuoja Elena Dauguvietytė - Kudabienė. — Antras 1 v. nutikimas — Romo Spalio "Batai". Tema: kaip viengungiai jieško žmonų. Režisuoja Algis Ulbinas, vaidina veteranai aktoriai. Abu vaidinimai įvyks Hamiltono Jaunimo Centro salėje spalio 31, sekmadienį, 6 v.v. Iki malonaus pasimatymo. **"Aukuras"**

"Tėviškės Žiburiai", atšventę sidabrinę sukaktį, kviečia malonius skaitytojus rasti naujų prenumeratorių.

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai Skanėstai kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125 **"TALKA"**

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas 8½%
term. depozitus 1 m. 9½%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

London, Ontario

KAI VITALIS PRABYLA ... salėje nerasi žmogaus, kuris nesikvatotų. Visa spaudos baliaus salė ūžė juoko ir plojimo garsais. Kitą dieną vieni skundėsi, kad skauda žandikauliai nuo nuolatinio juoko, kiti viens kitam pasakojo humoristikos deimančiukus, treti prašė rengėjus duoti daugiau panašių programų. Gi pats Vitalis Žukauskas pasiskundė, kad į Anglijos Londoną jis nuskrisdavo daug greičiau, negu į Kanados Londoną. Mat, dėl Niujorke siautusios didelės audros jis negalėjo gauti lėktuvo: "pradėjo skristi" šeštadienį prieš dvyliktą, o Londonan atvyko po 8 v.v. (vietoj 4 v.p.p.). Vakaro dalyviai V. Žukauskui buvo labai dėkingi už jo ryžtą pasiekti Londoną ir puikią programą, o jo Poniai — už nuolatinį ryšių palaikymą tarp Niujorko ir Londono. Ponas Vitali, gal nuo skridimo Jus sulaikė tas pats angelas sargas, kuris neleido Jums eiti per Penktąją Niujorko alėją?

Turint galvoje pašto streiką, lietingą orą, šiame rajone vykusias ketverias vestuves ir tai, kad dalis tautiečių buvo išvykusi į vestuves Čikagoje, o beveik visas jaunimas ir dalis tėvų — į Montrealį, — spaudos vakarą tenka laikyti pasisekusiu — buvo pilna salė svečių ir, atrodo, nuostolio tikrai nebus. Vakaro apyskaita ir kiti duomenys bus paskelbti vėliau. Buvo džiugu svečių eilėse turėti daug seniai matytų veidų ir būtų malonu juos matyti spaudos baliuose ir ateityje. Rengėjai yra dėkingi "T. Žiburių" delegacijai, atvykusiai į mūsų renginį.

Nuo turtingo humoro ligi skambios dainos ir muzikos visa vakaro programa buvo perdėm nuotaikinga. Ypač į žavų derinį susiliejo gražaus balso soprano Danutės Švilpaitės dainos su orkestro palyda. Skirstydamiesi svečiai prašė rengėjus suruošti daugiau tokių vakarų. **D. E.**

MIAMI, Florida

LIETUVIŲ KLUBAS rengia N. Metų sutikimą š.m. gruodžio 31 d. Sutikimas bus pradėtas šilta vakariene 8-10 v.v. ir baigtas šampanu. Kaina — $10; iš anksto užsisakantiems stalus (10-20 asmenų) — $9 asmeniui. Šokiams gros klube gerai žinomas orkestras.

BALFo SKYRIUS rengia bendras Kūčias gruodžio 24 d., 5 v.p.p. Kaina suaugusiems — $5, vaikams 6-12 metų amžiaus — $3. Vaikams bus parūpinta "kiškučio" dovanėlių. Pelnas skiriamas varge atsidūrusiems tautiečiams šelpti. N. Metų sutikimas ir Kūčios įvyks tose pačiose lietuvių klubo patalpose: Miami Lithuanian American Citizens Club, 3655 NW 34th St., Miami, Fla. 33142, USA. Telefonai: 864-1329; 866-3044; 891-1366 (635-4331 klubo reikalų vedėjo). Visus dalyvauti kviečia — Klubo ir BALFo skyriaus vardu

Petras Šilas

Thunder Bay, Ont.

LAURA SIMONAITYTĖ rengiasi susituokti su vokiečių kilmės draugu F. B. Gresch š.m. spalio 30 d. Ji dirba banke ir vakarais mokytojauja — dėsto muziką. Šį rudenį ji gaus universiteto baigimo diplomą Londone, Ont. Sveikiname! **E. J.**

ROCHESTER, N.Y.

PIRMASIS RUDENS KONCERTAS — BALIUS. Spalio 23, šeštadienį, 7 v.v., Šv. Jurgio salėje Ročesterio Lietuvių Bendruomenės valdyba rengia pirmąjį šio rudens koncertą. Programoje: sol. Genė Ugianskienė iš New Jersey ir sol. Leonas Baltrus iš Ročesterio. Solistams akompanuos muz. Gordon Young. Po programos bus šokiai, kuriems gros mūsų jaunimo orkestras "Slibinas". Veiks baras ir bufetas, bus loterija. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Apylinkės valdyba

• **Lietuviškoji šeima yra mažoji Lietuva, kurioje auga ateities tauta**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

FILADELFIJOS ARKIVYSKUPAS KARDINOLAS J. KROL, eucharistinio kongreso rengėjų komiteto pirmininkas, atsiuntė padėkos laišką vysk. V. Brizgiui, prašantį padėkoti visiems lietuviams už gausų dalyvavimą kongrese, ypač gražias pamaldas katedroje, kuriom muz. A. Mikulskis buvo sukomponavęs specialias Mišias.

LOS ANGELES ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA, vadovaujama klebono prel. J. Kučingio, modernios salės įrengimą tikisi užbaigti dar šį rudenį. Jos atidarymo iškilmės numatomos lapkričio 20-21 d.d. šia tvarka: šeštadienį, 6 v.v. — svečių priėmimas apatinėje salėje, 7.30 v.v. — pokylis viršutinėje salėje su koncertine čikagiškio baritono Algirdo Brazio programa; sekmadienį, 10.30 v.r. — padėkos Mišios ir svečio kunigo pamokslas. Naujoji salė Los Angeles lietuviams leis visus jų didesnius parengimus rengti savose patalpose. Iki salės atidarymo tikimasi surinkti $20.000 virtuvės reikmenims, o naujų stalų bei kėdžių įsigijimo išlaidas — apie $6.000 tikimasi padengti pobūvio pelnu.

DETROITO "SILAINĖ", kurios vadovė Galina Gobienė buvo penktosios tautinių šokių šventės programos tvarkytoja Čikagoje, tęsia savo pasirodymus amerikiečiams ir lietuviams. Rugsėjo 11 d. "Šilainė" gastroliavo Imlay City, rugsėjo 18 d. — Jacksone, rugsėjo 25 d. šoko lietuvių Dievo Apvaizdos parapijos baliuje, rugsėjo 26 d. — LB Detroito apylinkės surengtame Tautos šventės minėjime. Vadovę G. Gobienę, išvykusią atostogų Floridon, "Silainės" pasirodymuose pavaduoja Asta Banionytė-Conner. Koncerte Jacksone ir Tautos šventės programoje taip pat dalyvavo Detroito kanklininkės su vadove Danute Petroniene.

METINĘ LIETUVIŲ DIENĄ LB Bostono apygarda rugsėjo 19 d. surengė Maironio Parke prie Worcesterio. Įvadinį žodį tarė apygardos pirm. P. Jančauskas, šventei vadovavo Worcesterio apylinkės pirm. V. Žižiūnas. Meninę programą atliko Bostono ir Worcesterio tautinių šokių grupės, Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras. Dienos proga buvo surengta montrealiečio Prano Baltuonio medžio šaknų skulptūrų paroda.

LITUANISTINĖ "ŽIBURIO" MOKYKLA Detroite naujuosius mokslo metus pradėjo rugsėjo 18 d. Mokykla turi ir prie jos veikiantį vaikų darželį. "Žiburio" vedėjas yra Pr. Zaranka. Mokytojauja: D. Dovelienė, S. Kaunelienė, L. Rugienienė, A. Milmantienė, M. Jankauskienė, J. Kurienė, V. Skiotytė, D. Gilvydienė, S. Smalinskienė, D. Rackienė, V. Underienė, kun. V. Krikščiūnevičius, dr. A. Damušis, R. Kasputis, S. Jankauskas ir V. Gražulis. Tradicinis mokyklos balius įvyks spalio 23 d. Detroito lietuvių kultūros centre.

Argentina

JUAN GUIGA su žmona ir vaikais emigravo į JAV, kur Kalifornijoje gyvena jo brolis. J. Guiga turėjo foto studiją ir fotografinių reikmenų parduotuvę kurortinėje San Clemente vietovėje. Prieš keletą metų jis laimėjo milijonus pezų kalėdinėje loterijoje. Šio laimėjimo dėka buvo įsteigęs savo vardo akcinę bendrovę Buenos Aires miesto centre, užmezgęs ryšius su vokiečių, čekoslovakų, japonų foto reikmenų firmomis. Juanu pasivadinęs Jonas lar gražiai kalba lietuviškai. Emigruoti į JAV jam teko dėl pablogėjusios sveikatos, kuriai atgauti ten yra geresnės sąlygos.

"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO" pranešimu, Buenos Aires gyventoja Vanda Račkaitė-Vilutienė iš giminių Kaune gavo trijų kilogramų siuntinį, kurin buvo įdėta po kilogramą miltų, ryžių ir kruopų. Atrodo, gimines paveikė sovietų propaganda apie labai sunkų gyvenimą Argentinoje, kuri iš tikrųjų yra kviečių ir jautienos kraštas, nejaučiantis maisto trūkumo.

BERNARDAS SURVILA Argentinoje yra pagarsėjęs madingų drabužių kūrimu. Sostinėje Buenos Aires turi savo studiją "Modas Survila". Žymioji aktorė Julia Sandoval, atliekanti pagrindinį vaidmenį rež. Palitos Ortegos filme "Kvailiai ore", buvo aprengta B. Survilos suprojektuotais drabužiais.

Australija

ALB BRISBANĖS APYLINKĖ išsirinko naują valdybą: pirm. — Kl. Stankūną, vicepirm. — E. Bartoną, sekr. — A. Perminą, ižd. — K. Bagdoną, kultūriniams reikalams — P. Stankūnienę. Valdyba spalio 9 d. surengė Tautos šventės minėjimą, kuriame paskaitą skaitė A. Mauragis iš Sydnėjaus. Po minėjimo jis turėjo pasitarimą su brisbaniečiais dėl skautų veiklos atgaivinimo.

METINIAM "TĖVIŠKĖS AIDŲ" BALIUI Melburno Lietuvių Namai pasidarė permaži. Rugsėjo 11 d. šio savaitraščio spaudos balius buvo surengtas Richmondo priemiesčio erdvioje salėje. Visus dalyvius leidėjo Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos vardu pasveikino Viktoras Laukaitis, o juos aptarnavo jaunosios Katalikių Moterų Draugijos ponios. Baliaus proga buvo išleistas humoristinis laikraštėlis. Leidėjų išdą papildė sėkminga loterija, turėjusi laug vertingų laimikių.

"MŪSŲ PASTOGĖS" spaudos balius rugsėjo 17 d. įvyko Sydnėjuje. Šį savaitraštį leidžia ALB krašto valdyba. Baliaus programą atliko sol. Gražina Žagaitytė su akomponiatoriais H. Laurinaityte, D. Gaku ir viena šokėjų grupė. Jaunos laumės baliaus dalyviams už 20¢ būrė jų ateitį, panaudodamos naują metodą finansinei laikraščio paramai telkti.

AUTOMOBILIO NELAIMĖJE žuvo a.a. chemijos inž. Edvardas Jakubėnas, dirbęs "Caltex" firmoje Sydnėjuje. Jo tėvai Alfonsas ir Juzė Jakubėnai, anksčiau gyvenę Sydnėjuje, dabar yra įsikūrę Los Angeles mieste, kur velonis neseniai baigė inžinerijos studijas. Iš Kalifornijos jis vėl grįžo į Sydnėjų pas seserį Dianą. A.a. E. Jakubėnas buvo tik 24 metų amžiaus. Jo palaikai buvo pasiųsti Kalifornijon ir rugsėjo 25 d. iš Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos palaidoti Glendale kapinėse.

Italija

KUN. DR. JUOZAS VAIŠNORA, MIC, Marijonų vienuolijos generalinis prokuratorius ir postulatorius, po ilgesnės viešnagės JAV grįžo Romon. Daugiausia laiko jis praleido Čikagoje, bet taip pat lankėsi Bostone ir Niujorke. Nekaltai Pr. Marijos seselių sodyboje Putname buvo susitikęs su dr. Antanu Kuču pasitarti dėl arkiv. Jurgio Matulaičio monografijos bei jos išleidimo. Kun. dr. J. Vaišnora, MIC, tvarko arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos bylos reikalus.

Britanija

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKŲ KNYGŲ BIBLIOTEKA Britanijoje, 1951 m. įsteigta centrinio D. Britanijos Lietuvių Sąjungos skyriaus Londone, Lietuvių Namuose, šiemet susilaukė sidabrinės sukakties. Pradžią jai davė DBL Sąjungos Tadcasterio skyriaus užsidarymas, jo 200 knygų bibliotekėlės pervežimas į centrinį skyrių Londone. Pirmaisiais metais Londono lietuvių biblioteką tvarkė Viktoras Zdanavičius, o nuo 1952 m. ją tvarko Lietuvių Namuose apsigyvenęs Tomas Vidugiris, rugsėjo pabaigoje sulaukęs jau 83 metų amžiaus. Apie 400 knygų buvo gauta iš Glasgovo Lietuvių Katalikų Draugijos bibliotekos, kai ji turėjo užbaigti savo veiklą. Ligi šiol Londono biblioteka knygoms pirkti bei įrišti yra išleidusi 755,98 svaro. Šios sumos 445 svarus sudarė DBL Sąjungos centro valdybos pašalpa, likusią dalį — centrinio skyriaus surinktos aukos. Londono lietuvių biblioteka dabar turi 2.170 knygų, jų tarpe Lietuviškąją Enciklopediją, vertingų lituanistinių leidinių. Knygos skaitytojams išduodamos bibliotekoje arba siunčiamos paštu. Dvidešimt penkerių metų laikotarpyje abiem būdais bibliotekos paslaugomis pasinaudojo tik 78 asmenys, perskaitę 1.376 knygas. Šią statistiką dar liūdniau nuteikia faktas, kad 623 knygas perskaitė J. Balanius, 580 — P. Padagas. Taigi, atmetus jų perskaitytas 1.203 knygas, kitiems septyniasdešimt šešiem skaitytojam teko vos 173 knygos per 25 metus. Bibliotekos vedėjas T. Vidugiris nusiskundžia, kad jo niekada neaplanko nė vienas jaunesnis lietuvis. Lietuviškajam jaunimui ši biblioteka nereikalinga. Ją gali ištikti Glasgovo Lietuvių Katalikų Sąjungos bibliotekos likimas. Pastaroji buvo uždaryta išmirus vyresniajai kartai.

Lenkija

PAGRINDINIS LENKIJOS ŽOLININKAS yra farmacijos dr. Česlovas Bankauskas, Vroclavan atvykęs iš Kauno. Jį išgarsino jau Kaune paruoštas žolelių mišinys "Trejos devynerios". Šį mišinį ir ekstraktą dabar gamina Lenkijos "Herbapol" firma. Dr. Č. Bankauskas, neseniai atšventęs amžiaus aštuoniasdešimtmetį, ne tik dirba Lenkijos Medicinos Akademijoje, bet ir aktyviai reiškiasi visuomeninėje veikloje, rūpindamasis gamtos apsauga, tyrinėdamas čigonų gyvenimą, keliaudamas po pasaulį. Laisvalaikiu vis dar renka gydomąsias žoles, bendradarbiauja spaudoje. Jis taipgi rašo knygą apie vaistinguosius augalus, kuriais gydosi Lenkijos lietuviai, gudai ir net graikai. Beveik kiekvieną savaitę su kuprine ant nugaros ir lazda rankoje dr. Č. Bankauskas keliauja turistiniais Augštosios Silezijos takais. Be to, jis jau yra aplankęs apie 30 pasaulio šalių. Vien tik pastarųjų trejų metų laikotarpyje lankėsi Indijoje, Ispanijoje, JAV ir Kanadoje.

Vokietija

LIETUVIUS STUDENTUS IR MOKSLEIVIUS remia "Labdaros" organizacija, vadovaujama pirm. Jono Glemžos, kuris pernai vasarą su žmona aplankė Punsko lietuvius. Viešnagės metu paaiškėjo, kad paramos yra reikalingi ir Punsko lietuvių gimnazijos moksleiviai bei iš šios apylinkės kilę studentai. Į "Labdaros" raginimą neužmiršti Punsko lietuvių jaunimo Lenkijoje tautiečiai atsiliepė drabužių siuntiniais ir piniginėmis aukomis. "Labdara" lėšas telkia narių mokesčiu bei aukomis. 1975 m. "Labdara" turėjo 79 narius. Iš jų mokesčio surinkta 1.028,49 DM, aukų gauta 3.311,04 DM, išlaidų turėta 3.519,80 DM. Tais metais buvo paremta vaikų vasaros stovykla, jaunimo kelionė į III PLJ Kongresą, siuntinių persiuntimui išleista 626,05 DM. "Labdaros" adresas: J. Glemža, Conventrain 33, 7260 Calw-Hirsau, W. Germany.

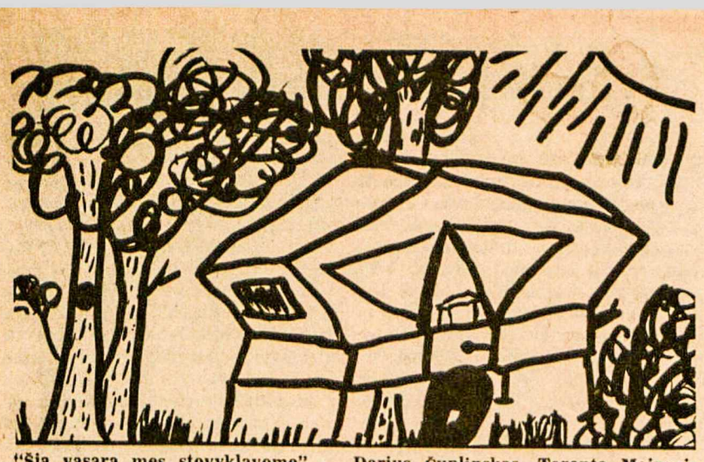

"Šią vasarą mes stovyklavome" — Darius Čuplinskas, Toronto Maironio mokyklos VIIb skyriaus mokinys

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Įdomios buvo atostogos

Rašo Toronto šeštadieninės Maironio mokyklos mokiniai

Kai tik mokykla pasibaigė, aš nuvažiavau į didelį savo močiutės vasarnamį Wasagoje. Buvau pasiruošusi linksmai praleisti atostogas šioje vietoje. Ten buvo labai ramu, ir aš tuojau pradėjau ilsėtis karštoje saulėje. Man ten buvo labai smagu, nes nebeturėjau jokių rūpesčių arba darbų. Paplūdimys prie ežero visai nebuvo toli nuo mano močiutės vasarnamio, ir aš kas dieną ėjau maudytis į tą mėlyną, žibantį vandenį.

Vasarnamis yra pastatytas pušynų gilumoje. Ten vakare būdavo labai ramu. Garbingos pušys siūbavo į visas puses nuo tykaus vėjelio. Aš čia praleidau tris savaites savo laisvo laiko. Po to aš nuvažiavau stovyklauti į moksleivių ateitininkų stovyklą. Ten susitikau su senomis draugėmis, kurių per visus metus nebuvau mačiusi. Mes visos stovyklavome viename barake. Buvo labai smagu. Aš ėjau kas dieną maudytis. Prisidėjau prie laužų rengimo. Buvo įvairios programos šių dviejų savaičių laikotarpyje. Man atrodė, kad pavyzdingiausias ir svarbiausias dalykas visoje šioje stovykloje buvo tas stiprus draugiškumo ryšys tarp visų stovyklautojų ir vadovų.

Paskutinį savaitgalį aš nuvažiavau į Čikagą šokti tautinių šokių šventėje. Aš niekad nebuvau buvusi Čikagoje. Man buvo labai nuostabu. Aš ėjau per krautuves ir aplankiau kelis pažįstamus. Prieš koncertą buvo visų grupių repeticijos. Ten buvo suvažiavęs jaunimas iš visos Amerikos ir Kanados. Repeticija buvo labai ilga, bet aš pasimačiau su savo draugėmis iš kitų vietovių. Koncertas buvo labai geras. Į jį atvyko JAV prezidento žmona Betty Ford. Lietuviai ją labai nuoširdžiai priėmė į šią iškilmingą šventę. Man ta kelionė buvo tikrai nuostabi. Taip praėjo atostogos. Aš lauksiu, kad ir ateityje būtų tokių įdomių laisvų savaičių, kaip šitos.

Natalija Slivinskaitė, IX sk.

* * *

1976 m. birželio 25 d. buvo mano pirmoji darbo diena. Dirbau kaip gailestingųjų seselių padėjėja "The Doctors Hospital" ligoninėje Toronte. Dirbau su žmonėmis, kurie turėjo operacijas, peršvietimus, visokius tyrimus. Dirbau ir su vaikais. Susipažinau su daugeliu darbininkų, ir visi buvome kaip broliai ir seserys. Dirbom kartu, žaidėm kartu, net ir valgėm kartu. Sužinojau iš kokių profesijų visa ligoninė yra sudaryta. Buvo ir tokių dienų, kai buvo tiek daug darbo, kad net galva svaigo, bet buvo ir dienų, kai visai nieko nereikėjo dirbti. Tada ir miegas pradėdavo imti. Darbo dieną pradėdavau 9 v.r. ir baigdavau 4 v.p.p. Iš pradžių aš nieko nemokėjau, o paskui turbūt išmokau.

Rebecca Rauth, IX sk.

* * *

Skambutis suskambėjo, mokykla vėl prasidėjo. Kai pagalvoju apie vasaros atostogas, sakau sau: kaip greitai praėjo! Aš pradėjau savo atostogas Wasagoje. Tenai praleidau visą mėnesį: maudėmės, kurdavom laužus, dainuodavom. Laikas greitai prabėgo, ir reikėjo ruoštis stovyklai. Visi įlipom į automobilį ir išvažiavom į skautų stovyklą Romuvoje. Ten sutikau savo senas drauges ir dar daug naujų. Stovykloje miegojome palapinėje; kai buvo šaltos naktys, laukdavome ryto. Stovykla pasibaigė ir reikėjo važiuoti namo ruoštis tautinių šokių šventei. Čikagoje buvo labai smagu. Sušokom neblogai ir banketas pasisekė. Aš buvau labai pavargus, bet ir labai patenkinta. Aš šių atostogų niekad nepamiršiu.

Rasa Slapšytė, VIIIa sk.

* * *

Liepos 9 d. aš pirmą kartą išvažiavau į Neringos stovyklą. Kelionė truko pusantros dienos. Stovykla buvo labai smagi. Ten stovyklavau 3 savaites. Gaila, kad negalėjau pasilikti ilgiau. Tenai buvo daug vadovų, o seselė Ignė tvarkė visą stovyklą. Buvo įvairių vakarinių programų, o vaidinimai buvo ypatingai juokingi. Dienos metu būdavo įvairūs žaidimai, pamokos, menas ir kartais šv. Mišios. Kas dieną antrą valandą buvo maudymasis. Kaip gerai, kad Neringa turi savo mažą ežerėlį. Kartais mūsų namelio stovyklautojos ėjo prie krioklių. Ir aš du kartus buvau. Būdavo iškylos — tris naktis mes pernakvojome lauke, buvo labai smagu. Aš su broliais ir tėveliais dar važiavau į Čikagą į šokių šventę. Šokau "Gintare".

Zita Prakapaitė, VIII sk.

* * *

Šiais metais aš keturias savaites praleidau Wasagoje, stovykloje. Dvi savaites "Aušros" ir dvi ateitininkų stovykloje. Man stovykloje buvo labai smagu. Po stovyklos aš buvau namuose, kartais su draugais ėjau į kinus ir keturis kartus buvau CNE parodoje. Ten visus keturis kartus važinėjau karusele. Man patiko. Kai pasibaigė paroda, kitą dieną jau reikėjo eiti į mokyklą. Taip greit pasibaigė vasaros atostogos.

Danutė Čepaitė, VIIIa sk.

* * *

Aš pradėjau atostogas su vasaros stovykla. Su savo broliais važiavau į Romuvos stovyklavietę. Kai mes atvažiavome, turėjome pastatyti palapinę ir tą naktį eiti sargybą. Stovykloj buvo smagu, bet tik dvi savaites. Kai grįžome, turėjome eiti į daug šokių repeticijų, nes turėjome važiuoti Čikagon į tautinių šokių šventę. Į Čikagą buvo atvykusi Betty Ford. Visiems labai patiko, kai ji pasakė "Labas".

Robertas Grybas, VIIIb sk.

* * *

Mano vasaros atostogos prasidėjo, kai mes nuvažiavome į stovyklavietę. Stovyklavietės vardas yra Neringa. Geriausia diena buvo, kai turėjome iškylą. Mūsų iškylos ilgumas buvo 7 mylios. Kai mes nuėjome 7 mylias, ėjome maudytis į baseiną. Pavalgę pradėjom žygiuoti atgal. Po Neringos stovyklos aš nuvažiavau į ateitininkų stovyklą Wasagoje. Po stovyklos reikėjo važiuoti į Čikagą. Grįžęs turėjau eiti į mokyklą.

Jonas Ažubalis, VIIa sk.

* * *

Vasarą aš dažnai jodavau ant arklių, bet vis kas nors atsitikdavo. Vieną sykį mano balnas nebuvo gerai uždėtas — jis nuslydo, ir aš nukritau. Kitą sykį, kai mano arklys bėgo per purvą, ir aš vėl iškritau. Dešimt arklių turėjo peršokt mane. Už savaitės aš vėl važiavau į Charles Mount joti ant arklių. Kai mano arklys pradėjo plaukti per vandenį, aš sušlapau. Bet man vistiek labiausiai patinka joti ant arklių geriausiai iš visų užsiėmimų.

Rita Jonikaitė, VIIa sk.

* * *

Šią vasarą aš buvau Amerikoje. Pirmiausia nuvažiavome į Maine prie jūros. Ten buvo gražu. Vanduo buvo labai šaltas. Kai žiūri į jūrą, labai sunku pagalvoti, kad kitoje pusėje yra Lietuva. Po to mes nuvažiavome į Čikagą pažiūrėti šokių šventės. Ten buvo gražu, kai visi šoko. Torontas šoko labai gražiai. Čikagoje mes matėme zoologijos sodą, muzėjų ir žuvų pastatą. Mano vasara buvo labai gera.

Ramūnas Goceitas, VIIa sk.

* * *

Keturias savaites vasaros atostogų aš praleidau baleto mokykloje. Kiekvieną dieną važiuodavau į mokyklą ir ten šokdavau. Kai tėtė turėjo atostogas, nuvažiavom į vasarnamį Parry Sound. Ten mes plaukėm laivais ir dažnai maudėmės. Eidavome į mišką rinkti mėlynių ir virdavome uogienę. Kai grįžome, greit prasidėjo skautų stovykla. Aš nutariau pasilikti tik vieną savaitę. Kai grįžau, galėjau kelias dienas viską daryti be brolio. Kai jis grįžo, kelias dienas plovėme drabužius ir tada važiavome į Wasagą. Ten mes dažnai maudėmės ir gaudėme žuvytes. Kai atvažiavo mūsų draugai, važinėjom dviračiais. Net mama išmoko važiuoti. Namo parvažiavusi aš nustebau, kad pirmą kartą aš taip norėjau eiti į mokyklą.

Daina Kalendraitė, VIIb sk.

* * *

Vasarą aš važiavau į Montrealį. Mes sustojome mūsų draugų bute ir matėme sporto olimpiadą. Mes bilietus gavome tik už dienos. Per dvi dienas žiūrėjome krepšinį, tinklinį, lengvąją atletiką. Buvo labai gražu. Mes dar matėme baziliką, ten, kur žmonės atėjo su sulaužytom kojom ir pagijo.

Ina Balsytė, V sk.

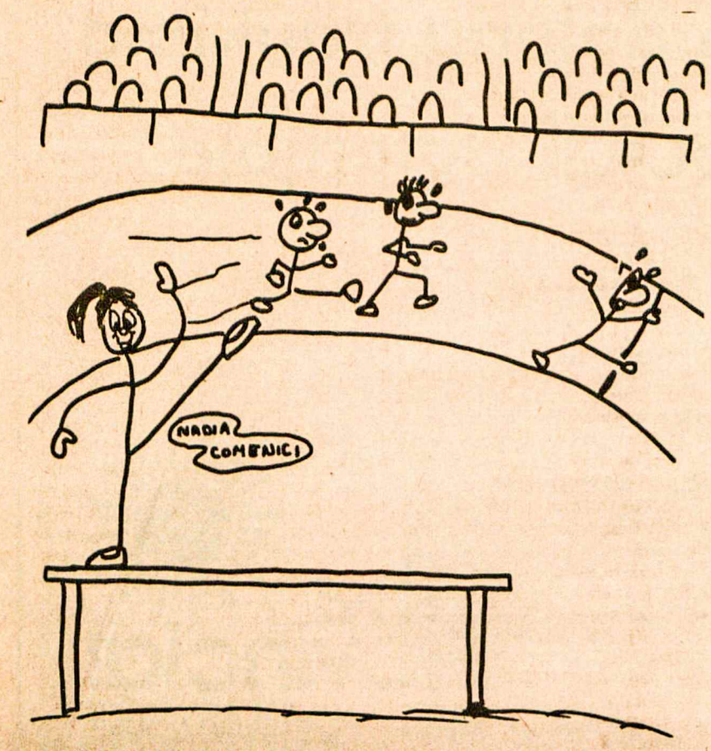

DAINOS KALENDRAITĖS, Toronto Maironio mokyklos VIIb skyriaus mokinės, piešinys "Olimpiada"

• Yra šeimų be lietuviško laikraščio? Atsiųskite jų adresus "T. Žiburių" administracijai— ji siųs keletą numerių susipažinti nemokamai

MARIJAI

Marija, Tavo vardą
Kartoja Lietuva,
Kartoja Aušros Vartai,
Žemaičių Šiluva.

Tau garbę atiduoda
Išvargusi tauta.
Tik Tu esi paguoda
O, Motina šventa.

Esi vilties tvirtovė,
Nuo amžių mums skirta.
Rožinį Tau kartoja
Kovojanti tauta.

A. Abr.

Mylimai MAMYTEI mirus,

dukrą ZITĄ DIDŽBALIENĘ nuoširdžiai užjaučia —

J. E. Vitartai

A†A

Onai Ališauskienei

mirus, vyrui JONUI, sūnums — JUOZUI ir KAZIUI, dukrai ZITAI DIDŽBALIENEI, seseriai MAGDALENAI ZENKEVIČIENEI bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą —

O. J. Juodikiai ir mama

Savanoriui-kūrėjui ir buvusiam Windsoro apylinkės valdybos pirmininkui

a.a. Pranui Dumčiui

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną MATILDĄ, sūnus — ROMĄ ir VYTĄ su šeimomis —

KLB Windsoro apylinkės valdyba.

A†A

Aušrai Marijai Sapijonytei

iškeliavus nelaiku amžinybėn, reiškiu gilią užuojautą mamytei BRONEI SAPIJONIENEI, broliui ALGIUI su žmona ir visai giminei —

Lionė Bieliauskaitė

A†A

Aušrelei Sapijonytei

staigiai mirus, jos mamytę BRONĘ SAPIJONIENĘ, tetą GENĘ KUCHALSKIENĘ bei kitus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

O. J. Juodikiai ir mama

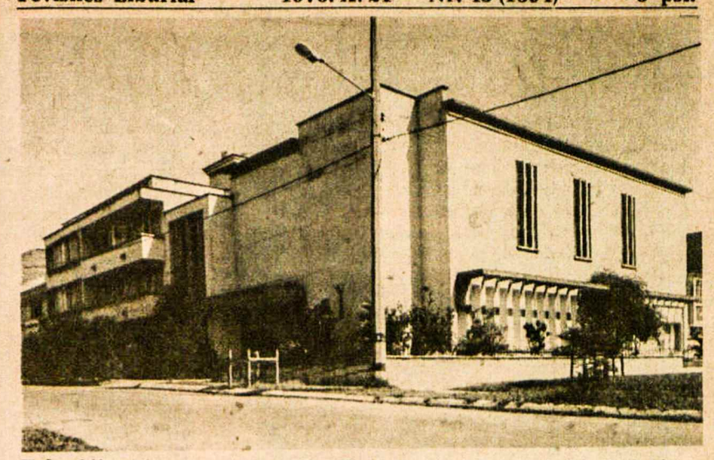

Kolumbijos Lietuvių Centras Medelline. Kairėje — trys butai, dešinėje — koplyčia ir salė (apačioje), kur telkiasi visuomeninė veikla

Dvi šventės Kolumbijoje

MEDELLINAS. Rugsėjo 12 d. buvo atšvęsta lietuviškos Šiluvos koplyčios Šiluvos Marijos atlaidų diena. Pagal lietuviškus papročius, prisimenant atlaidų dienas Šiluvoje, pas mus buvo taip pat atšvęsti šitie atlaidai. Sekmadienį susirinko lietuviai į savą koplyčią, gražiai papuoštą gėlėmis ir didele lietuviška vėliava prie altoriaus. Šv. Mišias koncelebravo lietuviai kunigai. Po pamaldų dalyviai, vadovaujami vargonininko inž. A. Matickio, pagiedojo parinktas giesmes ir gale — Lietuvos himną. Pamokslą pasakė kun. M. Tamošiūnas, primindamas lietuviams pasilikusią Lietuvoje Šiluvos Mariją ir jos nuolatinę globą. Pamokslo gale jis perskaitė vysk. V. Brizgio raštą lietuviams, kuriame priminė rugsėjo 8 dienos reikšmę katalikams.

Rugsėjo 26 d. lietuvių kolonija dėkingumo ženklan pagerbė kun. M. Tamošiūną jo vardinių — Mykolinių proga. 10 v.r. lietuvių koplyčioje kun. N. Saldukas atlaikė jo intenciją šv. Mišias. Pamokslo metu kun. Saldukas iškėlė gražų lietuvišką paprotį — dėkingumą vyresniesiems.

Po pamaldų salėje buvo paruoštas kuklus pagerbimas. Kun. Tamošiūnas, pasirodęs salėje, buvo susirinkusių lietuvių sutiktas plojimais. Dr. V. Gaurišas trumpai pasveikino kun. M. Tamošiūną ir paprašė sugiedoti jam "Ilgiausių metų". Po to, kun. M. Tamošiūnui prapjovus tortą, lietuviai vaišinosi ir dainavo. Dainos skambėjo viena po kitos, lyg gerais laikais Lietuvoje. Iš šalies stebėdamas dainuojančius, pagalvoji: kaip gražu, šeimyniška ir jauku dalyvauti savų lietuvių tokiame nuoširdžiame pobūvyje ir matyti linksmus veidus tiek senimo, tiek jaunimo. Linkėtina, kad ir toliau tokių pobūvių būtų.

Korespondentė

A†A

AUŠRELEI SAPIJONYTEI

mirus, jos mamai, broliui ALGIUI, močiutei bei visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą —

Dainius, Albina Lukoševičiai *Bob, Laima Coyle*

Rymantas, Rita Grigai *Pijus, Alesė Grigai*

Įvedant grąžinamus limonado butelius, kurie yra didžiausia pagalba švarai palaikyti

Grąžinami limonado buteliai

Ar atsimenate tas dienas, kai visi limonado buteliai buvo grąžinami ir vėl pripildomi? Jūsų Ontario aplinkos ministerija nori grąžinti tas dienas, nes tokie buteliai turi daug pliusų.

Pakartotinis jų naudojimas sutaupydavo energiją ir medžiagą, reikalingą butelių gaminimui. Be to, dar svarbiau — žmonės tuos butelius grąžindavo. Tuo būdu jie nepatekdavo į šiukšlyną ir nesudarydavo atmatų problemos, kurią turime dabar, kai buteliai ir skardinės yra išmetami.

1976 m. spalio 1 d. įsigaliojo naujas įstatymas. Jis sako, kad šešių mėnesių laikotarpyje smulkios prekybos pardavėjai privalo įsigyti atsargas grąžinamų butelių tokio dydžio, skonio bei rūšies, kaip turimų negrąžinamų butelių.

Kitaip tariant, jie privalo duoti jums pasirinkti. Pagal įstatymą, limonadinių gėralų pardavėjai taip pat privalo priimti ir grąžinti užstatą bent 10 ct. už mažus butelius ir 20 ct. už didelius. Tų užstatų dydis turi būti žymimas atskirai nuo limonado kainos.

Jūsų aplinkos ministerija mano, kad grįžimas prie grąžinamų butelių sutaupys energiją, palengvins švaros problemas ir sumažins atmatų plotus. Tai bus žingsnis į švarų, neprišiukšlintą Ontario.

Ministry of the Environment
Ontario
Hon. George A. Kerr, Q.C., Minister
Everett Biggs, Deputy Minister

Pastaba Ontario pardavėjams

Nuo 1976 m. spalio 1 d. esate įpareigoti priimti užstatus už grąžinamus limonadinių gėralų butelius — 10 ct. už mažus, 20 ct. — už didelius. Jūs taip pat esate įpareigoti išmokėti atitinkamus užstatus už pakankamai švarius, nesudužusius grąžinamus limonadinių gėralų butelius, kuriuos jūs paprastai pardavinejate.

Ši informacija yra įrašyta ir pažymėjime, kuris turi būti iškabintas limonadinių gėralų parduotuvėje. Tie pažymėjimai yra paruošti aplinkos ministerijos ir gaunami mūsų įstaigose šiose vietovėse: Barrie, Belleville, Cambridge, Cornwall, Don Mills, Gravenhurst, Kenora, Kingston, London, North Bay, Oakville, Owen Sound, Ottawa, Pembroke, Peterborough, Sarnia, Sault Ste. Marie, Stoney Creek, Sudbury, Thunder Bay, Timmins, Welland and Windsor arba rašant ar telefonuojant: Environment Ontario 135 St. Clair Ave. West, Toronto, Ontario M4V 1P5 Telephone: (416) 965-1658

IŠMOKAMI UŽSTATAI UŽ GRĄŽINAMŲ LIMONADINIŲ GĖRALŲ BUTELIUS

Ontario provincijos aplinkos apsaugos įstatymo nuostatai reikalauja pilnai išmokėti užstatus už nesudužusius ir pakankamai švarius grąžinamus limonadinių gėralų butelius (iki 48 per 24 valandas) tokios rūšies, skonio ir dydžio, kokie čia buvo pardavinėjami per praėjusius šešis mėnesius.

PO SOL. VIOLETOS RAKAUSKAITĖS estradinės dainos koncerto Toronte. Iš kairės: Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos centro valdybos pirm. Gabija Juozapavičiūtė, Violeta Rakauskaitė, PLJS cv vicepirm. Dainora Juozapavičiūtė, Rūta Čepaitytė, Jūra Šeškutė

Nuotr. A. Šeškaus

Dideli kanadiečių įsipareigojimai

KLB krašto tarybos suvažiavime svarstyti klausimai

IX KLB krašto tarybos paskutinė sesija šiemet įvyko spalio 9 d. Montrealio Aušros Vartų par. salėje. Pirmininkavo pasikeisdami — Montrealio apyl. pirm. J. Šiaučiulis, Toronto apyl. pirm. V. Bireta ir Delhi apyl. pirm. A. Ratavičienė. Sekretoriavo J. Kibirkštis ir P. Povilaitis. Mandatų komisiją sudarė R. Piečaitienė ir G. Šernas, o rezoliucijų — L. Skripkutė, P. Lukoševičius ir A. Rinkūnas. Žodžiu sveikino KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius, raštu — gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas, PLB pirm. B. Nainys, prel. J. Tadarauskas ir vilniečių vardu (primindamas gedulingą spalio 9) — J. Dilys.

Nors ankstyvesnėje sesijoje buvo nutarta, kad krašto tarybos suvažiavimai neturėtų būti jungiami su kitokiomis iškilmėmis, šis suvažiavimas ir vėl, kaip ir anksčiau, buvo sujungtas su Kanados Lietuvių Diena. Dėl tą dieną siautusios audros suvažiavimą galima buvo pradėti tik 11.30 v.r. ir reikėjo baigti 5 v.p.p. Atėmus valandą pietums, darbo laiko liko tik 4½ val. Nenuostabu tad, kad didžioji laiko dalis teko krašto valdybos pranešimams ir jų diskusijoms. Į jokį didesnį klausimą nebeteko gilintis. Prie pranešimų tad ir sustokime.

Esminis klausimas krašto valdybos pirmininko pranešime buvo įsipareigojimai suruošti 1978 m. Kanadoje (greičiausiai Toronte) tris didelius renginius: penktąją dainų šventę, penktąjį PLB seimą ir sporto olimpiadą. Turint galvoje, kad šios krašto valdybos kadencija jau rieda į galą ir kad sekantį pavasarį bus nauji krašto tarybos rinkimai, diskusijose suabejota dėl šios valdybos drąsos prisiimti tokius didelius įsipareigojimus, nežinant, kas juos vykdys. KLB pirm. visdėlto užtikrino, kad viską padarys jau dabar pradedamos sudaryti komisijos, kurios nebus surištos su valdybos pasikeitimu ir darbą gerai atliks. Duok Dieve!

Dabartinė krašto valdyba atliko nemažus darbus santykiuose su kitomis tautybėmis. Tą darbą vykdė KLB pirm. J. R. Simanavičius, santykiams su kitataučiais valdybos narė Irena Meiklejohn-Šernaitė ir inž. J. Danys, gyv. Otavoje. Pasidžiaugta vykdomais tautybių atstovų susitikimais su parlamentarais Otavoje, išgirsta, kad artimiausiu laiku Toronte įvyks baltiečių bendruomenių tarybų bendras posėdis, o nuo lapkričio 24 iki gruodžio 1 d. Toronto "Science Centre" įvyks kalėdinių nuotaikų tautybių festivalis, kur dalyvausime ir mes su skaidrėmis, meno paroda, kun. A. Kezio, SJ, paruoštu filmu.

Ižd. J. Vaičeliūnas pasidžiaugė, kad KLB-nė yra gavusi pirmuosius palikimus. Tai p. Tomkūno (iš Hamiltono) testamentinis palikimas $1.000 ir St. Miniausko (iš Sudburio) taip pat tūkstantinis palikimas. Turint galvoje didelius renginius 1978 m., tokie stambūs aukotojai labai pageidaujami.

Kultūros komisijos pirm. E. Kudabienė savo pranešimą pradėjo konstatavimu, kad daugelyje vietovių kultūrinė veikla vyksta spontaniškai, be ypatingų kultūros vadovų ir netgi šalia Bendruomenės. Pagrindinis KLB kultūros komisijos darbas šiuo metu yra surengti lietuvių dramos festivalį Toronte 1977 m. gegužės 21 ir 29 dienomis. Jau pasižadėjo dalyvauti šios teatrinės grupės: Ročesterio, Čikagos, Los Angeles, Klevelando, Hamiltono ir Toronto. Šiais metais pradėtos jaunimo dailiojo žodžio varžybos numatomos tęsti ir ateinančiais metais. Jos vyks greičiausiai Montrealyje.

KL Jaunimo Sąjungos pirm. J. Valaitis painformavo apie numatytus darbo planus: 1. organizuoti jaunimo keliones po Kanadą, kreipiant ypatingą dėmesį į Kanados vakarus ir mažesnes kolonijas; 2. surengti jaunimo meno parodą; 3. bandyti leisti lietuviškus "komikus"; 4. padėti vyresniesiems politinėje veikloje.

Ši konkreti jaunimo programa, neskraidant peraugštais debesimis ir darant tai, kas galima, suvažiavimo dalyvius labai maloniai nuteikė. Jai buvo pritarta atskira rezoliucija.

Numatytas specialus posėdis statutiniams reikalams sutvarkyti negalėjo įvykti, nes nesuspėta tam reikalui pasiruošti. Nutarta tai atlikti sekančioje sesijoje.

Pirmą kartą krašto tarybos suvažiavime pranešimą padarė sportininkų atstovas — ŠALF ASS valdybos pirm. P. Berneckas. Iš jo paaiškėjo, kad 1978 m. liepos pradžioje Toronte bus rengiama laisvojo pasaulio lietuvių sporto olimpiada 40 metų sukakčiai nuo pirmosios olimpiados Kaune paminėti. Bus varžomasi daugelyje sporto šakų. Numatoma sąmata $70.000. Ta proga priimtas pageidavimas, kad sportininkų atstovas būtų kooptuotas į KLB krašto valdybą.

Trumpesnius pranešimus dar padarė: KLB politinis komitetas (raštu), Lietuvių Fondas (raštu), Tautos Fondo pirm. J. Vaičeliūnas, KLB Šalpos Fondas.

Diskusijose buvo laiko kiek sustoti tik ties dviem klausimais. Pirmuoju klausimu ėjo lėšų gavimas iš daugiakultūrių reikalų ministerio. Tuos reikalus žinąs inž. J. Danys iš Otavos pabrėžė, kad prašantieji turi detaliai nurodyti planuojamą renginį, o po jo labai tiksliai atsiskaityti. Kaikas nėra to padaręs ir yra pakenkęs kitiems prašantiems. Be to, jo ir kitų buvo siūloma, kad KLB krašto valdyba turėtų didesnę visų prašančiųjų kontrolę, ypač tais atvejais, kai prašymas tvirtinamas KLB vardu.

Kitas platesnis klausimas kilo dėl mandatų komisijos pranešimo. Iš 83 sesijoje galimų atstovų dalyvavo tik 29. Ypač apgailestauta, kad paties Montrealio atstovų nebuvo nė pusės. Pasiūlyta ateityje, imant iš kandidato parašą apie sutikimą būti renkamu, paimti parašą, kad dalyvaus sesijose. Atrodo, kad kaikas sutinka būti renkamu tik asmeninei reklamai, o tą pasiekęs numoja ranka į viską. **A. R.**

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

A†A

Simonui Simonaičiui

mirus Lietuvoje, jo brolius — VLADĄ su žmona Toronte, MATĄ su šeima Amerikoje ir visus gimines bei artimuosius jų liūdeso valandoje giliai užjaučiame —

A. ir O. Kanapka

PER ANGLIJĄ GREIČIAU, GERIAU, PIGIAU!

Kalėdinės dovanos

SIUNTINYS 2, 1976

Vyriškam arba moteriškam apsiaustui vilnonė angliška medžiaga arba vilnonė labai gera medžiaga eilutei su jaudimu "All wool made in England"; krimpleno medžiaga moteriškai eilutei arba krimpleno medžiaga dviem suknelem; 1 vyriški nailono išsiginiai marškiniai; 1 vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė; 2 poros vyriškų arba moteriškų storų nailoninių kojinių; gėlėta krimpleno medžiaga suknelei.

Kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis $160.00

Į šį siuntinį dar galima pridėti prekių 10 svarų. Primename, kad į siuntinį galima deti tik 12 metrų medžiagų, išskyrus dirbtinį minką, kuris į šį skaičių neįeina.

Siūlome keletą populiaresnių dovanų:

Dirbtinio minko kailis 1 moteriškam apsiaustui	$80.00
Jeans "Wrangler", vyriškos arba moteriškos	36.00
Vyriškas arba moteriškas nertinis	24.00
Geresnės rūšies nertinis	32.00
Kojinės, vyriškos arba moteriškos, nailono	2.25
"Tights"	3.50
Krimpleno medžiaga, tinka eilutei arba suknelei; kaina už 1 metrą	9.00
Vilnonė medžiaga suknelei. Kaina už 1 metrą	10.00
Nailono apatinis	9.00
Vyriški nailono marškiniai	10.00
Geresnės rūšies marškiniai	15.00
Lietsargis ("telescopic")	12.00
Vilnonė skarelė	11.00
Angliška, vilnonė, labai gera 1 eilutei medžiaga	50.00

Į šias kainas įeina ir nauji muitai

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą ir kitas šalis.

Baltic Stores Ltd.
11 London Lane, Bromley, Kent
Tel. 01 739 8734 arba 01 460 2592

Rakauskaitės koncertas Toronte

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybos surengtas Violetos Rakauskaitės koncertas Toronte rugsėjo 16 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Lietuvių Namų salėje dalyvavo arti 500 žiūrovų! Tai pasisekimas, už kurį visiems atvykusiems yra dėkinga PLJS valdyba.

Violeta Rakauskaitė yra Lietuvoje pasižymėjusi estradinės muzikos dainininkė, koncertavusi su orkestru "Trimitas". (Šiuo metu gyvena Vakarų Vokietijoje). Savo kelionės proga į Š. Ameriką gavo 8 dienų vizą vykti Kanadon. Pasinaudojo proga padainuoti savo tautiečiams Toronte. Ji viena atliko pilną dviejų valandų ilgumo koncertą. Jos dainas lydėjo įrekorduotas juostose Vilniaus estradinės ir kamerinės muzikos orkestras. Nors pilnai pusė dainų buvo atlikta gyvu Violetos balsu, kitos buvo jos pačios jau įdainuotos juostelėse (solistė jas taip pat lydėjo gyvu balsu). Pageidauta, kad pilnas koncertas būtų buvęs atliktas vien gyvu balsu. Aišku, antroje koncerto dalyje nebereikėjo naudotis mikrofonu. Tai atpalaidavo solistę nuo jo ir davė progos pilnai įsigilinti į dainos atlikimą judesiais bei šokiu. Tai pirmą kartą mūsų scenoje matytas dalykas, kuris buvo tikrai gyvas, judrus ir išraiškingas. Tai naujas, pagaunantis stilius, kuris labai panašus į televizijoje bei anglų scenoje matomus pasirodymus.

Koncerto pasisekimas rodo, kad jau gal ir laikas lietuviams atgaivinti tokį dainos atlikimą scenoje.

Violetos tikrai puikiu balsu gėrėjosi ir jaunieji, ir vyresnieji žiūrovai. Tai buvo puiki proga išgirsti visiškai naujas lietuviškas dainas, parašytas specialiai solistei kompozitoriaus B. Gorbulskio. Žodžiai daugiausia Vyt. Bložės ir A. Churgino. Nors neilgai Violetai teko būti kanadiečių tarpe bei koncertuoti tiktai vienoje kolonijoje, jos balsu galės gėrėtis ir koncerte nedalyvavusieji — Čikagoje šiuo metu ruošiamasi išleisti jos dainų plokštelę. Tuo reikalu rūpinasi J. Vaznelis. Tikimasi, plokštelė neužilgo pasirodys ir Toronte bei kitose Kanados lietuvių kolonijose.

Koncertą laikome tikrai pasisekusiu gabios, jaunos ir gražios solistės Violetos Rakauskaitės dėka. Gal teks dar kartą ją išgirsti ir net gal pamatyti kada nors ateityje kitose kolonijose. Kaip pati Violeta, kalbėdama apie antrąją koncerto dalį pasakė: "Čia galėsite ne tiktai pasiklausyti, bet ir pažiūrėti!" O tai tikrai tiesa: koncerte ne tiktai girdėjome gražų balsą, bet ir gėrėjomės grakščiai scenoje vaidinančia soliste.

Koncerte pasigesta tiktai vieno dalyko, būtent, daugiau jaunų žiūrovų. Tikimasi, kad ateityje mūsų jaunimas parodys didesnio intereso ir dalyvaus daug gausiau savo bendraamžių talentų pasirodymuose. **GJ**

VI tautinių šokių šventė Toronte?

AL. GIMANTAS

Rašyti tokius lyg ir neįspūdžius iš V-osios taut. šokių šventės, pačiam joje nebuvus, gal ir nebūtų geras sumanymas, tačiau vieną kitą mintį paleisti viešumon gal ir nebūtų nusikaltimas. Sekusiam visas iki šiol buvusias šokių šventes praleisti paskutiniąją nebuvo jau taip lengva. Rengėjai laiku atsiuntė spaudos kredencialus, bet pačiu paskutiniu momentu prieš spektaklį susidariusios aplinkybės pakeitė kelionės planus.

Gyvenant už 300 mylių nuo Čikagos, buvo įdomu stebėti vietinės aplinkos informaciją, kiek ji pastebės ir paminės tą neeilinės reikšmės lietuviškąjį įvykį. Apsivilti neteko. Jau dvi dienas prieš šventę abu didieji amerikiniai Detroito dienraščiai paskelbė žinutę apie prezidento žmonos dalyvavimą lietuvių tautinių šokių festivalyje Čikagoje. Pačios šventės dieną, teisingiau jai pasibaigus, vėlų vakarą, paskutinių žinių laidoje viena mūsų televizijos stotis parodė keletą detalių, o pranešėjas paaiškino renginio reikšmę. Aišku, centrinė figūra buvo ponia Fordienė.

Sekančios dienos rytmetį, užsukus pačią pirmąją radijo stotį, pasigirdo žinia apie mūsų tautinių šokių šventę ir prezidentienės dalyvavimą. Taigi, net ir už Čikagos ribų lietuviškasis įvykis buvo pastebėtas, paminėtas ir tuo būdu lietuvių vardas tinkamai išgarsintas.

Galimas dalykas, tautinių šokių šventės Čikagoje nebus daugiau rengiamos. Juk ir sekanti dainų šventė 1978 m. jau rengiama Toronte. Čikagoje kalbama, kad dabartinis amfiteatras, kuriame vykdavo didieji lietuviški renginiai, netolimoj ateity pasmerktas nugriovimui. Kitos parankios ir patogios patalpos tokios rūšies lietuviškiems renginiams yra arba permažos, arba perdidelės ir itin brangios nuomoti. Be to, netikrumo, laukimo ir delsimo situacija Marquette Parke nejučiomis atlieka labai neigiamą vaidmenį lietuviškųjų kolonijų išsilaikymui Čikagoje. Atrodo, kad Marquette Parkas nepajėgs atremti viso to pašalinio spaudimo. Lietuvišku požiūriu ten jau nebegalima laukti jokio augimo. Priešingai, jau pradedama vis rimčiau dairytis į užmiesčius, gi naujakuriai jau išvis nebegalvoja (nedrįsta?) apie nusėdimą iki šiol stipriausioje lietuviškoje vietovėje. Todėl kaikurie mūsų stebėtojai gana pesimistiškai nusiteikę dėl lietuvybės išsilaikymo galimybių iki šiol itin stiprioje, lietuviškumo atžvilgiu, Čikagos dalyje. Tai perša prielaidą, kad pirmumo varžybas eventualiai gali laimėti kuri kita gerai organizuota ir iškili bei stipri lietuviškoji kolonija.

Daug kieno lietuviškos akys, širdys ir mintys krypsta Toronto pusėn, kaip visai natūralų, priimtiną pakaitalą Čikagai. Intelektualiai stiprūs ir materialiai pajėgūs torontiečiai lietuviai jau nekartą įrodė, kad ir politiniame krašto gyvenime nėra analfabetai. Jie turi ryšius, moka ir sugeba palaikyti reikiamus kontaktus su Kanados valdžios sferomis, privačiu sektoriumi, mokslinėmis institucijomis, viešosios opinijos formavimo veiksniais. Žodžiu, būtų visai logiška ir pravartu lietuviškajam Torontui pajusti savo svorį bei įtaką bendrajame mūsų gyvenime ir palaipsniui perimti šio kontinento lietuviškosios sostinės vardą bei vaidmenį. Taigi, ne laki fantazija, bet realybės pajautimas sako, kad VI tautinių šokių šventė galėtų įvykti Toronte.

DOVYDAS KAUPAS, baigęs chemiją Ryersono institute Toronte

Tautinių šokių šventę užbaigus

Penktoji lietuvių tautinių šokių šventė praėjo su dideliu pasisekimu. To pasiekėme visų bendru darbu ir nuoširdžiomis pastangomis. Prezidento Fordo buvimas šventės garbės globėju buvo pirmas atvejis mūsų švenčių rengimo istorijoje. JAV prezidento žmonos Betty Ford, Illinois gubernatoriaus D. Walker su ponia, senatoriaus C. Percy su ponia, Čikagos burmistro atstovo col. Reilly, dr. M. Kuropo, kongresmanų E. Derwinskio ir M. Russo su poniomis, vyskupų V. Brizgio, A. Deksnio, generalinio Lietuvos konsulo dr. J. Žmuidzino ir visų kitų garbės svečių dalyvavimas dvigubai pakėlė šios šventės reikšmę. Jiems priklauso didelė šventės rengėjų padėka. Kartu tenka prisiminti, kad šventės darbuose labai daug prisidėjo generalinė Lietuvos konsulė J. Daužvardienė, tačiau vykdama į šventės atidarymą susižeidė ir nebegalėjo šventėje dalyvauti. Su užuojauta jai dėkojame už visokią talką. Betty Ford ir kitų augštųjų valdžios narių atkvietimas į šventę pareikalavo daug planavimo ir daug pastangų iš šventės komiteto įgaliotinio Valdo Adamkaus. Jis savo pareigas, talkininkų padedamas, puikiai atliko. Už tai labai dėkojame. Ačiū ir visiems kitiems šiame reikale talkinusiems, ypač LB JAV krašto valdybai. Už oficialų šventės atidarymą dėkojame PLB pirm. Br. Nainiui ir už jos uždarymą JAV LB pirm. J. Gailai.

Didelė padėka priklauso vysk. V. Brizgiui už iškilmingų pamaldų atlaikymą ir pasakytą kalbą šventės atidarymo metu. Didelis ačiū vysk. A. Deksniui už labai prasmingo pamokslo pasakymą, Šv. Kryžiaus parapijos klebonui, "Dainavos" ansambliui, muz. A. Jurgučiui, sol. D. Stankaitytei ir muz. M. Mondeikaitei-Kutz už taip iškilmingą religinę šventės dalį. Ačiū ir kun. A. Trakiui už iškilmingas pamaldas "Tėviškės" šventovėje.

Ačiū tariame ir Jaunimo Centro vadovybei, nes čia nuolatos vyko visokios šventės repeticijos ir posėdžiai. Labai svarbų, mėnesį prieš šventę užbaigtą šventės bilietų platinimą be atlyginimo atliko "Marginių" prekybos savininkė agr. I. Sinkevičiūtė. Jai nuoširdžiai dėkojame. Padėka priklauso ir banketo bilietus platinusiai A. Mažeikienei bei "Paramos" prekybai, šokių vakaro bilietus platinusiai S. Bacevičienės prekybai, leidinius platinusiai J. Vaznelio prekybai. Didelis ačiū visiems šventės aukotojams, loterijos rengėjams ir dalyviams, šventę sveikinusiems apmokamais skelbimais leidinyje. Tas šventei sudarė tvirtą finansinį pagrindą. Nuoširdžiai ir broliškai dėkoju visiems Čikagos skaučių, skautų tuntams, jų vadovybėms už tvarkos palaikymą šventėje.

Du tūkstančiai šokėjų iš JAV, Kanados, Anglijos ir Venecuelos puikiai atliko šventės programą. Jiems ir vadovėms-ams, Tautinių Šokių Institutui, programos direktorei G. Gobienei ir jos padėjėjams tariame nuoširdų ačiū.

Muzikinė šventės dalis visiems paliko gražiausius prisiminimus. To buvo pasiekta dirigentų muz. A. Mikulskio, muz. A. Jurgučio, šventės muzikinio direktoriaus A. Modesto pastangomis, šventės jungtinio choro narių dėka, orkestro ir ypač lietuvių liaudies instrumentų 58 asmenų ansamblio šauniu pasirodymu, nes buvusios šventės tokio skaičiaus neturėjo. Jiems priklauso didžiausia rengėjų padėka. Didelis ačiū visiems globojusiems šokėjus ir muzikantus, ypač Anglijos ir Venecuelos lietuvių klubams Čikagoje.

Laisvojo pasaulio lietuvių sapuda daug rašė apie penktąją tautinių šokių šventę, ją išgarsindama, apie ją informuodama, kartu su "Lietuvių televizija" ir radijo stotimis. Už visa tai rengėjai yra labai dėkingi. Padėka priklauso amerikiečių televizijos stotims, šventę parodžiusioms visam kontinentui, ir spaudai, šventę plačiai paminėjusiai. Didelis ačiū ir intensyviai dirbusiems šventės informacijos komisijos nariams.

Galutinė padėka priklauso visiems bendradarbiams — komiteto nariams, su jais kartu dirbusiems jų šeimos nariams ir visiems, atėjusiems į talką šio didelio darbo metu. Šventės rengime dalyvavo šimtai asmenų. Juos čia suminėti neįmanoma. Jiems priklauso didelė rengėjų ir visos lietuvių bendruomenės padėka. Šiame milžiniškame darbe pasitaikė ir nesklandumų, dėl kurių visus atsiprašome.

Šis didelis šventės suorganizavimas bei įvykdymas gražiai pavyko sujungus daugelį rankų ir dar daugiau širdžių. Penktoji tautinių šokių šventė labiau sujungė visus lietuvius plačiame pasaulyje, pakėlė mūsų tautinę vienybę. Ši šventė taip pat parodė kitiems mūsų gyvastingumą, padėką bei lojalumą Amerikai ir nesibaigiančias mūsų pastangas siekti laisvės Lietuvai.

Bronius Juodelis,
šventės komiteto pirmininkas

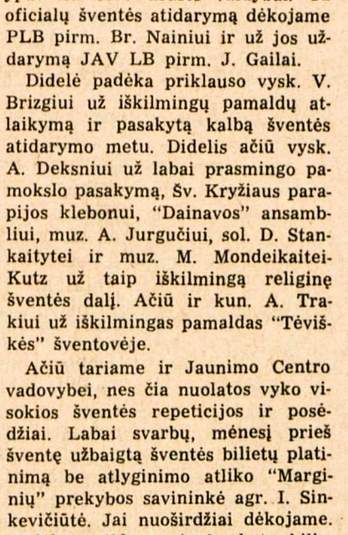

ALGIMANTAS J. RASTAPKEVIČIUS, baigęs Guelph universiteto javų specialybės kursą bakalauro laipsniu

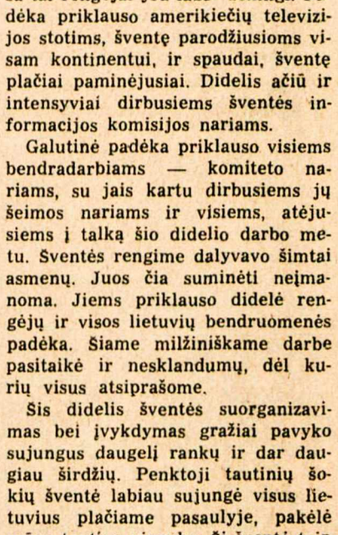

A. KRISČIŪNAS, baigęs gamtos mokslus Lakehead universitete Thunder Bay, Ont., labai gerais pažymiais. Studijuoja Waterloo universitete, siekdamas magistro laipsnio

Beliko tiktai kelios darbo dienos iki milijono dolerių traukimo "Provincial" loterijoje

$5 duoda jums 5 galimybes laimėti milijoną dolerių "Holloween" vakarą.

Pirmas traukimas, rodomas televizijoje,

bus spalio 31 dieną

The Provincial
DIDESNĖ GALIMYBĖ KIEKVIENAM
ONTARIO LOTTERY CORPORATION

REGINA ŽIŪRAITIENĖ, Pušynas (aliejus). Jos tapybos ir VALENTINOS BALSIENĖS keramikos paroda rengiama spalio 30-31 d.d. Anapilyje

Pauliaus Jurkaus "Juodvarniai"

PR. NAUJOKAITIS

Lietuvių pasakos lobiai yra patraukę nevieną mūsų rašytoją pasakų siužetus panaudoti individualiai kūrybai. Tik prisiminkime V. Krėvės stilizuotus padavimus — "Šarūną", "Likimo keliais", S. Nėries poemą "Eglė žalčių karalienė", S. Čiurlionienės dramą "Dvylika brolių juodvarniais laksčiusių", Maironio balades, A. Giedriaus, J. Švaisto, L. Dovydėno, S. Tomarienės ir kitų savaip perkurtas pasakas, A. Liobytės dramas ir t.t. Ir P. Jurkus pagal pasaką "Dvylika brolių juodvarniais laksčiusių" sukūrė poemą "Juodvarniai".

Šio kūrinio fragmentai buvo pradėti spausdinti "Aiduose" 1949 m., bet užbaigta poema atskira knyga buvo išleista 1976 m. vasarą — atkeltine 1975 m. data. Taigi, kūrinys yra daugelio metų (su ilgomis pertraukomis) darbas. P. Jurkus yra ne tik rašytojas, bet ir dailininkas, tai jis pats pritaikintais turiniui piešiniais savo knygą ir iliustravo.

Poema pradedama lyrine įžanga, skirta motinai. Tai lyg poeto paguodos žodžiai savo motinai:

Miega vėjas kleve
Ir žvaigždelės languos, —
Kas, Motule, Tave
Šią naktelę paguos? (5 p.)

Pati pasaka-poema pradedama piliakalnio vaizdu prie ežero. Ten senovėje buvo bajoro pilis. Mirus žmonai, bajoras veda jauną gražuolę-raganą. Ši dvylika bajoro sūnų paverčia juodvarniais ir išveja juos iš namų. Savivališkas raganos šeimininkavimas bajoro dvare simbolizuoja okupanto šeimininkavimą užgrobtoje šalyje. Sesuo Rūtelė išsirengia brolių jieškoti. Ragana vejasi, bet nepaveja. Rūtelė atsiduria pas debesų valdovą, pas vėjų valdovą, pas paukščių valdovą. Tie seneliai draugiški ir nori, kad Rūtelė pas juos visai pasiliktų, nes nei debesys, nei vėjai, nei paukščiai jos brolių niekur nematė skraidančių. Pagaliau erelis pasako žinąs kur jos broliai. Jis ir nuneša seselę į augštą kalną, į mėnulio urvą, kur gyvena broliai, dienomis skraidą juodvarniais, o naktį virstą žmonėmis.

Čia autorius įpina mitologinę baladę apie saulės ir mėnulio vestuves, apie aušrinę. Bet seselė peranksti atvyko ir dėlto ji turės 12 metų tylėti miško nuošalumoje, kad tuo būdu nugalėtų raganos burtus. Miške ją radęs karaliūnas veda. Bet karaliaus dvare taip atsitinka, kad gimdymo metu karaliūnas būna išvykęs į karą, o kūdikius priima toji pat pamotė ragana, pakviesta iš kaimynystės. Ji vaikučius išmeta pro langą, o suvysto šuniuką, antrą kartą — kačiuką, trečią kartą — triušiuką. Rūtelė, negalėdama žodžio pratarti, negali dvariškiams ir karaliūnui pasakyti teisybės. Kai jai parengtas laužas ima liepsnoti, baigiasi dvylika tylos metų. Pranyksta raganos burtų jėga. Grįžta broliai su trimis paaugintais sesutės sūneliais. Ragana sudeginama ant laužo, ir visi laimingi grįžta į senuosius bajoro namus.

Tuose pasakos griaučiuose yra daugybė spalvingų vaizdų, grakščių eiliuotų posakių, idėjinių brūkšnių, lyrinės nuotaikos. Būdinga, kad P. Jurkui nerūpi ramiai epiškai tiesti pasakos fabulą. Jis tiesiog bėga, lekia šuoliais, kalba gyvu baladiniu ritmu per vis naujus vaizdus, netikėtas situacijas, sustodamas ties spalvingomis detalėmis. Tos detalės kartais taip pririša, kad autorius net pamiršta svarbiuosius įvykius. Atrodo, vaizdui kartais tepama net perdaug visokių dažų, nuo jų net susidrumsčia ryškumas (pavyzdžiu tokio drumstumo galėtų būti vaizdas miške, kai raganos sukelta audra, visokie šiurpūs vaiduokliai mėgina įbauginti Rūtelę ir priversti šauktis pagalbos (96-98 p.).

Prie poemos silpnybių skirtinas ir fabulos vientisumo nepaisymas, kompozicijos fragmentiškumas. Pasitaiko ir mintį ar vaizdą aptamsinančių žodžių, panaudotų tik rimo sąskambiui:

Raganų čia pilnos balos,
Kur įlindus gyveni, —
Jų liežuviai tartum palos —
Nuo žudynių kruvini! (96 p.)

Gerosios poemos savybės yra vaizdų dinamika, ritmo įvairumas, nemonotoniškumas. Maloniai nuteikia gausūs lyriniai posmai:

Ateina vakaras tylus
Ir prieblanda į pilį seną.
Girdi, kaip miegančius šilus
Vėjelis pamažu kedena (122 p.)

. . . . . .

Ten ir perkūnas aukso žaibą,
Atbridęs ežeru giliu,
Kabina į pušelę laibą
Ir ima groti vamzdeliu . . . (10 p.)

. . . . . .

Tai anksti motulė vartelius užkėlė
Ir viena išėjo į tėvų dausas . . .
O aplinkui dūzgia, siuva bitinėlis,
Ir skuja nukrinta nuo šakos sausa.
(26 p.)

Minėtinas ir idėjinis pasakos prasmingumas. Po patirtų kančių, po nepaprastos kantrybės, ištvermės ir pareigos atlikimo pagaliau laimi gėris, teisybė, moralinis tyrumas, po vargų pražysta džiaugsmas. Dėlto P. Jurkaus kūrybinėje biografijoje "Juodvarniai" įrašytini ryškioje vietoje.

Paulius Jurkus, JUODVARNIAI. Pasaka-poema. Iliustravo pats autorius. Išleido "Darbininkas" Brooklyne, 1975 m. Didelio formato, 200 psl. Kaina nepažymėta.

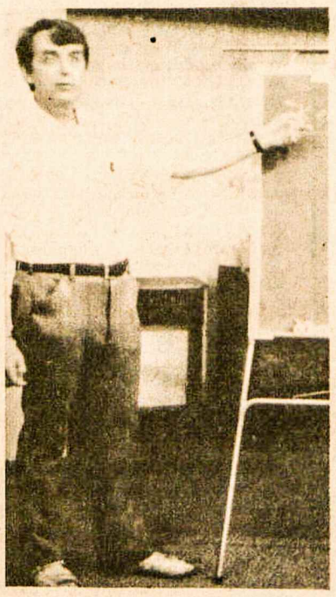

PROF. ANTANAS KLIMAS aiškina kirčiavimą lituanistinių studijų savaitėje Loyola-of-the-Lakes, Ohio
Nuotr. R. Kasparo

"SIDABRINĖ DIENA"

LOS ANGELES, Ca. Vytauto Didžiojo karūnacijos šventės proga JAV Lietuvių Bendruomenės vakarų apygarda surengė Lietuvių Dieną rugsėjo 25-26, Los Angeles mieste. Šventę pradėjo apygardos v-bos pirm. Vytautas Vidugiris. Dalios Mackialienės vadovaujamas dramos ansamblis suvaidino Anatolijaus Kairio 3 v. komediją "Sidabrinė diena", o dail. Aldona Variakojienė surengė savo paveikslų parodą.

Visas komedijos veiksmas vyksta sapne ir humoristiškai atvaizduoja dabartinį miestietišką lietuvių gyvenimą su jam būdingais meilės, ištikimybės, svetimavimo ir flirto bruožais. Ignas Jovaras su savo žmona Salomėja, bevakarodami savo salonėlyje, užsnūsta ir vienas jų sapnuoja 25 metų sidabrinės vedybinio gyvenimo sukakties pokylį, juos pasveikinti susirinkusius draugus ir iš jų gautas gausias dovanas. Kaip kaleidoskope iškyla meilės bei flirto, svetimavimo ir ištikimybės vaizdai. Jovarų šeima artimai draugauja su Leono Vilimo šeima, o taip pat su viengungiu senberniu donžuanu med. dr. Povilu Dagiu ir vylinga, netekėjusia Hollywodo artiste Joana, o jų duktė Sigutė, studentė, romansuoja su Vilimų sūnum Dariumi, taip pat studentu. Komedijos intriga sukasi apie Jovaro meilę Joanai, kuri, būdama kritiškame amžiuje, nori pagauti betkokį vyrą ir su visais bando savo talentus. Galų gale viskas baigiasi gerai: šeimos lieka neišardytos, dr. Dagys įsimyli Joaną, o Sigutė — Darių Vilimą. Žodžiu, "Ende gut, alles gut".

Komedijos intriga nesudėtinga, rimtesnės problemos neiškeliamos. Jos tikslas — grynai pramoginis: suteikti gardaus juoko publikai. Ir atrodo, kad komedija šį tikslą pasiekė. Vaidinimą paįvairino G. Gudauskienės dainos "Prisiminimas", Rimo Polikaičio akordeono muzika, šokiai ir baletas, kurį grakščiai pašoko G. Dovydaitytė ir D. Žaliūnaitė.

Režisorė D. Mackialienė gerai parinko artistus, kurie atliko savo vaidmenis be priekaištų. Viltis Jatulienė ir Inga Tumienė meistriškai atliko savo svarbius vaidmenis. Taip pat labai gerai atliko savo vaidmenis Rimantas Žukas, Saulius Matas, Vincas Dovydaitis ir Irena Frankienė. Puikiai tiko savo vaidmenims Dalia Jasaitytė ir Algis Stančikas.

Algio Žaliūno dekoracijos buvo puikios. Į vaidinimą buvo atvykęs ir pats komedijos autorius Anatolijus Kairys.

Žiūrovai buvo patenkinti ir dėkingi režisorei bei artistams už daugelio valandų įdėtą triūsą. Nelauktas Jovaro, laikančio žmoną rankose, atsisveikinimsa su publika "Labanakt" visus prajuokino.

Vladas Juodeika

ATITAISYMAS. J. Jakšto straipsnyje "TŽ" 1976. IX. 30 laidoje išspausdintas sakinys: "J. Kralikauskas pasigriebė tą istorikų prielaidą ir padarė Mažvydą ketvirtuoju (jauniausiu) MOKINIU toje kolegijoje . . ." Turėjo būti MOKYTOJU.

Atsiųsta paminėti

STUDIA LITUANICA III. LITHUANIA MINOR. A collection of Studies on Her History and Ethnology. Edited by Martin Brakas. New York, N.Y., 1976, p. 304.

MŪSŲ SPARNAI. Lietuvių evangelikų reformatų žurnalas, 1975 m. gruodis. Redaguoja Jokūbas Kregždė, 2439 W. 51st. Street, Chicago, Ill. 60632, USA.

TOMAS KURŠYS — MINDAUGAS TAMONIS

PARKE

Parkas. Medinė scena. Su nuorūkom,
Lapais ir saulės šviesa ant dažytų lentų.
Tvyro rugsėjo tyla. Tik nenuorama
Vėjas šniokščia, lyg kviesdamas skrieti kartu

Aidus, paukščius ir gelstančių medžių lapus.
Tuščią pasaulį palieka rudenio vėjas . . .
Kopia į sceną lėtai, neskubėdamas žilas žmogus.
Kopia lėtai ir oriai, lyg būtų atėjęs

Tarti kažką svarbaus. Ko ilgai nesuprato
Jis. O gal mes. Ir ką reikia žinot. Būtinai.
Vėjas klausysis. Ir medžiai. Kaip metai
Auga ir neša — tarytum sparnai —

Vis stipryn ir aukštyn. Kol išnyksta
Ribos ir poliai. Ir viską palieka — erdvės ir laikus.
Spindi kažkur gelmėse tyras kristalas. Vaikystė . . .
Kopia į sceną lėtai, neskubėdamas baltas žmogus.

Šis eilėraštis buvo išspausdintas leidinyje "1971 poezijos pavasaris" Vilniuje. Jo autorius rastas negyvas ant geležinkelio 1975. XI. 5 (metinės — lapkričio 5, o ne 15 d. kaip per klaidą pažymėta "TŽ" 41 nr.). Manoma, jį nužudė sovietinės valdžios pareigūnai už drąsų žodį okupantams. RED.

Akademijos suvažiavimui besiruošiant

Pasiruošimas Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos X-jam suvažiavimui artėja prie galo. Suvažiavimas įvyks š.m. lapkričio 24-28 dienomis Detroite. Nors LKMA židinys Detroite turi tik keletą narių, bet šio židinio pirmininkas, X-jo suvažiavimo koordinatorius prof. dr. Justinas Pikūnas surado pakankamai talkininkų techniškiems ruošos darbams atlikti. Jo sudarytas ruošos komitetas darbuojasi nuo metų pradžios.

Po ilgesnių vasaros atostogų įvyko du komiteto posėdžiai: rugsėjo 11 ir spalio 1. Jų metu buvo išdiskutuota ir į dienas bei valandas įrėminta akademinė suvažiavimo programa. Tiesa, išskyrus prof. dr. J. Pikūną, kiti komiteto nariai į akademinės programos paruošimą beveik nebuvo įjungti, o tik padėjo nuspręsti kada kurios paskaitos turi įvykti. Paskutiniame posėdyje dr. J. Pikūnas jau turėjo beveik pilną akademinės programos planą ir trūko tik poros sekcijų kalbėtojų — paskaitininkų. Sekantį kartą skaitytojams pateiksime visą suvažiavimo programą.

Tuo tarpu galime paskelbti sekančius suvažiavimo momentus, kuriais turėtų susidomėti visi Detroito bei plačių jo apylinkių lietuviai.

Lapkričio 24 d., 7.30 v.v., Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre (šiame centre įvyks beveik visa suvažiavimo programa) bus atidaryta LKMA leidinių bei LKMA narių raštų paroda. Ji veiks visas keturias dienas.

Lapkričio 24 d., 8 v.v., įvyks dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių kūrinių paroda. Ji irgi veiks iki suvažiavimo pabaigos.

Lapkričio 27, šeštadienį, 7.30 v.v., prasidės banketas ir koncertas. Meninę dalį, susidedančią iš solo dainų bei deklamacijų, atliks solistė - aktorė Elena Blandytė. Įėjimas į banketą — $10 asmeniui.

Abiejose parodose ir bankete laukiama ne kelių, o bent keliolikos šimtų tautiečių.

Lapkričio 28, sekmadienį, 10. 30 v.r., Dievo Apvaizdos šventovėje įvyks iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvaus vysk. Vincentas Brizgys, bet gali dalyvauti ir Detroito kardinolas John Dearden (pakviestas, bet atsakymas dar negautas).

Spalio 1 d. posėdyje po platų pranešimą padarė Jonas Dunčia ir Jurgis Mikaila. Pirmasis rūpinasi suvažiavimo svečių — paskaitininkų sutikimu ir nakvydinimu. Kaikuriems akademikams jau surasta prieglauda šeimose, o kitiems parūpinta pora motelių, šiuo metų laiku gaunamų nepaprastai žemomis kainomis. Antrasis (J. Mikaila) tvarko suvažiavimo iždą, kuris šiuo metu yra tuščias, bet į kurį per likusius pusantro mėnesio laukiama didelių pajamų iš gausių mecenatų. Jų J. Mikaila jieškos verslininkų, pramonininkų, gydytojų, kunigų ir šiaip tautiečių tarpe. Eventualiems mecenatams jau išsiuntinėti laiškai ir laukiama rezultatų. Išlaidų gi bus daug, nes reikės iš Europos atskraidinti keletą akademikų, paruošti suvažiavimo filmą, apmokėti patalpų nuomą ir kt.

LKMA suvažiavimas Detroito lietuviams bus vienintelis tos rūšies įvykis, kuris vargu ar kada bepasikartos. Suvažiavimu turėtų domėtis ir aplinkinių JAV bei Kanados vietovių tautiečiai. Jie turėtų dalyvauti ne tik čia suminėtuose renginiuose, bet ir paskaitose — jos visos yra viešos.

Alfonsas Nakas

Lietuviai teatrų festivalyje

Daugiakultūrė Ontario Teatrų Sąjunga spalio 29 d. St. Lawrence Centre, Toronte, pradeda dviejų savaičių festivalį — vaidinimus, kurie truks iki lapkričio 22 d. Supažindinimui visuomenės su jos veikla ir ateities planais spalio 7 d. St. Lawrence patalpose buvo sušaukti visų tame festivalyje dalyvaujančių tautybių atstovai. Informacijų reikėjo iš vienur ir kitur pačiam susigaudyt. Iš išleisto informacinio biuletenio, paklausimų ir organizatorių pasisakymų paaiškėjo, kad čia vyksta gana įdomūs dalykai.

Šis festivalis — įvairių tautų vaidinimai rengiami jau penkti metai. Hamiltono "Aukuras" jame dalyvauja jau ketvirti metai. Toronto "Aitvaras" šiemet pateko čia pirmą kartą. Šiuo metu Ontario provincijoj yra apie 30 etninių teatrinių grupių. Taip pat nemažai jų yra kitose provincijose. Festivalyje dalyvauja 18 atskirų tautybių su savo vaidinimais, kurie vyks kiekvieną dieną dviejų savaičių laikotarpyje. Dėl laiko ir vietos stokos daugiau grupių kol kas dalyvauti negali. Tačiau jau kitais metais valdžia žada duoti šitai "Multicultural Theatre Association" atskirą teatrą. Tada, be abejonės, jų veikla dar labiau išsiplės ir nereikės visiems spaustis į dvi savaites bei kovoti dėl patogesnio laiko.

Aišku, kad visas šito projekto pasisekimas priklauso nuo to, kiek visuomenė domėsis ir rems tų teatrinių grupių pastangas. Visos jos yra mėgėjiškos, bet stengiasi tobulėti. Kviečiami akademinio lygio profesijonalai, kurie padeda artistams progresuoti.

Angliškoji spauda, nors buvo nekartą įvairiomis progomis informuota apie daugiakultūrę teatrų veiklą, neparodė jokio susidomėjimo. Nepaslaptis, kad jie daugiakultūrei veiklai nepritaria. Dėl nesuprantamos kalbos negalima tikėtis, kad kitų tautybių žmonės palaikytų mūsų teatrą. Tenka susidomėt ir palaikyt mums patiems.

Mūsų visuomenei gal geriau pažįstamas "Aukuras", nes jau seniau reiškiasi. Toronto "Aitvaras" pradėjo viešai rodytis netaip seniai. Iš tų pasirodymų matyti, kad jie verti dėmesio. Čia yra apie 30 artistų nuo 16 iki 50 metų. Nėra kitos grupės, kurioje jaunimas ir vyresnieji dirbtų ir lavintų ne tik savo talentus, bet ir lietuvių kalbą. Pašokti tautinį šokį gali ir nelietuvis, bet vaidinti lietuviškoj scenoj yra daug sunkiau. Neabejotina, kad šias pastangas reikia remti. Tai, žinoma, nereiškia, kad mes priimsim betkokį pasirodymą be kritikos. Mes iš savo teatrinių meno mėgėjų vienetų lauksime bent pakenčiamų rezultatų pradžioj, vis didesnio tobulėjimo ir įvairesnio repertuaro ateityje. Bet kad šią pažangą tikrai galėtume pamatyti ir įvertinti, turime pirmiausia susipažinti su mūsiškiais scenos mėgėjais.

Tad įsidėmėkim dvi svarbias datas: **lapkričio 7, sekmadienį, 2 v.p.p., Hamiltono "Aukuras" vaidins A. Norimo "Klevų alėja" ir R. Spalio "Batai"; lapkričio 14, sekmadienį, 8 v.v., Toronto "Aitvaras" vaidins A. Rūko "Slidus pusmilijonis".**

Be vaidinimų, per visą dviejų savaičių laikotarpį St. Lawrence patalpose vyks meno paroda, kurioje dalyvaus trys tautybės, jų tarpe ir lietuviai (burtų keliu). Taigi, dvi savaites vieną iš didelių sienų puoš ir lietuvių dailininkų paveikslai. Paroda rūpinasi Valerija Siminkevičienė.

Valdžios parama ir susidomėjimas daugiakultūre veikla priklauso ir nuo mūsų susidomėjimo. Nenumokime ranka į tikrai didelį lietuvišką kultūrinį darbą.

B. Rūta

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

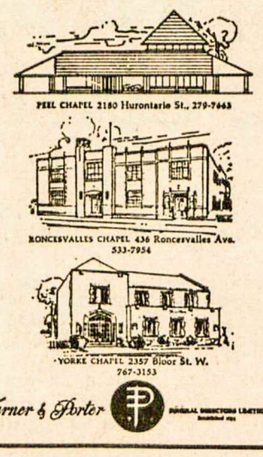

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS $1,000 premija rugsėjo 30 d. Vašingtone paskirta Albinui Baranauskui už knygą "Rudenys ir pavasariai". Premijos komisiją sudarė Jurgis Blekaitis, Gražina Krivickienė, Alfonsas Nyka-Niliūnas, Antanas Vaičiulaitis, dr. Vitolis Vengris. Ji vertino 1975 m. išleistas grožinės literatūros knygas. Premijos mecenatas — Lietuvių Fondas.

XXVI-JAM "DRAUGO" ROMANO KONKURSUI kūrinių laukiama iki š.m. lapkričio 1 d. šiuo adresu: Dailiosios prozos konkurso komisija, Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA. Vertintojų komisija laimėtojui paskirs $1.000 premiją, bet jis gali būti atidėta ir sekantiems metams, jeigu nebus rasta premijos verto romano.

ALGIMANTAS KEZYS, SJ, Lietuvių Foto Archyvo vadovas Čikagoje, baigia ruošti filmą apie buvusio generalinio Lietuvos konsulo a.a. Petro Daužvardžio gyvenimą ir jo veiklą. Tikimasi, kad filmą bus galima parodyti velionies penkerių metų mirties sukakties akademijoje spalio 24 d. Jaunimo Centre.

LIUDVIKO G. M. RĖZOS, Mažosios Lietuvos veikėjo, mokslininko ir tautosakininko, dviejų šimtų metų gimimo sukakties minėjimas įvyks lapkričio 14 d. Čikagos Jaunimo Centre. Numatyti dr. P. Maciūno ir dr. V. Joniko pranešimai, koncertinė evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos choro programa, L. Rėzos raštų skaitymas.

SOL. ROMOS VILČINSKAITĖS-MASTIENĖS, mezzo-soprano, koncertas rugsėjo 26 d. įvyko Čikagoje, Jaunimo Centre. Pirmojoje dalyje skambėjo klasikų Wolfo, Carpenterio, Barberio, Hagemano dainos, užbaigtos rečitatyvu ir arija iš P. Čaikovskio operos "Orleano mergelė". Šiuos kūrinius sol. R. Mastienė atliko italų, vokiečių, anglų ir lietuvių kalbomis. Visa antroji koncerto dalis buvo skirta lietuviams kompozitoriams — V. Baumilui, A. Belazarui, G. Bacevičiūtei, J. Stroliai, A. Vanagaičiui, Vl. Jakubėnui ir G. Gudauskienei. Virš programos sol. R. Mastienė padainavo J. Gaižausko "Ramunėlę" ir ariją iš Ch. Gounod "Fausto". Akompanavo muz. Al. Kučiūnas. Visus koncerto dalyvius rengėjų vardu J. Šalnienė pakvietė į JC centro kavinę, kur jie buvo pavaišinti kava ir galėjo pasidalinti gražiais šio renginio įspūdžiais.

KOMPOZ. JERONIMAS KAČINSKAS, gyvenantis Bostone, užbaigė kurti antrąjį kvartetą saksofonams, kurį pernai buvo užsakęs Berklee muzikos kolegijos ansamblis. Kvartetas jau įteiktas ansamblio vadovui Joseph Violai.

DAIL. GENOVAITĖ JOHNSTONE su dviem Britanijos ir Prancūzijos peizažais dalyvavo Koventrio katedroj įvykusioj parodoj, kurią surengė šio miesto britų dailininkų draugija, atrinkdama apie 60 geriausių kūrinių.

POETO PRANO VAIČAIČIO šimtojo gimtadienio ir 75 metų mirties sukakties minėjimą Australijoje surengė Sydnėjaus lietuvių rašytojų ir literatų būrelis. Po įvadinio kun. P. Butkaus žodžio paskaitą "Pranas Vaičaitis ir jo kūryba" skaitė Juozas Almis Jūragis, P. Vaičaičio eilėraščius — Danutė Butkevičienė ir Paulius Rūtenis. Atsiminimais apie poeto tėviškę ir jo artimuosius dalijosi buvęs kaimynas Antanas Kramilius.

SOL. GINA ČAPKAUSKIENĖ, koloratūrinis sopranas iš Montrealio, atliko koncertinę programą Putname, Conn., Marijai Galdikienei skirtame pagerbime jos amžiaus 85 metų sukakties proga. Koncertą pradėjo trim M. K. Čiurlionio harmonizuotom dainom, jas papildydama lietuvių kompozitorių kūriniais — O. Metrikienės kompozicija "Dainos, muzika ir gėlės", J. Stankūno "Mergaite", Br. Budriūno "Dainos gimimu", J. Tallat-Kelpšos "Mano sieloj šiandien šventė". Operų pasaulį M. Galdikienės pagerbtuvių dalyviams atskleidė trys arijos iš G. Donizetti "Regimento dukters", L. Delibo "Lakmės", G. Gounod "Romeo ir Žiuljetos". Viešniai iš Montrealio akompanavo amerikietis pianistas Walsh. M. Galdikienės pagerbime ir sol. G. Čapkauskienės koncerte dalyvavo daug lietuvių iš Niujorko, Bostono, New Haveno ir net Toronto.

1976 M. "DIRVOS" NOVELĖS KONKURSUI gauta 11 kūrinių: Vienišos Smilgos "Ateina nauja diena", Molio Motiejaus "Nusidėjėlio išpažintis sapno vaizdais", Strazdo "Vaivaris", Brolio "Teismas birželyje", Šermukšnio "Žalmargė grįžta", Palmės "Palankės burtininkas", Protėvio "Bitininkai", Bijūno "Grįžimas", Epušės "Gegutė", Adomo Adomaičio "Adomo žaizda" ir Prūsų kovotojo "Dvidešimtojo amžiaus smūgis". Šias noveles, pasirašytas slapyvardžiais, jau skaito Floridoje sudaryta vertintojų komisija — pirm. Vilius Bražėnas, Henrikas Lukaševičius ir Leonas Virbickas. Sprendimą numato paskelbti spalio pabaigoje.

LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBAS Čikagoje netrukus išleis debiutinį P. Melniko romaną "Debesys ir properšos". Autorius lig šiol daugiausia reiškėsi spaudoje kultūrinio pobūdžio straipsniais, paskelbė keletą beletristinių apybraižų.

TARPTAUTINIAME JAUNIMO ORKESTRŲ KONKURSE, kurį ketvirtą kartą V. Berlyne surengė žymusis dirigentas Herbert von Karajan, dalyvavo M. K. Čiurlionio vidurinės menos mokyklos styginis orkestras su vadovu Saulium Sondeckiu. Jaunieji vilniečiai laimėjo I vietą ir Vilniun parsivežė laureatų diplomą. Vertintojų eilėse buvo Vilniaus konservatorijos rektorius prof. J. Karnavičius.

"LIETUVOS" ANSAMBLIS, vadovaujamas Prano Budriaus, išvyko gastrolių Italijon. Spalio 3-7 d.d. jis dalyvavo Sardinijos saloje surengtose Sovietų Sąjungos kultūros dienose, o po jų pradėjo ilgesnę kelionę. "Lietuvos" koncertai įvyko Romoje, Milane, Venecijoje, Padujoje, Bolonijoje, San Marine. Išvykos repertuare buvo geriausi vilniečių ansamblio muzikiniai, choreografiniai ir vokaliniai kūriniai.

VILNIAUS FILHARMONIJA rugsėjo antrojoje pusėje surengė rudeninę muzikos šventę Utenos ir Varėnos rajonų moksleiviams. Utenoje koncertavo senosios muzikos ir Vilniaus M. K. Čiurlionio vidurinės meno mokyklos mažųjų smuikininkų ansambliai, Vilniaus operos sol. N. Ambrazaitytė, filharmonijos sol. E. Žuravliova ir pianistas A. Maceina, M. K. Čiurlionio konkurso laureatas. Varėnoje ir Druskininkuose lankėsi simfoninis Vilniaus filharmonijos orkestras su operos sol. V. Daunoru bei kitais dainininkais, M. Sauračiaus vadovaujamas vokalinis instrumentinis ansamblis. Atskiri koncertai buvo skirti lietuvių kompozitorių V. Bagdono, A. Bražinsko, V. Laurušo ir R. Žigaičio kūriniams. Mažiesiems žiūrovams buvo atliktos muzikinės programos "Varliukų vasara" ir "Nykštukų pasaka".

PALANGOS KRAŠTOTYRININKAI, vadovaujami E. Adiklienės, yra įsteigę 40 narių turintį etnografinį ansamblį, susilaukusį gražaus įvertinimo. Be to, jie telkia istorinę Palangos miesto medžiagą ir jau turi surinkę apie 3.000 rodinių. Jie yra skirti Palangos kraštotyros muzėjui, kuriam jau gautas pastatas Basanavičiaus gatvėje ant Ražės kranto.

JUOZO BALTUSIO atsiminimų knygą "Su kuo valgyta druska II" 60.000 egz. tiražu išleido "Vaga" Vilniuje. Antrinė jos anraštė — "Žėrinti jaunystė". Ši atsiminimų dalis apima 1926-40 metus.

VILNIAUS OPEROS TEATRAS šį sezoną susilaukė gražaus būrio jaunųjų dainininkų, baigusių konsevatoriją. Rugsėjo 13 d. mažojoje teatro salėje įvykusiame koncerte dalyvavo: koloratūrinis sopranas R. Tumaliauskaitė (S. Vaidžiūnaitės mokinė), lyrinis sopranas I. Milkevičiūtė (Z. Paulausko mokinė), mezzo-sopranas A. Stasiūnaitė (S. Vaidžiūnaitės mokinė), koloratūrinis sopranas J. Čiurilaitė (V. Daunoro mokinė). Dėl ligos negalėjo dalyvauti tenoras A. Čiplys, baigęs V. Daunoro dainavimo klasę ir sukūręs keletą vaidmenų teatre. Koncertą užbaigė mezzo-sopranas V. Šiškaitė, kuri konservatoriją yra baigusi 1972 m., studijas porą metų gilinusi Sofijos konservatorijoje, laimėjusi diplomą tarptautiniame operos dainininkų konkurse Bulgarijoje. R. Tumaliauskaitei buvo numatytas dėstytojos darbas Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakultete, bet į teatrą ją atvedė gerai pavykęs diplominis darbas — Violetos vaidmuo G. Verdi "Traviatoje". Violetą ji dainavo ir pirmajame naujojo sezono spektaklyje rugsėjo pradžioje. Jos partneriu buvo sol. V. Noreika. Dainavimo pedagogo Zenono Paulausko nuomone, gražių vilčių teikia ir koloratūrinis sopranas J. Čiurilaitė savo muzikalumu, lanksčiu ir skambiu balsu. Diplominį Martos vaidmenį to paties pavadinimo F. Flotowo operoje jis atliko Kauno muzikiniame teatre. Sol. Aušra Stasiūnaitė, M. Glinkos konkurso dainininkų laureatė, išsiskiria artistiškumu bei menine individualybe. Jai jau sudarytos sąlygos dalyvauti tarptautiniame dainininkų konkurse Italijoje, tobulintis Milano operos "La Scala" dainavimo studijoje. Į Vilniaus konservatorijos dėstytojų eiles šiais mokslo metais įsijungė sol. Virgilijus Noreika. Konservatorija su Vilniaus operos teatru paruoš G. Donizetti operos "Don Pasquale" spektaklį, kuriame vaidmenis atliks studentai ir jaunieji operos solistai.

VILNIUJE VIEŠĖJO Sovietų Sąjungoje gastroliuojantis valstybinis Sri Lankos (Ceilono) šokių ansamblis su vadovu U. B. Makuloluva. Gastrolių repertuare — šios tolimos salos liaudies šokiai.

VISUOMENINĮ KRAŠTOTYROS MUZĖJŲ Alsėdžiuose yra įsteigęs vidurinės mokyklos istorijos mokytojas Bronius Butkevičius, Plungės rajone mokytojaujantis jau 25 metus. Su kraštotyros būrelio narių talka jam pavyko sutelkti daug įdomių rodinių. Iš jų minėtini: "Plungėje palaidotų žmonių registracijos knyga 1860-69 metais", Telšių burmistro geležinis ženklas su 1870 m. birželio 16 d. data, S. Daukanto "Istorija žemaitiška", išleista 1893 m. Filadelfijoje, JAV. Daug vertingų rodinių perduota saugoti Telšių kraštotyros muzėjui, o Vilniaus universiteto bibliotekai — vysk. M. Valančiaus 1848 m. išleista "Žemaičių vyskupystė".

V. Kst.

PROGRESS
REAL ESTATE LTD.
1072 Bloor St. W.
Tel. 534-9286
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS Drug Store
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • **Tel. 532-3400**

AKTYVAI — virš 10 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9½%
Antradieniais	10 - 3	pensijų ir namų s-tas	8¼%
Trečiadieniais uždaryta		taupomąsias - savings s-tas	8%
Ketvirtadieniais	10 - 8	depozitų - čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9 - 1	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS "ONTARIO TRUST REAL ESTATE" įstaigos vedėjas
patarnauja visuose nekilnojamo turto reikaluose
Telefonas **533-4414**

Autorite Sales and **SERVICE**
Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)
- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, **Michelin, B. F. Goodrich, Radial** ir kt. Sav. FRANK PETTIT

BEST ELECTRIC
NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros įrengimai, priežiūra ir kiti darbai
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Ar turite sunkumų suprasti ką reiškia gyvybės drauda?

Klauskite mane apie:
- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- RRSP — registruotą pensijų planą
  - invalidumo pajamas
  - nuosavybių draudą
  - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas, *2 Carlton St., suite 714*
District Manager of *Namai: 766-5857*
Canadian Premier Life *Raštinė: 363-7881*

STEPHAN'S Furs 406 Roncesvalles Ave. **tel. 536-5936**
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dufferin RADIO AND TV SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

TORONTO UNIVERSITETO LIETUVIŲ STUDENTŲ KLUBAS
Spalio 23, šeštadienį, nuo 8 v.v., iki 1 v.r.
Toronto universiteto Erindale kolegijoje dalyvaus ***tautybių***
VAKARE (*"International Night"*)
Bus įvairių tautybių programa, tautiniai šokiai, dainos muzika, parodos ir vaišės. Lietuviams atstovaus TULK su lietuviška programa. Visi kviečiami atsilankyti —
RENGĖJAI

SPORTAS

PRANEŠIMAI

Komandinės ir individualinės stalo teniso pirmenybės rengiamos lapkričio 13-14 d.d. Klevelande Cleveland Table Tennis Club patalpose, 688 East 152nd St., Cleveland, Ohio 44106, USA. Tel. 216-541-0634. Registruotis: J. Nešukaitis, 255 Silver Birch Ave., Toronto, Ont. M4E 3L6. Tel. 1-416-691-7798.

Individualinės šachmatų pirmenybės rengiamos lapkričio 13-14 d.d. Klevelando Lietuvių Namuose, 877 East 185th St., Cleveland, Ohio. Tel. 1-216-531-2131. Registruotis iki lapkričio 6 d. pas dr. A. Nasvytį, 10823 Magnolia Dr., Cleveland, Ohio 44106, USA. Tel. 1-216-721-4181.

Plaukimo pirmenybės įvyks lapkričio 14 d., 9 v.r. — 1 v.p.p. Klevelande Case - Western Reserve universiteto plaukykloje.

Klubines baltiečių krepšinio pirmenybes rengia Baltiečių Sporto Federacijos lietuvių sekcija Klevelande lapkričio 13-14 d.d.

Visas kitas pirmenybes rengia ŠA LFASS, globoja Klevelando "Žaibas".

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio sezonas pradėtas latvių 25-rių metų sportinei veiklai paminėti kviestiniu turnyru. Į šį atuonių komandų turnyrą buvo pakviesta ir Vyčio vyrų krepšinio komanda. Pirmose rungtynėse vytiečiai nugalėjo Hamiltono Spartą, tačiau pusbaigmyje pralaimėjo turnyro laimėtojui H. Kovui. Turnyre matėsi keletas augštos klasės komandų, pamargintų net olimpiniais žaidėjais. Šį vytiečių pasirodymą tenka augštai vertinti, nes komandą sudarė jauniai, pastiprinti V. Didžbaliu, V. Juzėnu ir V. Dementavičium.

Kanados Lietuvių Dienos krepšinio varžybos buvo surengtos Montrelayje. Dalyvavo ir Vyčio komanda, šį kartą sudaryta vien tik iš jaunių. Ji rungtynių nelaimėjo, tačiau dėl to nuogąstauti netenka. Atrodo, kad jaunieji vytiečiai greitai pavis vyresnius žaidėjus. Pirmose rungtynėse, po lygaus pirmo puslaikio 50:50, vytiečiai pralaimėjo buvusiam apygardos meisteriui Ročesterio Sakalui 86:99. Antrose rungtynėse teko kiek skaudžiau pralaimėti Aušrai 76:107. Vyčio komandoje žaidė: R. Duliūnas 35, Gataveckas 53, Arlauskas 31, K. Krawczyk 14, A. Bajorinas, R. Bumelis 25. Džiugu, kad R. Duliūnas susilaukė pajėgių pagalbininkų, kaip Gataveckas ir Arlauskas.

Vidurio Ontario stalo teniso varžybose dalyvavo V. ir G. Nešukaitytės. Geriausią laimėjimą pasiekė G. Nešukaitytė, mergaičių 17 m. grupėje laimėdama I v. Moterų vieneto pusbaigmyje Violeta pralaimėjo I. Cordas, o Glorija — R. Banerjee. Baigminiame moterų dvejeto žaidime Nešukaitytės pralaimėjo I. Cordas — R. Banerjee. Mišriame dvejete G. Nešukaitytė — J. Skujinš baigminiame žaidime pralaimėjo I. Cordas — Z. Cordas.

Stalo teniso pratybos Lietuvių Namuose vyksta pilnu greičiu. Tuo tarpu vykdomos klasifikacinės pirmenybės. Paaiškėjus žaidėjų pajėgumui, bus sudarytos A ir B klasės bei surengtos individualinės pirmenybės. Pratybos vyksta antradieniais nuo 6.30 v.v. A. S.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

bet taipgi žada pripažinti šiuo klausimu kylančius skirtumus įvairiose Kanados dalyse. Prancūzų kalbos kursai valdžios tarnautojams nedavė tokių vaisių, kokių buvo tikėtasi. Dėl šios priežasties dalį dvikalbiškumui skiriamų lėšų planuojama nukreipti į mokyklas, kad jos turėtų geresnes sąlygas mokyti antrosios oficialios kalbos. Šiam planui pritaria beveik visos švietimo vadybos, nes jaunimas yra žymiai imlesnis svetimai kalbai už senimo atstovus.

Dvikalbiškumo problemą dar labiau suaktualino netikėtas krašto apsaugos ministerio J. Richardsono atsistatydinimas. Į ministerių kabinetą jis buvo atėjęs iš Manitobos, kur pastaruoju metu jaučiama didėjanti opozicija prancūzų kalbai. Oficialia pasitraukimo priežastimi J. Richardsonas nurodo Š. Amerikos Aktą, laikomą Kanados konstitucija. Jį norima iš Britanijos parlamento Londone parsigabenti Otavon visų Kanados premjerų susitarimu ir čia vykdyti iš anksto įsipareigotus tos konstitucijos pakeitimus. J. Richardsonas nuogąstauja, kad prancūzų kalbos klausimas bus įtrauktas konstitucijon su Kvebeko provincijos veto teise. Pasak J. Richardsono, tada visoms ateinančioms kanadiečių kartoms bus surištos rankos. Jokių pakeitimų, susietų su prancūzų kalba Kanadoje, neleis Kvebeko turima veto teisė. J. Richardsonas pabrėžia, kad jo pasitraukimas iš ministerių kabineto dabar jam duos laisvą balsą šiuo klausimu.

Kanados Darbo Kongreso ir jo vado J. Morriso spalio 14 suorganizuotas vienos dienos streikas atlyginimų kontrolei pasmerkti daugelyje Kanados vietovių liko net nepastebėtas. Kongreso atstovai teigia, kad iš 2,2 milijono unijų narių streike dalyvavo 1.054.744. Jeigu šis skaičius ir būtų tikslus, jis tesudaro vieną dešimtadalį visų dirbančių kanadiečių. Kongreso duomenimis, Toronte streikavo 200.000, nors iš tikrųjų šiame didmiestyje tėra 160.000 unijų narių. Nuosaikesnieji unijų atstovai spėja, kad streike dalyvavo tik apie 80.000 torontiečių. J. Morrisas demonstracijose prie Ontario parlamento tikėjosi 20.000 minios, bet dabar guodžiasi pusiau mažesniu skaičiumi, kai tuo tarpu policija ir spaudos žmonės demonstrantų suskaičiavo tik apie 6.000. Prie federacinio parlamento Otavoje demonstrantų tebuvo susilaukta vos 1.800. Sudburyje, nikelio kasyklų mieste, turinčiame 35.000 unijų narių, demonstravo 2.000. Atrodo, didžioji streikavusiųjų dalis paklausė automobilių gamybos unijos vadovo D. McDermotto patarimo: "Eikit namo, gerkit alų ir žiūrėkit televiziją!..." Spalio 14 betgi bus įrašyta istorijon, kaip pirmas unijų vadų bandymas suorganizuoti visuotinį streiką Š. Amerikos žemyne. Ši data buvo pasirinkta dėlto, kad lygiai prieš metus premjero P. E. Trudeau vyriausybė Kanadoje įvedė atlyginimų ir kainų kontrolę kovai su infliacija.

Vienos dienos streikas buvo grynai politinio pobūdžio reikalavimas atšaukti atlyginimų kontrolę ir parodyti premjerui P. E. Trudeau, kad Kanados Darbo Kongresas yra jėga, su kuria jam teks susidurti federacinio parlamento rinkimuose. Kongreso vadovui J. Morrisui nepatiko dar prieš kontrolės įvedimą anuometinio finansų ministerio J. Turnerio tiesioginiai pokalbiai su didžiųjų unijų vadais. Jų eilėse jis rado blaiviau galvojančių asmenų, pritariančių kontrolei. Savo asmeniniam autoritetui pabrėžti J. Morrisas pasirinko nelegalų vienos dienos streiką ir jį pavadino protesto diena.

Iš geriausios odos moteriški ir vyriški odiniai apsiaustai pasiūti arba pagal užsakymą.
SMITH'S SPORTSWEAR 1552 Bloor St. W. Toronto, Ontario **Tel. 531-2611**

Simon's TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto **Tel. 532-8772**
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam televizijas ADMIRAL, "stereo" ir kitos rūšies aparatus.

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 *FILTSOS BROS*
Telefonai 533-8451, 533-8452

RICHARD KRUPOWICZ, B.T.G.S.,
matininkas (Ontario Land Surveyor)
atlieka visus žemės matavimo darbus; kalba ir lietuviškai.
Adresas: 2848 Bloor St. W., Toronto, Ont. Tel. 233-6481
412 Old Muskoka Rd., 210 N, Orillia, Ont.
Telefonas (705) 325-6993

Ateitininkų žinios

"Ateities" žurnalo 65 m. sukaktis paminėta Čikagoje spalio 9-10 d.d. Pirmas "Ateities" numeris išėjo kaip tuo metu ėjusio žurnalo "Draugija" priedas 1911 m. vasario mėn. Visą numerį užima vienas gana išsamus P. Dovydaičio straipsnis "Trys pamatiniai klausimai". Tie klausimai, gana aktualūs 1911 m., tinka ir 1976 metams: 1. Kuomi save vadiname ir kodėl? 2. Ką mes matome aplink save? 3. Mūsų pareigos, siekiai ir keliai prie jų.

Nuo 1913 m. "Ateitis" atsiskyrė nuo "Draugijos" ir tapo savarankišku žurnalu. Iki 1915 m. ją redagavo Pr. Dovydaitis. Šiuo metu "Ateitį" redaguoja kun. dr. K. Trimakas, padedamas redakcijos kolektyvo Čikagoje. Žurnalas paskutiniu laiku yra ypatingai pagyvėjęs ir aktualus sendraugiams, studentams ir kartu moksleiviams.

Būtų gera, kad studentų draugovės ir moksleivių kuopos susirinkimuose nagrinėtų ir diskutuotų paskirus "Ateities" numerius. Tuo būdu atsirastų didesnis dėmesys savam žurnalui ir būtų puiki medžiaga susirinkimams. Prieš susirinkimą visi nariai turėtų įsipareigoti perskaityti vieną ar daugiau straipsnių. Norint nėra sunku atgaivinti susidomėjimą tuo vertingu žurnalu, kuris jau 65 metai padeda jaunimui orientuotis krikščioniškoje pasaulėžiūroje.

Skautų veikla

• Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas dėkoja "Atžalyno" ansambliui už $50 auką.

• "Lietuviškosios skautijos" knygos sutiktuvių rengimo k-tas dėkoja visiems koncerto dalyviams, Lietuvių Namų vadovams, aukotojams ir svečius globojusiems.

• XIV-toj Romuvos stovykloj antrąją savaitę gail. sesers pareigas ėjo A. Birštonaitė - Blodgett. Ačiū.

• Naujos "Šatrijos" tunto vadovės: skaučių Mirgos dr-vės draug. D. Melnykaitė, adj. R. Pilipavičiūtė ir L. Radzevičiūtė; "Dainos" dr-vės adj. A. Stadytė; tunt. adj. J. Bekerytė; komendantė J. Melnykaitė.

• Priimamos mergaitės 3-6 m. amžiaus į specialų būrelį. Skambinti D. Barzdžiūtei 661-0342 arba S. Kazlevičiūtei 669-1838.

• Telefonai: Mirgos dr-vė 763-2406, "Dainos" dr-vė — D. Draugelytė 699-7502; prityrusių skaučių dr-vė — L. Zenkevičiūtė 231-1492; jūr skaučių laivas — E. Namikienė 534-3763.

Studentų žinios

Š. Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga rengia latvių - lietuvių konferenciją spalio 29-31 d.d. (pranešime nenurodyta kur, Red.). Spalio 29, penktadienį, 7 v.v., registracija, 8 v. v., filmas apie Lietuvą (J. Meko), 9.30 v.v. vakaronė; spalio 30, šeštadienį, 9.45 v.r. registracija, 10.45 v. r. paskaitos apie JAV politiką Baltijos kraštuose (prof. J. Penikis, prof. V. Vardys), 2.30 v.p.p. paskaitos apie "The Role of Ethnic Education" (prof. S. Miezitis, prof. J. Cadzow), 8 v.v. šokiai; spalio 31, sekmadienį, 11 v.r., paskaitos "Between National -Ethnic and Ethnic-American" (prof. V. Nollendorfs, prof. R. Šilbajoris). Informacijų teirautis: Vida Pleirytė, 6554 S. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629, USA. Telefonas nenurodytas.

Alfonsas A. Garbenis

Per paskutinius 25 metus Al. Garbenis (tėvas) tarnavo Toronto lietuviams namų reikalais. Toliau tarnaus tėvas ir sūnus Garbeniai

Alfonsas Wm. Garbenis, B.A.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

INDIAN GROVE, 2-jų miegamųjų vienaaugštis, nauja šildymo sistema, geras sklypas, garažas, nepertoli nuo Bloor gatvės; palikimas; reikia sumokėti grynais.

INDIAN RD., 19 kambarių, didelis gražus namas, legaliai pakeistas; 5 butai, rūsys, naujas šildymas; didelis sklypas, platus privatus įvažiavimas, mūrinis garažas dviem mašinom; reikia parduoti; palikimas; papiginta kaina.

WESTMINSTER G-VĖ, atskiras 11 kambarių pajamų namas ($131 į savaitę), be to, savininkui butas; parduodama su visais baldais; vienas atviras mortgičius 10%; geras investavimas.

BOUSTEAD, atskiras tributis, 13 kambarių per 3 augštus, vandeniu apšildomas; gilus sklypas, privatus įvažiavimas, 2 garažai; arti Lietuvių Namų ir požeminio.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

ALHAMBRA GATVĖ, atskiras plytų namas, 10 kambarių; visas namas naujai atremontuotas, naujas tinkas, nauji elektros laidai, nauji variniai vandens vamzdžiai, 3 modernios prausyklos ir 3 virtuvės, nauja šildymo sistema, platus privatus įvažiavimas, dvigubas plytų garažas; labai tinkamas 3 šeimom; kaina $79.000.

HIGH PARK GATVĖ, atskiras, 7 kambarių namas, pilnai modernizuotas, 2 prausyklos, nauji kilimai, užbaigtas rūsys, vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas — garažas.

MARGARETA GATVĖ, atskiras, pilnai modernintas 6 kambarių namas; 2 virtuvės, garažas; mažas įmokėjimas; arti Bloor gatvės. **PARDUOTAS**

BLOOR — DUNDAS. Krautuvė — nuosavybė ir "Laundromat" verslas, dviejų miegamųjų butas viršuje; pajamos virš $16.000 į metus; prašoma kaina — $95.000, įmokėti $40.000.

DUNDAS — DOVERCOURT, pusiau atskiras namas, 3 augštų, "auksiniame" stovyje; 3 virtuvės; vienas atviras mortgičius; nebrangi kaina.

HOLLAND LANDING, tik 35 mylios iš Toronto; naujas 3-jų miegamųjų vienaaugštis, ramioj ir augštoj vietoj; savininkai išsikelia ir sutiktų keisti į namą vakariniame Toronte. Prašo tik $53.000. Puiki proga išeinantiems į pensiją.

WASAGA BEACH (PAŠONĖJE), naujas, vienaaugštis 3-jų miegamųjų namas su gerais ūkio pastatais; 86 akrai derlingos žemės, teka mažas upelis; visai arti Nottawasaga upės; asfaltuotas kelias. Savininkai ima vieną mortgičių. Geras pirkinys.

VAKARAIS SKAMBINKITE Į NAMUS

Alfonsas A.	Alfonsas Wm.	Stasys
GARBENIS	GARBENIS	DARGIS
489-1543	769-0656	766-3925

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:	IMA:
9¾% už 2 m. term. dep.	
9% už 1 m. term .dep.	9½% už asm. paskolas
8¼% už pensijų ir namų planą	
8¼% už spec. taupymo sąsk.	9½% už mortgičius
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 13 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais—nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: **532-8723** ir **532-1149**

CHOLKAN **R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR**
REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

SWANSEA, palikimas, 5 kambarių, atskiras mūrinis vienaaugštis; didžiulis kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu; alyva šildomas; gal parduos maždaug už $60.000; greitas užėmimas.

BLOOR — KINGSWAY, palikimas, 6 kambarių, atskiras mūrinis vienaaugštis, alyva šildomas; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolų; apie $12.000 įmokėti; netoli susisiekimo.

RUNNYMEDE — BLOOR rajone, atskiras 7 didelių kambarių namas, 2 virtuvės, prausykla pirmame bei antrame augšte ir rūsyje; vandeniu-alyva šilodmas; garažas su 12 pėdų platumo įvažiavimu; apie $20.000 įmokėti; visai netoli Bloor.

INDIAN RD. — BLOOR, didžiulis, 18 kambarių, atskiras, mūrinis, puikus namas, paverstas į 4 atskirus butus, vandeniu-alyva šildomas; 3 garažai; beveik $10.000 metinių pajamų; apie $30.000 įmokėti ir viena skola.

HIGH PARK AVE. — BLOOR, 6 butų atskiras, mūrinis namas, 3 garažai ir 6 automobiliams vieta; apie $16.000 metinių pajamų; prašo apie $50.000 įmokėti.

ETOBICOKE, vos keliolikos metų senumo dvibutis; kiekvienas butas po 6 kambarius — 3 miegamuosius; užbaigtas rūsys, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina tik $87.500; $15.000 įmokėti ir viena skola.

Pranas Kerberis

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.
Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West
A. (Blue) Bliūdžius
Telefonai 534-9246, namų 537-2291
- ☆ rezidenciniai
- ☆ komerciniai
- ☆ investacijos
- ☆ mortgičiai
- ☆ įkainojimas
- ☆ namų drauda

Mūsų kuopos narei
a+a Gertrūdai Lumbienei
atsiskyrus su šiuo pasauliu, jos vyrą VYTAUTĄ, sūnus bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —
Maironio šaulių kuopa
Sudbury, Ont.

Gertrūdai Lumbienei
mirus, jos vyrą VYTAUTĄ LUMBĮ, sūnus — GEDIMINĄ ir VIRGINIJŲ su žmona KLAUDIJA nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —
Juozas ir Leokadija Vitai
Tillsonburg, Ont.

VLADUI SIMONAIČIUI ir šeimai,
jo broliui SIMUI
Lietuvoje mirus
reiškiame nuoširdžią užuojautą —
Wasaga Beach, Ont. *D. ir J. Kaunaitės*

Mirties angelui į amžinybę pašaukus
A+A
Antaną Navicką,
didžioje skausmo valandoje žmoną ELENĄ, sūnų, dukrą, Anglijoje gyvenančius tėvus ir seserį, visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —
H. Kairienė *H. V. Radauskai*

Žmogus, kuris buvo...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

kad prez. Niksonas rodomas ne tik visomis priemonėmis kovojantis, bet ir kenčiantis. Nors knygos autoriai yra prezidento priešai, tačiau daugelyje vietų švystelėja jam (Niksonui) žmoniškos užuojautos ar net gailesčio spindulėlis. Seniau spaudoje to visai nebuvo. Joje vyravo žiaurus noras Niksoną apkaltinti, pasmerkti, nubausti. "The Final Days" knygoje autoriai bando būti objektyvūs, labiau gilinasi į Niksono veiklą, jo užmojus, galvoseną, charakterį. Autoriai dabar jau randa, kad Niksonas niekados ir niekam nebuvo šiltai draugiškas. Net jo šeimoje vyravo tik formalūs santykiai (405 p.). Autoriams taip pat paaiškėjo, kad prez. Niksonas buvo kietos valios, tvirto pasiryžimo eiti savo pareigas taip, kaip jo paties sąžinė diktavo. Todėl staigus prezidento pasiryžimas atsisakyti iš savo pareigų 1974 m. rugpjūčio 8 d. buvo didelis smūgis jo kaltintojams ir visiems priešams, kurie vėliau apgailestavo, kad Niksonas išslydo iš jų rankų.

Bet nė vienas skaitytojas nesutiks su prez. Niksoną menkinančiais aprašymais. Visi suprantame, kad jis jaudinosi ir rūpinosi, bet kad jis būtų pradėjęs girtauti, naktimis būtų vaikščiojęs ir kalbėjęs su buvusių prezidentų paveikslais, kad naktį būtų atsiklaupęs kartu su Kissingeriu ir verkdamas būtų meldęsis, tuo niekas nepatikės.

Knygoje yra 16 puslapių įvairių nuotraukų, kurios parodo prez. Niksono šeimą ir nemažai jo draugų, bendradarbių. Vienoje nuotraukoje prez. Niksonas stovi ant malūnsparnio laiptelių, prieš išskrisdamas į Kaliforniją, šypsosi ir rankomis rodo pergalės ženklą — victory. Ar jis laimėjo?

Sporto klubo "Vytis" biuletenio "Vytiečių Dienos" išėjo 5-6 (35) nr. 1976. IX. 5. Jį redagavo A. Supronas. Sekretorė — O. Balsienė, administratorė — R. Underytė. Biuletenyje, turinčiame 14 psl., yra daug sportinės srities žinių ir klubo pirm. J. Karpio rašinys "Sezoną užbaigiant".

TORONTO ONT

Kviečiame jaunuolius 18-30 metų (bestudijuojančius, dirbančius ar šeimas auginančius) spalio 24 d., 7 v.v., specialiam suėjimui seselių namuose, 57 Sylvan Ave. Vakaro centras bus šv. Mišios, paruoštos specialiai šiam suėjimui. Be to, tai proga pabendrauti ir pasidalinti mintimis kaip suburti šio amžiaus jaunimą tikėjimo vertybę gilinant.

Vlado Pūtvio šaulių kuopos narių susirinkimas įvyks spalio 24, sekmadienį, 4 v.p.p., Toronto Lietuvių Namuose, Karalienės Mortos menėje (šalia didžiosios salės). Visi kuopos šauliai ir šaulės kviečiami dalyvauti. **Valdyba**

KLKM Dr-jos Prisikėlimo par. skyriaus susirinkimas, antrasis po vasaros atostogų, įvyks spalio 24 d. Parodų salėje po 11.30 v. Mišių. Programoje mokytojos E. Krikščiūnienės paskaita ir einamieji reikalai. Rugsėjo 26 d. susirinkime buvo diskutuojama klebono kun. A. Simanavičiaus iškelta mintis pagelbėti parapijai sekmadieniais kavinėje — pyragais ir talka. Narės šiam planui nuoširdžiai pritarė ir tuoj pat sudarė pradinį talkininkių sąrašą. Pirm. B. Sapijonienė pranešė, apie įvyksiančias moterų savaitgalio rekolekcijas "Our Lady of Mercy" rekolekcijų namuose, Mississaugoje, š.m. lapkričio 26, 27 ir 28 dienomis. Jas vesti sutiko kun. J. Vaškys iš Ročesterio. Parapijos ir kolonijos moterys kviečiamos dalyvauti. Registruotis Prisikėlimo par. klebonijoje tel. 533-0621 arba pas vicepirm. A. Kuolienę tel. 769-7051. **Kor.**

Lietuvos kariuomenės metinė **sukaktis** bus minima lapkričio 20, šeštadienį, 7 v.v., Toronto lietuvių Namuose. Paskaitą skaitys poetas dr. H. Nagys. Meninę programos dalį atliks Toronto lietuvaičių dainos vienetas "Volungė" ir tautinių šokių grupė "Atžalynas". Minėjimą rengia Vl. Pūtvio šaulių kuopa.

A.a. Aleksandras Armolavičius, 58 m. amžiaus, mirė staiga nuo širdies priepuolio spalio 15 d. Velionis tą rytą rengėsi eiti į darbą. Staigi velionies mirtis sutapo su sūnaus vestuvėmis, kurios turėjo įvykti sekančią dieną, šeštadienį. Palaidotas iš Prisikėlimo par. šventovės Šv. Jono liet. kapinėse.

Sudaroma nauja Kanados lietuvių solistų trijulė, kuri numato koncertus S. Amerikoje ir kitur. Į tą trijulę įeina koloratūrinis sopranas Gina Čapkauskienė - Butkutė iš Montrealio, bosas - baritonas sol. Vaclovas Verikaitis ir tenoras sol. Rimas Strimaitis. Jos akompaniatorium bus pianistas Jonas Govėdas. Pirmasis jos koncertas numatytas Toronte ateinantį pavasarį.

Moterų "Vilties" seksteto vadovė Regina Ditkuvienė - Bertauskaitė iš Williams Bay, Wisc., lankėsi Toronte ir susipažino su lietuvių gyvenimu. Jos vadovaujamas sekstetas yra daug kur koncertavęs. Ji yra gimusi ir augusi Liepojoje kartu su torontiete D. Keršiene. Pastarosios ir jos vyro Alekso lydima, viešnia aplankė Anapilį ir "TŽ".

Koncertuoti į Thunder Bay, Ont., spalio 16-17 d.d. buvo nuvykę solistai — G. Čapkauskienė, V. Verikaitis ir jų akompaniatorius J. Govėdas. Koncertas įvyko sekmadienį, 2 v.p.p., Confederation kolegijos salėje. Koncertą surengė KLB Thunder Bay apylinkės valdyba, pirmininkaujama dr. E. Jasevičiūtės. Publikos daugumą sudarė kitataučiai. Koncertas jiems padarė labai gerą įspūdį.

Pranys Alšėnas, daugelio laikraščių bendradarbis ir kelių leidinių autorius, š.m. rugsėjo 27 d. sulaukė 65 metų amžiaus. Jis yra daug talkinęs "T. Žiburiams", ypač pradžioje, o ir dabar bendradarbiauja. Yra "Draugo" korespondentas Toronte, aprašantis stambesnius lietuvių gyvenimo įvykius. Kiek sveikata leidžia, bendradarbiauja ir kituose laikraščiuose, neišskiriant nė angliškųjų. Linkime jam sveikatos ir darbingų metų.

Toronto skaučių "Šatrijos" tunto loterija. Pirmiausia dėkojame visuomenei, skautamstėms, kurie parėmė šią loteriją, išpirko visus bilietus. Buntas įsigijo kankles ir palapines. Laimikių (fantų) aukotojams tariame skautišką ačiū ir spaudžiame kairiąją ranką — p. p. E. Jankutei, A. Tamošaitienei, A. Totoraitienei, E. Valiūnienei ir R. Žiūraitienei.

E. Jankutės skarą laimėjo 442 nr. — Laura Šturmaitė iš Toronto; A. Tamošaitienės paveikslą laimėjo 121 nr. — G. Draugelis iš Ročesterio, N. Y.; A. Totoraitienės paveikslą laimėjo 315 nr. — R. Namikas iš Toronto; E. Valiūnienės vazą laimėjo 437 nr. — V. Morkūnas iš Toronto; R. Žiūraitienės paveikslą laimėjo 445 nr. — Kristupas Šturmas iš Toronto.

Tunto vadija

Kun. J. Staškaus išleistuvėse spalio 17 d. Anapilio salėje dalyvavo apie 300 asmenų. Tai buvo jam, tapusiam Delhi ir Londono lietuvių parapijų klebonu, padėkos pareiškimas, nes Lietuvos Kankinių parapijai (anksčiau vadintai Šv. Jono Kr. vardu) ir Toronto lietuvių visuomenei jis dirbo 13 metų. Po įžanginės kun. P. Ažubalio maldos iškilmės vedėjas — par. komiteto pirm. J. Žiūraitis pakvietė sugiedoti "Ilgiausių metų". Vaišių metu, kurias paruošė Anapilio Moterų Būrelis, sveikinimus bei linkėjimus kun. J. Staškui išreiškė: gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, KLB krašto v-bos pirm. J. R. Simanavičius, KLB Toronto apyl. pirm. V. Bireta, Toronto Maironio mokyklos vedėjas J. Andrulis (įteikė A. Galdiko monografiją su atitinkamu įrašu, mokytojų ir tėvų komiteto parašais), "TŽ" vardu — V. Balčiūnas, ateitininkų — V. Aušrotas, KL K Centro pirm. dr. J. Sungaila, "Aitvaro" — L. Nakrošienė, KL KM Lietuvos Kankinių par. skyriaus varu — O. Jonaitienė, "Atžalyno" — S. Leparskienė, Prisikėlimo par. klebonas kun. A. Simanavičius, OFM (jo dovana — Prisikėlimo 5 kunigų savaitinė alga sukėlė gardaus juoko), Anapilio Moterų Būrelio — S. Aušrotienė, liet. ev. liuteronų par. klebonas kun. A. Žilinskas, Anapilio tarybos pirmininkas A. Rinkūnas ir Lietuvos Kankinių par. klebonas kun. P. Ažubalis. Didžioji dalis sveikintojų įteikė dovanas. Visi linkėjo kun. J. Staškui sveikatos, ištvermės ir sėkmės.

Meninei programai vadovavo Vida Balčiūnaitė. Ji, pasveikinusi kun. J. S. Lietuvos Kankinių parapijos choro vardu, pakvietė jauną dainininkę N. Slivinskaitę, kuri padainavo dvi dainas. Toronto "Gintaro" ansamblio veteranų grupė, vad. R. J. Karasiejų, pašoko Lėtūną ir Ketvirtainį. Akordeonu palydėjo "Gintaro" pirmasis ansamblio akordeonistas kun. J. Staškus. Pabaigai pastarasis tarė nuoširdų padėkos žodį ir priminė, kad tai ne sudiev, bet iki pasimatymo... Visi atsistoję ilgai jam plojo... Anapilio ponių sunešti pyragai ir kava ženklino šventės pabaigą.

Kun. J. S., pajutęs tautiečių nuoširdumą ir įvertinimą bei gavęs piniginę dovaną, paliko Anapilį, pasiryžęs ir toliau palaikyti gyvą ryšį. **V. B.**

ANAPILIO KNYGYNAS PRANEŠA, kad gauta daug naujų vertingų knygų. Jų tarpe yra šios, kurių kelias paminėsime: I. Mero romanas "Striptizas" — $8; V. F. Vaitkevičienės — "Du draugai", premijuota apysaka jaunimui — $4; J. Kralikausko prem. romanas "Mažvydas Vilniuje" — $6; dr. V. Sruogienės "Steigiamasis Lietuvos seimas" — $6.50 R. Spalio romanas "Mergaitė iš geto" — $5; dr. J. Girniaus "Pranas Dovydaitis" — $15; dr. A. Maceinos "Religijos filosofija" — $5; A. Saudargienės "Tolimų kraštų miražai" — $8.50; K. Barėno "Devintoji pradalgė" — $8.50; V. Augulytės ir J. Plačo "Simtas žaidimų" — $2; J. Narūnės "Vaikystė" — $5.

Knygas galima įsigyti sekmadieniais Anapily arba užsakant paštu ir pridedant 50 ct. už persiuntimą: V. Aušrotas, 29 Sun Row Dr., Weston, Ont. M9P 3H5.

Kapinių lankymo dieną (spalio 31) Anapilio knygynas bus atidarytas ir visą popietę.

Anapilio knygyne galima įsigyti arba užsisakyti ir sekančius periodinius leidinius: "Karys", "Lietuvių Dienos", "Moteris", "Eglutė", "Draugas", "Darbininkas", "Tėviškės Žiburiai". Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių, juostų, įvairių sveikinimo kortelių įvairioms progoms. Nuo kapinių lankymo dienos bus galima pasirinkti ir kalėdinių kortelių.

Lietuviško filmo VAKARĄ rengia Petras Bernotas
Spalio 31, sekmadienį, 6.30 v.v.,
Toronto Lietuvių Namų Gedimino Pilies salėje.
Bus rodomas filmas apie 1975 m. dainų ir tautinių šokių šventę Vilniuje, labai įdomus dokumentinis filmas apie Lietuvos šimtamečius — "Šimtamečių godos" ir populiarus komedinis filmas "Kol nevėlu" (1957 m.) Bilietai — prie įėjimo po $2.00, pensininkams ir studentams — $1.00. Platesnių informacijų teirautis **telefonu 924-0356.**

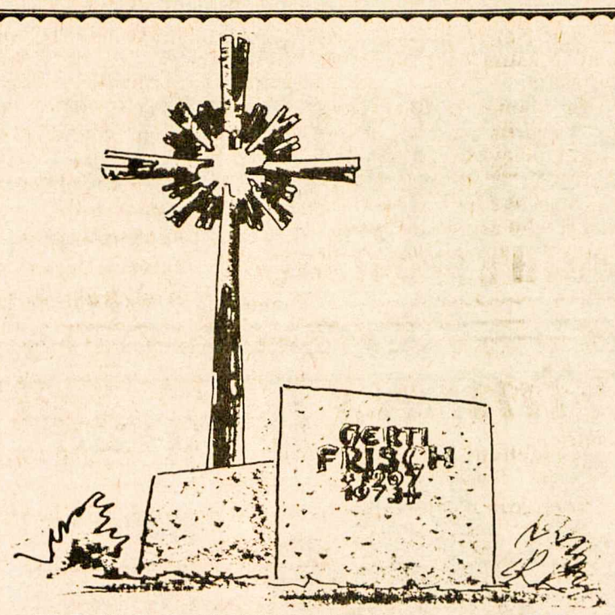

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

Aukos Tautos Fondui Toronte

$100: Dr. M. Arštikaitis, Algirdas Banelis, M. Barškėtis, Birutė, vaist. J. V. Margis; $75: V. Z. Gvalda; $50: M. B. Abromaičiai, V. P. Jankaičiai, A. D. Bajorinai, J. Linkaitis; $40: E. E. Vaicekauskai; $30: J. Arcimavičius, V. Girnius; $25: Adv. G. Balčiūnas, G. D. Beresnevičiai, J. Rukša, Al. Garbens (Real Estate), "Litho Art", Alf. Statulevičius.

$20: Angelė Abromaitytė, A. Artičkonis, Albert Barras (Parkside Meat Market), K. Bernotavičius, P. B. Dicevičiai, J. Gaivelis, E. Griškinienė, S. Jaseliūnas, A. Juzeliūnas, S. M. Kniukštos, J. Krasauskas, E. Kuchalskis, E. Kulienė, inž. P. Lelis, J. Mackinis, J. Račys, Br. Rakauskas, inž. J. Sližys, A. S. Stuikiai, A. A. Totoraičiai, S. A. Viskontai; $15: J. O. Gataveckai; $10: Alb. Astrauskas, K. Baltramaitis, J. Beržinskas, V. Endzelis, Bronė Galinis, K. Gonta, K. M. Janeliūnas, M. L. Kalinauskas, A. D. Keršiai, J. Kvederys, P. Murauskas, J. Nešukaitis, A. Paškevičius, J. Plenys, K. Rusinas, Vyt. Senkevičius, P. Skablauskas, N. N., S. Stankevičius, L. Stosiūnas, E. Švėgždienė, O. Urnevičienė, L. Vyšniauskas.

$5: K. Aranauskas, V. Butrimas, Pr. Česnauskas, R. Draudvila, J. Dziminskas, Br. Laucys, S. Paciūnas, V. Miškinis, Juoz. Petrauskas, R. Puteris, R. Trumpa, V. P. Skirgaila, Vl. Šukis; $4: E. Bartminas.

Bramalea, Ont.
$20: L. Levickis
Chatham, Ont.
$100: A. Rūta
Coldwater, Ont.
$20: V. Stanaitis
Collingwood, Ont.
$10: A. Daukantas, R. Dūda
Oshawa, Ont.
$50: M. Zubrickas, $40: S. Kneitas, $30: B. Kupcikas, $20: P. Juodvalkis, V. Kuraitis, $4: A. Želvys
Port Severn, Ont.
$50: J. Masionis
Stayner-Wasaga, Ont.
$75: V. Korsakas, $25: S. Jonaitis, E. Tribinevičienė, $20: P. M. Skučai, $10: G. J. Petkevičiai
Whitby, Ont.
$50: B. Dundzienė, A. A. Vaičiūnai; $20 A. N. Ankus
Windsor-Tecumseh, Ont.
$200: A. L. Krakauskai; $100: B. Kuzma.

1975 metais Adelė ir **Jonas Baronaičiai** paaukojo $20, bet per klaidą nebuvo paskelbta laikraštyje. Labai atsiprašome.

Šiame sąraše skelbiamos aukos, gautos nuo š.m. liepos 1 d. iki spalio 1 d.

Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybė išsiuntinėjo šiais metais per 800 laiškų. Tik maža dalelė atsiliepė su aukomis. O kiek yra pažadėjusių aukoti, bet savo pažado neištesėjusių!

Gerbiami Toronto ir apylinkių lietuviai, nepraleiskite metų neatidavę aukos Tautos Fondui. Jei esame nuoširdūs ir jautrūs pagerbti savo artimuosius bei draugus, neužmirškime ir Tėvynės Lietuvos. Prisiminkime ir pagerbkime ją bent vieną kartą į metus savo auka Tautos Fondui. Tenelieka nė vieno lietuvio, neatlikusio pareigos savajam kraštui — Lietuvai. Prašome siųsti aukas šiuo adresu:

Tautos Fondo
Toronto apylinkės atstovybė
6 Constance St., Toronto, M6R 1S4
Tel. 535-9654

St. Catharines, Ont.

AUKOS TAUTOS FONDUI. $80: J. Kalainis; $60: J. Girevičius; $50: P. Lukšio šaulių kuopa; $25: kun. J. Liauba, OFM, A. Staugaitis, J. Šarapnickas; $20: P. Meškauskas, S. Šetkus, K. Stundžia, J. Paukštys.

$10: J. Alonderis, J. Ališauskas, P. Polgrimas, A. Panumis, A. Gverzdys, S. Janušonis, A. Šukys, P. Šukys, J. Kazragis, L. Markelis, P. Dauginas.

$5: J. Žemaitis, J. Krisčiūnas, J. Vyšniauskas, J. Skeivelas, J. Bušauskas, J. Lianga, J. Gudinskas, S. Gudaitis, P. Balsas, V. Skrebutėnas, S. Ulbinas, J. Dainora, B. Racevičius, V. Satkus, E. Sakalauskas, A. Zubrickas.

$4: A. Šetikas; $3: K. Jasudavičius; $2: K. Galdikas, K. Stankus, J. Lelevičius, S. Kukta, P. Baronas.

Visiems aukojusiems reiškiu nuoširdžią padėką.

Juozas Paukštys,
Tautos Fondo įgaliotinis

Lietuviai ir ...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

cijoje gyvenančios etninės grupės yra panašioje būklėje, kaip šeimoje vedus problematišką partnerį. Tokiu atveju sunku tikėtis, kad gyvenimas būtų darnus.

Šiuo metu Kvebeko prancūzai yra susirūpinę savo išlikimu ir mėgina savaip spręsti savo problemą. Buvo labai aiškiai pasisakyta, kad nelogiška ir neleistina laikyti etnines grupes "atpirkimo ožiu".

Svarstybų eigoje buvo parodyta daug kompromiso, ateities galimybių, nuoširdumo. M. Cloutier džiaugėsi, kad lietuviai pirmieji ėmėsi iniciatyvos ir išreiškė viltį, kad tai nėra paskutinis kartas.

Ir Kvebeko provincijos, ir federacinės vyriausybės atstovai po svarstybų ilgai šnekučiavo su lietuviais prie vyno stiklo.

S.O.

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Telefonai:
743-0100 arba 233-3323
Užmiesčio nuosavybės: ūkiai, sklypai, žemės investacijos
FRANK BARAUSKAS, F.R.I., R.P.A.
FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor
3828 Bloor Street West • Islington, Ontario

Florida: West Palm Beach, Singer Island, Juno Beach
NAMAI, DVIBUČIAI, DAUGIABUČIAI (condominiums)
ROBERT DATZ, Associate of GE. Richman Realty
Raštinės telefonas 305/844-5500, namų: 305/848-3606
(su Prano Barausko rekomendacijomis)

W. G. **DRESHER**
BARAUSKAS INS. AGENCY LTD.
REAL ESTATE • REALTOR
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — **V. Drešeris ir A. Mikšienė**
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v,v,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** **Lietuviams daroma NUOLAIDA**

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario **Telefonas 535-1258**
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

BALTIC EXPORTING CO.
SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 **Telefonas 531-3098** **Savininkai S. ir F. Janavičiai**

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario M6R 1X3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

TORONTO ONT

Anapilio žinios

Telefonas 277-1270

— Šį sekmadienį — Misijų Diena. Daroma speciali rinkliava.

— Kun. J. Staškaus išleistuvės Anapilio salėje praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Parapija dėkoja Anapilio moterų ir vyrų būreliams už nuoširdų darbą.

— Vykdoma vaikų registracija pirmajai Komunijai.

Spalio 18 d. Šv. Jono liet. kapinėse palaidotas iš Toronto a.a. Aleksandras Armolavičius, spalio 19 — a.a. Antanas Navickas iš Hamiltono. Velionių artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Parapijos choras po atostogų vėl gieda 11 v. Mišių metu sekmadieniais. Repeticija — sekmadieniais po 11 v. pamaldų mažojoje salėje. Praėjusį sekmadienį 11 v. pamaldų metu sol. R. Strimaitis pagiedojo muz. S. Gailevičiaus naujai sukurtą giesmę.

— Šią savaitę baigiami išlieti pamatai naujiems paminklams. Kapinių lankymas sekmadienį — spalio 31 d.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 8 v.r., už Radzevičių šeimos mirusius; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Juozą Kriaučiūną, 11 v.r., už a.a. Julijoną Šalkauskį ir O. Kliūgienės šeimos mirusius.

Lietuvių Namų žinios

— Pr. sekmadienio popietėje dalyvavo 250 svečių iš Europos ir JAV. Knygoje pasirašė: D. Kazlauskienė iš Mičigano, R. Gudinavičius ir D. Demikytė - Janaščienė iš Lietuvos, B. ir L. Burmai iš Vokietijos, R. Ditkuvienė ir Petkūnų šeima iš Racine, Wis., G. Noreika ir M. Javas iš Čikagos, J. Bataitis iš Sudburio ir J. Brazauskai iš London, Ont.

— Pr. sekmadienį, 4 v.p.p., įvyko informacinis LN susirinkimas. Dalyvavo apie 220 asmenų. Susirinkimas praėjo darbingoje ir labai ramioje nuotaikoje.

— Koncertinio fortepijono vajus lietuvių tarpe rado pritarimo. Surinktų pinigų suma dar tiksliai nežinoma, nes aukų lapai dar negrąžinti, bet iš turimų žinių aišku, kad yra surinkta per $1.500.

— LN 25 metų sukakties minėjimo baliui pakvietimų platintojai praneša, kad dar turi keliolika pakvietimų. Juos galima gauti LN raštinėje. Skambinti tel. 533-9030.

— LN 25-mečio sukakties baliaus rengėjos prašo lietuvaites, norinčias paaukoti tortą ar pyragą, pranešti LN raštinei tel. 533-9030.

— Toronto lietuvių teatro "Aitvaras" šokiuose spalio 30 d. LN bus įdomi loterija ir geras maistas. Įėjimo bilietai — $3.50, studentams ir pensininkams — $2.50.

— LN Gedimino Pilies menėje Petras Bernotas spalio 31 d., 6.30 v.v., rodys filmą apie 1975 m. dainų ir šokių šventę Vilniuje.

— Savaitraščiui "N. Lietuva" paremti spaudos vakaras įvyks lapkričio 13, šeštadienį, 7 v.v., Karaliaus Mindaugo menėje.

— Paulė Gudaitienė LN kioskui davė parduoti 2 plokšteles ir už jas gautus $6 paaukojo LN.

— LN virtuvė šiltus valgius (pietus) šiokiadieniais duos nuo 2 v.p.p. iki 6 v.v. Atsiradus daugiau valgytojų kitu laiku, virtuvės valandos galės būti pakeistos.

— LN nario įnašus sumokėjo: Vladas Skvireckas ir D. Gedminas po $100, Kazys Kudukis — $75, Daina Skvireckas ir Aldutė Skvireckas po $1.

— Svetainėje "Lokys" iš svečių reikalaujama griežtai laikytis svaig. gėralų vadybos nustatytų reikalavimų. Kurie nesilaiko taisyklių, neaptarnaujami.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Giliai užjaučiame Justiną Hirsch, Lietuvoje mirus jo dėdei Jonui Raulinaičiui; ir Antaną Čeponį, mirus jo sesutei Sofijai Zaleckienei.

— Spalio 18 d. iš mūsų šventovės palaidotas Aleksas Armolavičius, 56 metų amžiaus; žmonai Petrei, sūnums Romualdui ir Edvardui reiškiame gilią užuojautą.

— Susituokė Dana T. Lorencaitė ir Michael J. Neil. Santuokai rengiasi Loreta S. Smolskytė ir Douglas W. Tate.

— Pakrikštytas Shaun James, Leono ir Cherie Dromantų sūnus.

— Šis sekmadienis yra Misijų sekmadienis; K. Bendrija prašo melstis už misijonierius ir šelpti juos finansiškai. Antroji rinkliava skiriama tam tikslui.

— Vaikučių priežiūra 10 v. Mišių metu prasidės lapkričio 7 d. Vykstantieji į minėtas Mišias galės palikti vaikučius iki 5 metų amžiaus pas seseles, kurios, padedant studentėms, prižiūrės juos ir duos religinio turinio pamokas. Kreiptis į seselę Jonę 534-5773.

— Katalikių Moterų skyriaus susirinkimas įvyks spalio 24 d. po 11.30 v. Mišių. Programoje — mokytojos E. Krikščiūnienės paskaita "Katalikiško auklėjimo esmė".

— Par. choras išsirinko naują valdybą: K. Strimaitytė — pirm., O. Krasauskienė — sekretorė, D. Janelle - Kiškūnaitė — iždininkė ir altų seniūnė, O. Skukauskienė — sopranų seniūnė, P. Murauskas — tenorų seniūnas, J. Nešukaitis — bosų seniūnas.

— Atskiro įėjimo į šventovę darbai sparčiai tęsiami. Dėkojame visiems prisidėjusiems auka prie šio projekto.

— 1977 m. kalendorius jau pradėtas ruošti. Kas norėtų įdėti pasveikinimą, skelbimą ar tapti leidinio rėmėju, prašomi kreiptis į St. Prakapą 233-4486.

— Toronto Pirmojo Pensininkų būrelio valdyba pasiskirstė pareigomis: T. Valadkienė — pirm., U. Genčiuvienė — vicepirm., J. Daunys — ižd., A. Vasiukevičienė ir J. Dauniene — pobūvių šeimininkės.

— Mišios šeštad., 8 v.r. — už Bulzgių šeimos mirusius, užpr. A. Banylio; 8.30 v. — už Petrą ir Marcelę Birgiolus, užpr. A. Stulgienės; 9 v. — už Kęstutį Pranckevičių, užpr. S. Budrevičienės; 9.30 v. — už kun. P. Totoraitį, užpr. A. A. Totoraičių; sekmad., 8 v. — už Ingę Virkutienę, užpr. vyro; 9 v. už Stasį Vaitiekūną, užpr. J. Smolskienės; 10 v. — už Rapolą Jodelį, užpr. dr. A. Matuko; 11.30 v. — už parapiją; 7 v.v. — už Jablonskių šeimos mirusius, užpr. J. O. Jablonskių.

Kanados Lietuvių Medikų Draugijos metinis susirinkimas - vakarienė įvyks spalio 30, šeštadienį, 7.30 v.v., pas dr. A. S. Kazlauskus, 9 Chartwell Rd., Oakville, Ont. Turėsime svečią iš Ohio dr. J. Balčiūną, PLGS pirmininką. Visi nariai kviečiami.

Valdyba

NUOŠIRDUS AČIŪ

Nuoširdžiai dėkoju ponioms ir ponams, kurios ir kurie pagerbė mano natūralaus gydymo klinikos 15-kos metų darbo sukaktį. Labai ačiū ponių komitetui, kuris organizavo, vadovavo ir puikią dovaną įteikė. Tai ponios: V. Anysienė (taip pat atsiliepusi "T. Žiburiuose"), M. Žemaitienė, M. Jokubynienė, V. Gylienė, kurios ir tortas visiems buvo labai skanus.

Ypatinga padėka p. Kaz. Gilmanienei, kurios rezidencijoje ši iškilmė buvo suruošta ir kuriai teko maisto bei gėrimų rūpestis.

Ačiū už dovanas ir dalyvavimą M. ir B. Žėkams, panelei Edei Jankutei (jos tortas irgi buvo labai skanus), p.p. M. S. Gudaičiams ne tik už dovaną, bet ir už gražų žodžių laišką, p. V. Sklėrienei, p. V. Bartninkaitienei, jos dukrelei Birutei ir anūkui Antanėliui, p. St. Jokūbauskui, p. Al. Pralgui, p. L. Adomavičiui. Ačiū ir tiems, kurie nedalyvavo ,bet sveikino raštu bei laiškais. Ypatingai ačiū Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Aug. Simanavičiui, paskelbusiam sukaktį parapijos biuletenyje.

Sujaudintas esu ne tomis iškilmėmis, ne dovanomis, bet faktu, kad Bernardo Naujalio natūralaus gydymo klinika turi daug gerų draugų. Aš ir ateityje žmonėms nuoširdžiai atversiu ne tik klinikos duris, bet ir savo mokslo, dvasios, jausmų ir sielos duris.

Su nuoširdumu —

Jūsų **Bernardas Naujalis**,
Rm. Np. RNA.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

ARIZONOS PHOENIXAS ir apylinkės yra labiausiai mėgstami dėl sauso, šilto ir saulėto oro. Be to, nuosavybių kainos yra daug žemesnės negu kitur. Kreiptis: D. Zakaras, Century 21 Realty, 8528 N. 7 St., Phoenix, Arizona 85020, USA.

GĖLĖS ĮVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsažams ir kt. Skambinti V. Siminkevičienei, telefonu 763-6256 po 6 v.v. Toronte.

ESU 22 METŲ AMŽIAUS lietuvaitė. Noriu susirašinėti su lietuviais jaunuoliais ir jaunuolėmis. Rašyti: "Tėviškės Žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Ant voko pažymėti "Lietuvaitei".

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į ateitininkų tėvų komiteto rengiamą tradicinį

Havajų VAKARĄ

spalio 23, šeštadienį, 7 v. vakaro,
Prisikėlimo parapijos auditorijoje

Įėjimas — $4,
moksleiviams ir
pensininkams — $2

Gros puikus šokių orkestras, pasirodys "Atžalyno" tautinių šokių grupė, bus turtinga loterija, įvairūs gėrimai.

RENGĖJAI

Toronto Lietuvių Namai kviečia visus į

25 METŲ JUBILĖJŲ

- *MENINĖJE PROGRAMOJE:*
  Aktorius V. Žukauskas
  Sol. J. Sriubiškienė
  Sol. V. Verikaitis
  Akomp. J. Govėdas
- *Sveikinimai*
- *Šilta vakarienė su vynu*

Šokiai, kava, saldumynai.

Veiks baras.

spalio 23, šeštadienį, 6.30 v. v.,
KARALIAUS MINDAUGO MENĖJE,
1573 Bloor St. W., Toronto

ĮĖJIMAS:
$15.00 asmeniui
$10.00 pensininkams ir studentams

LIETUVIŲ NAMAI

Spalio 23 ir 24 dienomis Lietuvių Namų
GEDIMINO PILIES MENĖJE (1573 Bloor St. W.) RENGIAMA

keramikos - taikomosios dailės PARODA

Dalyvauja:
Gražina Balsienė *Gražina Krašauskienė*
Sofija Pacevičienė *Eugenija Valiūnienė*

ATIDARYMAS — spalio 23, šeštadienį, 5 valandą po pietų.
LANKYMO LAIKAS: spalio 23 d. — 5 v.p.p. iki 9 v.v., spalio 24 d. - 12 v. iki 5 v.p.p,
Rengia — LN Moterų Būrelis

TRADICINIAI METINIAI SPORTO KLUBO "VYTIS"

ŠOKIAI

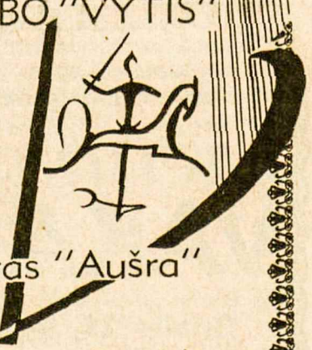

įvyks **Anapilyje spalio 30, šeštadienį**
Programoje: Windsoro mergaičių kvartetas "Aušra"

- *Gros A. Kaminsko orkestras.*
- *Bus bufetas, loterija*
- Įėjimas — $5.00, studentams — $3.00
- *Pradžia — 7 valandą vakaro*
- *Visi maloniai kviečiami.*
- Stalus galima užsakyti skambinant telefonais 769-1254 arba 622-4742.

Rengėjai

Spalio 30 – 31 dienomis *mažojoj ANAPILIO salėj*

rengiama

DARBŲ PARODA

keramikės VALENTINOS BALSIENĖS ir dailininkės REGINOS ŽIŪRAITIENĖS

Atidarymas – spalio 30, šeštadienį, 4 val. po pietų.

Maloniai kviečiame atsilankyti — *Anapilio Moterų Būrelis*

Maloniai kviečiame atsilankyti į TORONTO TEATRO rengiamus

"Aitvaras" ŠOKIUS

Jūsų laukia linksma programa, smagi muzika, geras bufetas ir turtinga loterija.

Įėjimas — $3.50,
studentams ir
pensininkams — $2.50

Rengėjai — aitvariečiai

spalio 30, šeštadienį, 7 v. vakaro, Lietuvių Namų
KARALIAUS MINDAUGO MENĖJE

Pirmasis Toronto Lietuvių Pensininkų Būrelis savo susirinkime spalio 6 d. išrinko naują valdybą, kurion įėjo: T. Valadkienė, J. Daunys, J. Daunienė, U. Genčiuvienė, A. Vasiukevičienė. Pareigomis pasiskirstys pirmame valdybos posėdyje. Ilgametei šio būrelio pirmininkei St. Miniotienei, pasitraukusiai iš pareigų, būrelis išreiškė nuoširdžią padėką. Iš savo santaupų šis būrelis paskyrė "T. Žiburiams" auką $25. Leidėjai už ją nuoširdžiai dėkoja.

Lietuvių kapinėse ruošiami pamatai naujiems paminklams: Augaičio, Keršio, Baubino, Matulaitienės, Gerulių, Masiulio, Karecko, Poškaus, Kupsto, Gensilaičių, Racevičiaus, Aušroto, Baltrušio, Paškevičiaus, Tamulevičienės, Laugalienės, Baranausko, Miniausko, Strimaičio, Kavaliausko, Stanulio, Ramūno, Ragausko, Šliko, Šiaudinio ir Miškinio. Paminklai statomi prieš kapinių lankymo dieną, spalio 31-ją.

MONTREAL QUE

"Lituanie — terre de foi, terre des croix" — prancūzo André Martin parašyta knyga ir išleista 1976 m. Paryžiuje rado nemažai susidomėjimo Montrealyje. Kun. dr. F. Jucevičiaus iniciatyva užsakyta 10 egz. ir manoma įteikti didesnėm bibliotekom, kad plačiau paskilstų. Joje labai gerai aprašyta religinė ir tautinė Lietuvos būklė sovietinėje okupacijoje, taip pat lietuvių kova už savo krašto, religijos laisvę ir žmogaus teises.

Augustinas Ališauskas, buvęs šeštadieninės mokyklos vedėjas, lankėsi Toronte ir Londone. Toronte jis aplankė "TŽ" redakciją, su kuria jis iš seno bendradarbiauja ir seniai matytus bičiulius. Londono universitete nuo š.m. rudens pradėjo profesoriauti jo sūnus Arūnas, kuris šalia dėstymo bendradarbiauja ir istorinio pobūdžio angliškoje spaudoje, rašydamas daugiausia S. Amerikos lietuvių imigracijos klausimais.

Sol. Gina Čapkauskienė buvo išvykusi vienai savaitei į Putnam, Conn. Ten ji atliko koncertinę programą M. Galdikienės pagerbimo iškilmėje. Į Montrealį parsivežė du dail. A. Galdiko paveikslus kaip našlės dovaną koncerto proga. Spalio 17 d. sol. G. Č. su sol. V. Verikaičiu koncertavo Thunder Bay, Ont. Lapkričio 6 d. numatytas jos koncertas Klevelande.

Kun. V. Martinkus, Providence, R. I., lietuvių parapijos klebonas, buvęs BALFo pirmininkas, keletą dienų viešėjo Montraelyje savo atostogų proga. Jis čia ne tik susipažino su vietinių lietuvių gyvenimu, bet ir dalyvavo Lietuvių Dienos renginiuose. Per LD atlaikė pamaldas ir pasakė pamokslą.

Šv. Onos Draugija spalio 17 d. turėjo savo narių susirinkimą AV par. salėje, kur aptarė einamuosius reikalus ir būsimus renginius. Spalio 24 d., tuoj po pamaldų, AV par. salėje ji ruošia pietus, loteriją ir bingo.

G. ir J. Zabieliauskai spalio 16 d. atšventė vedybinę 25 metų sukaktį. Tą dieną 5 v.p.p. jų intencija AV šventovėje atlaikytos pamaldos.

Metinė AV parapijos vakarienė — lapkričio 6, šeštadienį. Ta proga rengiama didelė loterija.

Lietuvių Dienos rengėjai patenkinti gražiai pavykusiais renginiais, nežiūrint blogo oro. Numatomas baigiamasis posėdis, kuriame paaiškės ir finansiniai reikalai.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6,0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. 1 m.	9.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.75%	Investacines nuo	11%
Term. ind. 3 m.	10.0%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Jieško kaltininkų baltiečių tarpe

"The New York Times" spalio 14 d. laidoje paskelbė pranešimą, parašytą Ralph Blumenthal, apie JAV imigracijos bei natūralizacijos tarnybos užmojį pradėti deportacijos bylą trijų baltiečių — Boleslovo Maikovskio, 72 m., Karlio Detlavs, 65, ir Broniaus Kaminsko, 73. Pirmieji du yra latviai, trečiasis — lietuvis. Jie yra kaltinami dalyvavimu žydų naikinime II D. karo metu. Tokių asmenų JAV-se esą 77. Jų visų laukia panaši procedūra. Nepiliečių deportacijos procedūra reikalauja JAV imigracijos pareigūnus įrodyti, kad kaltinamieji, imigruodami į JAV-bes, melavo bei apgaulingu būdu gavo vizas. JAV piliečių deportacijos atveju vyriausybė turi pirmiausia įrodyti teisme, kad kaltinamieji apgaulės būdu gavo pilietybę. Tik tai įrodžius ir teismui padarius atitinkamą sprendimą, galima pradėti deportacijos procedūrą.

Pasak minėto pranešimo, abu latviai yra buvę policijos pareigūnai. Sovietinis teismas Rygoje vieną jų — B. Maikovskį nuteisęs mirti 1965 m. Sov. Sąjungos vyriausybė prašė JAV-bes jį išduoti, bet šios atsisakė. "NYT" korespondentas bandė surasti abu latvius, bet nepavyko. Kai jis kreipėsi į Br. Kaminską, šis pareiškė nesąs kaltas. Jis esą gyvena Hartforde. Į JAV-bes atvyko 1947 m. gegužės 7 d.

Kitų 77 bylos būsiančios pradėtos vėliau. Minėtų trijų baltiečių atveju JAV vyriausybė pradeda bylas ne už pačius karo nusikaltimus, bet už nuslėpimą informacijos apie dalyvavimą nusikaltimuose bei apgaulingą imigracijos vizos gavimą. Jei kaltinamieji bus deportuoti į V. Vokietiją ar kitur, tai tų valstybių vyriausybės galės kelti bylas už pačius nusikaltimus.

A.a. Antanas Navickas, 46 m. amžiaus, mirė spalio 15 d. Hamiltone. Velionies laidotuvėmis rūpinose jo žmona ir sūnus studentas Edmundas. Palaidotas iš Hamiltono liet. parapijos Šv. Jono liet. kapinėse Anapilyje.

Meno klausimais besidomintieji dar gali įsigyti aktualią kun. dr. Felikso Jucevičiaus knygą "Menas spalvų ir formų žaisme". Ji išleista 1975 m. Kaina — $5. Gaunama "TŽ" administracijoje. Tas pats autorius 1970 m. išleisdino knygą "Tauta tikrovės ir mito žaisme".

"Karklų katinukai", eilėraščių knygelė vaikams, jau spausdinama saleziečių spaustuvėje Romoje. Išeis "Jaunimo bibliotekos" serijoje. Autorė yra Birutė Vytienė, gyv. Tillsonburge, Ont. Iliustracijos, gėlių karpiniai — Adelės Abromaitienės. Knygelę paruošė Nora Kulpavičienė.

Jonas M. Guoba,
B.Sc., LL. B.,
advokatas,
PRANEŠA, KAD ATIDARĖ ADVOKATO ĮSTAIGĄ,
33 Madison Avenue, Toronto, Ontario, M5R 2S2
Telefonas įstaigos — (416) 923-7002, namų — (416) 486-6465